

IZIRAYELI TA BORI

KITABU

Kitabu faamucogo

Bori Kitabu be Izirayelimogow bocogo lakari an ye. Ala ka o labo jonya ra Misiran jamana ra cogo min na, ka na ni o ye Kanaana jamana ra, a be o le pafan an ye. Ka kaja ni mogow caman ta miiriya ye, cira Musa le kera nin kitabu sebebaga ye.

Nin kitabu be fen naani yira an na Izirayeli ta ko ra:

A folo ye Izirayelimogow ta jonya laban ye, ani o bocogo Misiran jamana ra (sura 1–15).

A flanan ye Izirayelimogow ta tagama ye, ka taga se fo Sinayi kuru ma (sura 15–18).

A sabanan ye Ala ta jennogonya* ko ye, a ka jennogonya min don ni Izirayelimogow ye Sinayi kuru kan, k'a ta sariyaw ni a ta ciw ni a ta kolatigeninw yira o ra (sura 19–24).

A naaninan ye fanibon loko ye, Izirayelimogow tun ka kan ka fanibon min lo ka Ala bato, ani sarakalasebagaw tun ka kan ka baara minw ke (sura 24–40).

Nka nin kitabu kunba fle nin ye: Ala ta wagati sera minke, a makarira a ta mogow ra ka o bo jonya ra, ka o labo Misiran, ka o laben ka o ke a yere ta siya ye, ka taga ni o ye o yere ta jamana ra, a tun ka jamana min layiri ta o bemaw ye.

Ala ka Musa le panawoloma ka o baaraba bee ke.

Kitabu konokow

Izirayelimogow ta jonya wagati (1)

Musa worocogo, ani Ala k'a panawoloma cogo min na (2–4)

Musa ni Haruna tagara Farawona fe (5–11)

Izirayelimogow bocogo Misiran (12.1–15.21)

Izirayelimogow tagara se Sinayi kuru ma (15.22–18.27)

Ala ta jennogonya ni a ta sariyaw (19–24)

Ala ka fanibon locogo yira Izirayelimogow ra (25–40)

Ala ka Izirayelimogow labo Misiran

Izirayelimogow tawocogo

1 ¹ Ayiwa, Izirayelimogow minw tagara Misiran ni o face Yakuba ye, o ni o ta gbaw, olugu togow ye nin ye: ² Ruben, Simeyon, Levi, Zuda, ³ Isakari, Zabulon, Boniyaminu, ⁴ Dan, Nefitali, Gadi, Aseri. ⁵ Yakuba ta denw ni a ta mamadenw bee lajennin tun ye mogow biwolonfla. Olugu tun nana a sorow Yusufu be Misiran ka ban.

⁶ Ayiwa, Yusufu nana sa. A balema tow bee nana sa fana, ani minw bee tun ye o wagati ta mogow ye.

⁷ Izirayelimogow ka den caman sorow. O cayara minke, do ka ke fara ye o ta fanga kan fana lon o lon. A kera ten minke, Misiran jamana fara Izirayelimogow ra.

⁸ Ayiwa, o ko, masacekura do nana sigi masaya ra Misiran; ale tun ma do lon Yusufu ta ko ra. ⁹ O masace k'a fo a ta mogow ye ko: «Aw m'a ye, Izirayelimogow cayara ni an ye sisan de! O fanga fana bonyara ni an ta ye. ¹⁰ Ayiwa, aw y'a to an ye cogo jini a ko ra, ka o bari janko o kana ke caya ye tuun; ni o te, ni an nana kere sorow ni an jugu dow ye, o be son ka fara an juguw kan ka an kere, ka sorow ka bori ka bo jamana konow.»

¹¹ Ayiwa, a kera ten minke, o ka jagboyabaaraw la Izirayelimogow kan, ka kuntigi dow bla o kunna ko o ye o korosi, ani ka o jagban kosebe ni o jagboyabaaraw ye. Izirayelimogow ka Pitomu dugu ni Ramusesi dugu lo o cogo le ra, ka o ke masace Farawona ta fenmarayow ye. ¹² Nka o tun be o jagbanna cogo min na ni jagboyabaaraw ye, o fana tun be cayara ka taga ten le. A kera ten, Izirayelimogow ta ko ka siranya bla Misirankaw ra kosebe. ¹³ Misirankaw ka do fara o ta baaraw kan, ka o jonyamina. ¹⁴ O ka o tawo fo k'a dama teme, ka baarajugu suguya bee la o kan: o tun be bogow konni, ka biriki bo, ka forobaaraw fana ke. O tun be o jagboyabaaraw bee la o kan hali o te hina o ra.

Farawona ka min latige Izirayelimogow kama

¹⁵ Ayiwa, lon do Misiran masace kumana Heburuw^a ta tinminamuso fla fe. O muso kelen togow tun ye ko Sifira, to kelen togow tun ye ko Puwa. ¹⁶ A ko o ma ko: «Ni Izirayelimuso do be jigira aw boro tuma o tuma, aw ye den botow korosi. Ni ce lo, aw ye a faga; ni muso lo aw y'a to yi, aw kana a faga.»

^a1.15 Izirayelimogow le ye Heburuw ye.

¹⁷Nka tinminamusow siranna Ala ja. Misiran masace ka min fɔ, o ma sɔn ka o ke. O ka cedenw panaman to. ¹⁸Masace ka tinminamusow wele ka o jininka. A ko: «Aw ka mun le ke tan? Mun na aw ka Izirayelimɔgɔw ta cedenw to yi, aw ma o faga?» ¹⁹Tinminamusow ka Farawona jaabi ko: «Izirayelimusow te i ko Misirankamusow; baraka be o ra kosebe. Sani tinminamusow ye na, o be jigi.»

²⁰Ayiwa, dɔ farara Izirayelimɔgɔw kan, o cayara, ka baraka sɔrɔ. Ala ka baraka don tinminamusow ra, o ta kewale kosɔn. ²¹Tinminamusow siranna Ala ja, o ma sɔn ka denw faga minke, o kosɔn Ala ka baraka don o ra, ka denw di olugu fana ma.

²²Ayiwa, Farawona k'a ye ten minke, a k'a fɔ a ta mɔgɔw ye ko o ye to ka Izirayelimɔgɔw ta denjenin cemaninw bee firi Nili ba ji ra; ko o ye musodenw dɔrɔn le to yi.

Musa denjeninman

2 ¹Ayiwa, o wagati ra Levi ta gbamɔgɔ dɔ tun ka muso dɔ furu; o muso tun ye o yere ta gbamɔgɔ dɔ le ye. ²Muso nana kɔnɔ ta, ka dence woro; o k'a ye ko den ce ka ni; o siranna, o ka den dogo, ka se fɔ karo saba. ³Nka den nana ke a te se ka dogo tuun minke, a bamuso ka segi dɔ lalaga ni kɔdarabin dɔw ye, ka mananji ni yiriji dɔ ke k'a mun janko ji kana don a kɔnɔ. A ka den la o kɔnɔ, ka taga a bla Nili bada ra, binw ce ra. ⁴Den kɔrɔmuso tagara lɔ ka ke den kɔrɔsi ye, k'a fle min bena ke den na.

⁵Dɔɔnin kera, Farawona denmuso nana ba ra, ko a bena ko. A tɔɔnɔ minw tun nana ni a ye, olugu tun be yaalayaalara bada ra. Farawona denmuso nana segi ye binw ce ra. A k'a ta baaradenmuso dɔ ci ka taga a ta. ⁶Baaradenmuso nana ni segi ye minke, Farawona denmuso k'a dayele ka cedennin dɔ ye a kɔnɔ, a be kasira. Den makari k'a mina. A ko: «E! Nin ye Heburu dɔw ta den le ye tan.» ⁷Denjenin kɔrɔmuso gbarara Farawona denmuso ra. A k'a fɔ a ye ko: «I te a to ne ye taga Heburukamusow dɔ jini i ye, a bena den lamɔ i ye, ka to ka sin di a ma wa?» ⁸Farawona denmuso ko: «Taga.» Sungurunin tagara den bamuso yere le wele ka na. ⁹Den bamuso nana minke, Farawona denmuso ko a ma ko: «Den nin ta, i ye to ka sin di a ma. Ne yere le bena i sara.» Muso ka den ta ka taga ni a ye.

¹⁰Den nana kɔrɔ dɔɔnin minke, muso tagara ni a ye Farawona denmuso fe. Den kera i n'a fɔ Farawona denmuso yere dence. A ko: «Ne be a tɔgɔ la ko Musa; sabu ne k'a labɔ ji ra le^b.»

Musa ka Misirankace dɔ faga

¹¹Ayiwa, Musa nana kɔrɔya minke, lon dɔ a tagara a balema Heburuw fe, ka taga o ye o ta jagboyabaaraw ra. A nana Misirankace dɔ ye a be a balema Heburu dɔ bugɔra. ¹²Musa ka yɔrɔw flefle a ma mɔgɔ ye minke, a ka Misirankace faga, k'a su dogo kenkenmugu jukɔrɔ. ¹³O dugusagbe, Musa tagara tuun. A tagara bɔ Heburu fla kan, o be kerera. Jo tun te min fe, a ko o ma ko: «Mun na i be i balemacɛ bugɔra?» ¹⁴Cɛ ko Musa ma ko: «Jɔn le ka ele sigi anw kunna ka i ke anw ta kititigebaga ye? O tuma i b'a fe ka ne faga le fana i ko i ka Misirankace faga cogo min na ke?» Musa ka o men minke, a siranna. A ko: «Sigiya t'a ra, i b'a sɔrɔ a ko lɔnna.»

Musa borira ka taga Madiyan jamana ra

¹⁵Ayiwa, Musa ka ce min faga, o ko sera masace Farawona ma. Farawona dimina, ko a be Musa faga. Musa borira o le ra Farawona ja, ka taga dogo Madiyan jamana ra. A tagara se kɔlɔn dɔ kɔrɔ, ka lɔ o yɔrɔ ra.

¹⁶Ayiwa, denmuso wolonfla tun be Madiyan jamana sarakalasebaga Zetoro^c fe. Olugu nana kɔlɔnda ra ka na ji bi. O ka ji bi ka beganw ta jiminminan fa, ko o be a di o face ta beganw ma.

¹⁷O wagati ra, sagagbenbaga dɔw nana o sunguruw gben, ko o ye bɔ yi k'a to olugu ye o ta sagaw lamin. Musa ka o ye minke, a ka sagagbenbagaw fana gben, ka ji di sunguruw ta beganw ma.

¹⁸Sunguruw sekɔra ka taga se so kɔnɔ minke, o face Reweli ko o ma ko: «Mun le kera aw nana joona tan bi?» ¹⁹O ko: «Misirankace dɔ le ka an bɔsi sagagbenbagaw boro bi, fɔ ka ji bi an ye yere k'a di an ta beganw ma.» ²⁰Reweli ko a denmusow ma ko: «O ce be min? Mun na aw nana k'a to yi? Aw ye taga a wele a ye na domuni ke.»

²¹O tagara Musa wele. Musa nana to o ce ta so. Ce k'a denmuso di a ma, k'a ke a muso ye. O denmuso tɔgɔ tun ye ko Sefora. ²²Sefora nana kɔnɔ ta dence ra Musa fe. Musa k'a tɔgɔ la ko Gerisomu. A ko: «Sabu ne ye lonan le ye jamana ra^d.»

²³Ayiwa, wagatijan temenin kɔ, Misiran masace nana sa. O y'a sɔrɔ Izirayelimɔgɔw tun be njanana ka kule o ta jɔnyabaara sege boro hali bi. Ala ka o ta kulekan men. ²⁴A ka o ta kumakan men minke, a hakiri tora a ta jenɔgɔnya ra, a tun ka jenɔgɔnya min don ni Iburahima ni Isiyaka ni Yakuba ye. ²⁵Ala ka Izirayelimɔgɔw fle, o makari k'a mina.

^b2.10 Heburukan na, Musa kɔrɔ ye ko: min kisira ka bɔ ji ra.

^c2.16 Zetoro be wele fana ko: Reweli.

^d2.22 Gerisomu kɔrɔ ye ko: ne ye lonan ye yan.

Ala kumana Musa fe kongokolon kɔnɔ

3¹ Ayiwa, Musa tora ka a burance Zetoro ta beganw kɔrɔsi; Zetoro tun ye Madiyan jamana ta sarakalasebaga le ye. Lon dɔ, Musa tagara ni beganw ye fɔ kongokolon kɔ fe, ka taga se fɔ Horebu kuru kɔrɔ, min be wele ko Ala ta kuru.^e

² Ka Musa to o yɔrɔ ra, Matigi Ala ta meleke k'a yere yira a ra. Musa k'a ye yiritunin dɔ le ce ma, tasumamana ra. Musa k'a fle, a k'a ye ko tasuma be bɔra yiritunin na, nka yiritunin yere te jenina. ³ Musa ko: «Ne bena gbara ka taga nin fen suguya fle, k'a lon mun kosɔn yiritu te jenina, k'a sɔrɔ tasuma b'a ra.» ⁴ Matigi Ala k'a ye ko Musa be gbarara ka taga yiritu fle minke, a k'a kan bɔ yiritu ce ma ka Musa wele ko: «Musa, Musa!» Musa ko: «Naamu.»

⁵ Ala ko: «I kana gbara yan de! I ta sanbara bɔ i sen na, sabu i lonin be yɔrɔ min na nin ye, yɔrɔ saninman lo.» ⁶ Ala ko tuun ko: «Ne le ye i bemaw ta Ala ye, Iburahima ta Ala, ani Isiyaka ta Ala, ani Yakuba ta Ala.» Musa ka o men minke, a k'a na dogo, sabu a tun be siranna ko ale kana na Ala fle. ⁷ Matigi Ala ko: «O be ne ta mɔgɔw minako juguyara cogo min na Misiran, ne ka o ye yere le. Ne ka o kulekan men o tɔrɔbagaw boro, sabu dimi min be o kan, ne ka o ye. ⁸ O kosɔn ne nana ka na o bɔsi Misirankaw boro, ka o labɔ o jamana ra, ka taga ni o ye jamanaba numanman dɔ ra, nɔnɔ ni li be woyo jamana min na; Kanaanakaw, ani Hetikaw, ani Amɔrikaw, ani Perezikaw, ani Hevikaw, ani Yebusikaw be o jamana le ra. ⁹ Izirayelimɔgɔw kulekan sera ne ma; Misirankaw be o minako juguyara cogo min na, ne ka o ye. ¹⁰ Ayiwa, sisan ne be ele ci Farawona fe, janko i ye taga ne ta mɔgɔw, Izirayelimɔgɔw labɔ Misiran.»

¹¹ Musa ka Ala jaabi ko: «Ne wa? Ne ye mun le ye, ko ne be taga lɔ Farawona na fe, ko ne be Izirayelimɔgɔw labɔra Misiran?» ¹² Ala ko: «Ne bena ke ni i ye. Ne b'a fɔ i ye ko ni i ka na bla Izirayelimɔgɔw na ka o labɔ Misiran, aw bena na ne bato nin kuru kelen le kɔrɔ yan. O tagamasiyen le sababu ra i bena a lon ko ne le ka i ci.» ¹³ Musa ko: «Ayiwa, sisan ni ne ka taga Izirayelimɔgɔw fe, ka taga a fɔ o ye ko: «Aw bemaw ta Ala le ka ne ci aw fe!» Ni o ka ne pininka ko: «A tɔgɔ ye di?» O tuma ne bena o jaabi cogo di?»

¹⁴ Ala ko Musa ma ko: ««Min be yi, ne le ye o ye.» I bena o le fɔ Izirayelimɔgɔw ye ko min tɔgɔ ye ko: «Ne be yi, ale le ka ne ci aw fe.» ¹⁵ Ala k'a fɔ tuun ko: «I be taga nin fɔ Izirayelimɔgɔw ye ko: «Matigi Ala^f, aw bemaw ta Ala, Iburahima ta Ala, ani Isiyaka ta Ala, ani Yakuba ta Ala, ale le ka ne ci aw fe.» Ne tɔgɔ le be o ye tuma bee, ani wagati bee. Wagati bee mɔgɔw bena ne wele o tɔgɔ le ra.

¹⁶ «Ayiwa, taga Izirayeli cekɔrɔbaw lajen, i ye a fɔ o ye ko o bemaw ta Ala k'a yere yira i ra, Iburahima ni Isiyaka ni Yakuba ta Ala. Ko a ko a ka aw ye, ani Misirankaw be min kera aw ra Misiran, a ka o ye fana. ¹⁷ Ko o kosɔn, ko ne ko ne bena o labɔ tɔrɔ ra Misiran, ka taga ni o ye Kanaanakaw, ni Hetikaw, ni Amɔrikaw, ni Perezikaw, ni Hevikaw, ni Yebusikaw ta jamana ra, nɔnɔ ni li be woyo jamana min na.»

¹⁸ Ala ko Musa ma tuun ko: «Izirayelimɔgɔw bena sɔn i ta kuma ma. I bena taga Misiran masace fe, ele ni Izirayeli cekɔrɔbaw. Aw b'a fɔ a ye ko: «Matigi Ala, Heburuw ta Ala ka a yere yira an na. An bla, an ye taga tere saba tagama ke kongo kɔnɔ, ka saraka bɔ Matigi Ala, an ta Ala ye.» ¹⁹ Ne k'a lon ko Misiran masace tena sɔn k'a to aw ye taga, ni a ma ke jagboya ye a ma. ²⁰ Ne bena ne ta sebgaya yira, ka kabakow ke Misiran, ka tɔrɔ suguya bee la Misirankaw kan. Ni o kera, Farawona bena a to aw ye taga. ²¹ Ne yere bena a ke fɔ Misirankaw bena aw bonya; o ra, aw tagatɔ, aw borolakolon tena taga. ²² Aw ta musow bee kelen kelen bena a fɔ a sigijɔgɔnw, ani a ta sokɔnɔmɔgɔw ye, ko o ye warigbafenw, ani saninmanfenw di o ma, ani faniw, o be o don o dencew ni o denmusow ra.

«Aw bena Misirankaw ta fenw mina o ra ten le, ka taga ni o ye ka o borolakolon to.»

Ala ka tagamasiyen fla yira Musa ra

4¹ Ayiwa, Musa ka Ala jaabi ko: «Izirayelimɔgɔw tena la ne ra; o tena sɔn ne ta kuma ma. O bena a fɔ ko can te, ko Matigi Ala m'a yere yira ne ra.» ² Matigi Ala ko Musa ma ko: «Mun le be i boro?» Musa ko: «Bere lo.» ³ Matigi Ala ko: «A firi dugu ma.» Musa ka bere firi dugu ma; bere yelemana ka ke sa ye. Musa borira sa na. ⁴ Matigi Ala ko Musa ma ko: «Gbara a ra, i ye a mina a kukala ma.» Musa gbarara sa ra k'a mina a kukala ma. Sa yelemana ka ke bere ye tuun a nɔ ra. ⁵ Matigi Ala ko: «I bena taga o le ke Izirayelimɔgɔw na na, janko o ye la a ra ko ne Matigi Ala, o bemaw ta Ala k'a yere yira i ra, Iburahima ni Isiyaka ni Yakuba ta Ala.»

⁶ Matigi Ala ko tuun ko: «I boro don i ta derege jukɔrɔ, k'a la i disi kan.» Musa k'a boro don a ta derege jukɔrɔ. A k'a boro bɔ minke, a k'a ye ko kunabana k'a boro mina, k'a mina k'a gbe pepepe. ⁷ Matigi Ala ko: «I boro don i ta derege jukɔrɔ tuun.» Musa k'a boro don a ta derege jukɔrɔ tuun. A nana a bɔ minke, a boro sekɔra ka ke a cogo ra. ⁸ Matigi Ala ko: «Ni o ka tagamasiyen fɔlɔ ye, ni o ma la i ra, ni o ma sɔn i ta ma, ni o nana tagamasiyen flanan ye, o bena la i ra. ⁹ Ni o ka o tagamasiyen fla bee ye, ni hali belen o ma la i ra, ni o ma sɔn i ta ma, o tuma i be taga ji dɔ ce Nili ba ra, ka na a seri dugu ma. I bena o ji min bɔn, o bena yelemna ka ke jori ye dugu ma.»

^e3.1 O kuru tɔgɔ ye fana ko Sinayi kuru. A be wele ko Ala ta kuru, sabu kɔ fe, Ala nana a yere yira Izirayelimɔgɔw ra o kuru le kan. Aw ye sura 19 fle.

^f3.15 Heburukan na Matigi Ala be wele ko Yawe. O kɔrɔ ye ko: Ala min be yi wagati bee, ani tuma bee, Ala banbari.

Ala ka Haruna ke Musa ta kumalasebaga ye

¹⁰ Musa ko Matigi Ala ma ko: «E! Matigi, ne te se kuma ra de! Kunu ko te o ye, kununasini fana ko te o ye. A fana te i n'a fo a daminana sisan le, i kumatɔ ne fe. Kabini ne denmisenman, ne da ka gbiri, ne nenden sirinin lo.» ¹¹ Matigi Ala ko: «Jɔn le ka da di mɔgɔ ma? Jɔn le be mɔgɔ ke bobo ye, walama torogberen, k'a to a ye yeri ke, walama k'a fiyen? Ne Matigi Ala te wa? ¹² Ele ye taga dɔɔn. Ne bena ke ni i ye i kumatɔ. I ka kan ka min fo, ne yere le bena o yira i ra.» ¹³ Musa ko: «Aa, Matigi Ala, sabari, i ye mɔgɔ were ci.»

¹⁴ Musa ka o fo minke, Matigi Ala dimina Musa kɔɔ kosebe. Ala ko: «I kɔɔce Haruna te yi wa, i ni min bɔra Levi ta gba ra? Ne k'a lon ko ale koni be se kuma ra. A yere be a yere labenna ka ban ka na i kunben. Ni a nana i ye, a bena diya a ye kosebe. ¹⁵ I bena kuma a fe. Ele le bena kuma don a da ra. Ne bena ke ni i ye i kumatɔ, ka ke ni ale fana ye a kumatɔ. Aw bena kuma min fo, ne yere le bena o yira aw ra. ¹⁶ Ale bena kuma jama fe i no ra. Ale le bena ke i ta kumalasebaga ye. Ele bena ke Ala no ra ale fe. ¹⁷ Nin bere ta i boro; i bena taga tagamasiyenw ke ni o le ye.»

Musa sɔnna ka seko Misiran

¹⁸ Ayiwa, o ko, Musa sekɔra ka taga so. A tagara se a burance Zetoro fe, a k'a fo a ye ko: «Sabari k'a to ne ye seko ne balemaw fe Misiran, janko k'a lon ni o be si ra.» A burance Zetoro ko: «Taga, Ala ye i ni hera ben.»

¹⁹ Ka Musa to Madiyan, Matigi Ala kumana a fe tuun. Ala ko: «Musa, i kɔsegi ka taga Misiran, sabu minw tun b'a fe ka i faga olugu bee sara.»

²⁰ Musa k'a muso ni a dencew layelen fali do kan, ka taga Misiran. Ala tun ka tagamasiyenw ke ni bere min ye, Musa tagara ni o bere ye a boro. ²¹ Matigi Ala kumana Musa fe, ko: «Ni i tagara se Misiran, ne ka kabako minw yira i ra, i bena o bee ke Farawona na na. Nka ne bena a jusukun gbeleya, a tena sɔn ka Izirayelimɔgɔw bla o ye taga. ²² I bena a fo Farawona ye ko: «Matigi Ala ko: Izirayelimɔgɔw ko ka gbelen ne ma; o kera i ko ne dence folɔ. ²³ Ne b'a fe i ye o bla o ye taga baara ke ne ye. Ni i ma sɔn k'a to o ye taga, ne bena i dence folɔ faga.» »

²⁴ Ayiwa, ka o to tagama ra, Musa ni a muso ni a denw tagara jigi yɔɔ do ra; ka o to o yɔɔ ra, Matigi Ala wurira Musa kama ka tɔɔ do lase Musa ma, fo a tun be jini ka sa. ²⁵ Sefora ka kabakuru lesenin do ta, k'a dence Gerisomu kenesigi, ka o gbolo maga Musa ra, k'a fo a ye ko: «Ele kera furuce joritigi le ye ne fe.» ²⁶ A kera ten minke, Matigi Ala ka Musa to yi. O ko le kosɔn Sefora k'a fo Musa ma ko «furuce joritigi.» A ka o fo kenesigiri le kosɔn.

Musa ni Haruna ka jɔgɔn kunben

²⁷ O wagati ra, Ala k'a fo Haruna ye ko: «Wuri ka taga kongo kɔɔ, ka taga Musa kunben.» Haruna wurira ka taga. A tagara ben ni Musa ye Ala ta kuru kɔɔ. A ka Musa fo ni kanuya ye. ²⁸ Matigi Ala tun ka Musa ci ka kuma minw bee fo Musa ye, ani a tun ka tagamasiyen minw bee yira a ra ko a ye a ke, Musa ka o bee fo Haruna ye.

Izirayeli cekɔɔbaw sɔnna Musa ta kuma ma

²⁹ Ayiwa, Musa ni Haruna ka sira ta o le ra ka taga. O tagara se Misiran, o ka Izirayelimɔgɔw ta cekɔɔbaw bee lajen. ³⁰ Matigi Ala tun ka kuma minw bee fo Musa ye, Haruna ka o fo cekɔɔbaw ye; Musa ka tagamasiyenw ke o na na fana. ³¹ Izirayelimɔgɔw lara o ra. O yere k'a faamu ko Matigi Ala nana Izirayelimɔgɔw bɔsi; sabu Ala tun ka o ta sege ye. O ka o na biri dugu ma ka Ala bato.

Musa ni Haruna tagara kuma Farawona fe

5 ¹ Ayiwa, o ko, Musa ni Haruna tagara Farawona fe; o tagara a fo a ye ko: «Matigi Ala, Izirayelimɔgɔw ta Ala ko i ye ale ta mɔgɔw bla, janko o ye taga nanagbe do ke a ye kongo kɔɔ, k'a bonya.» ² Farawona ko: «Jɔn le ye Matigi Ala ye ko ne be a kan lamɛn, ka Izirayelimɔgɔw bla o ye taga? Ne ma Matigi Ala lon, ne tena Izirayelimɔgɔw bla o ye taga fana.» ³ Musa ni Haruna ko: «Heburuw ta Ala k'a yere yira an na. A to an ye tere saba tagama ke kongo kɔɔ, ka taga saraka do bɔ Matigi Ala, an ta Ala ye, janko a kana na banajugu ben an kan ka an faga, walama k'a to o ye an faga ni kerekemuru ye.» ⁴ Misiran masace Farawona ko: «Ele Musa, ani ele Haruna, mun kosɔn aw be mɔgɔw kunnacenna ka o ta baara lalɔ de? Aw ye teme ka taga baara ke de! ⁵ Mɔgɔw cayara sisan jamana kɔɔ; mun kosɔn aw bena o ta baara lalɔ?»

Farawona ka do fara Izirayelimɔgɔw ta baara kan

⁶ Ayiwa, o lon yere ra, Farawona k'a fo baara kɔɔsibagaw ni baarakuntigiw ye ko: ⁷ «Aw kana bin jini k'a di Izirayelimɔgɔw ma tuun o ye biriki bɔ ni a ye, i n'a fo aw derira k'a ke cogo min na. Aw y'a to o ye taga bin jini o yere ye. ⁸ O bee n'a ta, o derira ka birikidenda min bɔ kakɔɔ, aw y'a fo o ye ko o ka kan ka o da kelen le bɔ. Aw kana do bɔ a ra de! Sabu salibagatɔw lo, o kosɔn o b'a fɔra tuma bee ko: «An ye taga saraka bɔ an ta Ala ye. ⁹ Aw ye baara caya o ra, ka o degu kosebe. Ni o kera, o tena nin faninyakumaw jate tuun.»

¹⁰ Ayiwa, baarakuntigiw, ani baara kərəsibagaw nana o kuma fɔ mɔgɔw ye, ko: «Farawona ko an kana bin di aw ma tuun. ¹¹ Ko aw ye taga bin jini aw yere ye. Ni aw be se k'a sɔrɔ yɔrɔ o yɔrɔ, aw ye taga a jini yi, sabu dɔ tena bɔ aw ta baara ra.»

¹² Mɔgɔw janjanna ka taga Misiran jamana yɔrɔ bɛe ra, ka taga bin jini. ¹³ Baarakuntigiw tun bɛe o nagbanna, k'a fɔ o ye ko: «Aw tun bɛe deri ka birikidenda min bɔ tere kɔnɔ, aw ka kan ka o le bɔ, i n'a fɔ wagati min na bin tun bɛe dira aw ma.»

¹⁴ Farawona ta kuntigiw tun ka Izirayelimɔgɔ minw sigi Izirayelimɔgɔ tɔw kunna, ka o kɛ baara kərəsibagaw ye, Misirankaw nana kɛ olugu fana bugɔ ye. O ko o ma ko: «Mun kosɔn aw tun bɛe deri ka birikidenda min bɔ, aw ma se ka o bɔ kunu ni bi?»

¹⁵ Ayiwa, Izirayelimɔgɔw ta baara kərəsibagaw dimina; o wurira ka taga o ko fɔ Farawona ye, ko: «Mun kosɔn i bɛe i ta jɔnw minako juguyara tan? ¹⁶ Bin tɛe dira an ma, o bɛe n'a ta, o ko an ye biriki bɔ. A flɛ, o bɛe an bugɔra, k'a sɔrɔ i yere ta mɔgɔw le jarakira.» ¹⁷ Farawona ko: «Aw ye salibagatɔw le ye, salibagatɔw yereyere! O kosɔn aw b'a fɔra ko: «An bɛe taga saraka bɔ an ta Ala ye, an bɛe taga saraka bɔ an ta Ala ye.» ¹⁸ Aw ye temɛ ka taga baara kɛe sisan. Bin foyi tɛe di aw ma, nka aw tun bɛe deri ka birikidenda min kɛe kakɔrɔ, aw ka kan ka o le kɛ.»

¹⁹ Izirayelimɔgɔw ta baara kərəsibagaw k'a ye ko o ka olugu ta kojaw gbɛleya fɔ k'a dama temɛ; ko birikidenda min fɔra, ko dɔ tena bɔ o ra, ko o da kelen le ka kan ka kɛ lon o lon. ²⁰ Ayiwa, o bɔtɔ Farawona fɛ, o benna ni Musa ni Haruna ye. Olugu tun bɛe o kɔnɔna da ra. ²¹ O k'a fɔ Musa ni Haruna ye ko: «Matigi Ala yere le bɛna nin ko ye, ka aw ta kɛwalew hake bɔ aw ra. Aw le nana anw ta ko tɔ gbɛleya Farawona ni a ta jamana jamɔgɔw fɛ. Aw le ka an fagamuru di o ma ko a ye an faga.»

²² Musa ka o men minke, a k'a fɔ Matigi Ala ye ko: «Matigi, mun kosɔn i ka nin kojugu kɛe nin mɔgɔw ra? Mun na i ka ne ci? ²³ Kabini ne tagara Farawona fɛ ka taga kuma a fɛ i tɔgɔ ra, a bɛe kojugu dɔrɔn le kɛra i ta mɔgɔw ra. Ele fana ma foyi kɛe ka o kisi ka bɔ a boro!»

Ala ko a bɛna Izirayelimɔgɔw kunmabɔ

6 ¹ Ayiwa, Matigi Ala k'a fɔ Musa ye ko: «Ne bɛna min kɛe Farawona ra, i bɛna o ye sisan. Ne ta se bagaya bɛna a jagboya k'a to a ye Izirayelimɔgɔw bla ka taga. Ne ta se bagaya bɛna a kɛe fɔ Farawona bɛna aw gben yere ka bɔ a ta jamana kɔnɔ.» ² Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: «Ne le ye Matigi Ala ye. ³ Ne ka ne yere yira Iburahima ni Isiyaka ni Yakuba ra, ko ne le ye Sebɛetigi Ala ye. Nka ne tɔgɔ min ye ko Matigi Ala, o ma ne lɔn o tɔgɔ ra. ⁴ Ne ka jɛnɔgɔnya don ni o ye fana, ka layiri ta o ye ko ne bɛna Kanaana jamana di o ma, o tun nana kɛe lonan ye jamana min na. ⁵ Ayiwa, sisan, ne ka o nɔnakan men, sabu Misirankaw ka o bla jɔnya ra. Ne ka layiri min ta o ye, ne hakiri bɛe o ra. ⁶ O kosɔn, a fɔ Izirayelimɔgɔw ye ko: «Ne le ye Matigi Ala ye; Misirankaw ka jagboyabaara min la aw kan, ne bɛna aw bɔsi ka bɔ o ra. Ne bɛna aw kisi ka aw bɔ o ta jɔnya ra. Ne bɛna aw kisi ne ta se bagayaba baraka ra, ka kitibaw ben Misirankaw kan. ⁷ Ne bɛna aw kɛe ne ta mɔgɔw ye, ka kɛe aw ta Ala ye. O ra, aw bɛna a lɔn ko Misirankaw ka baara minw la aw kan, ko ne le bɛe aw bɔsi ka bɔ o baaraw bɛe ra; ne Matigi Ala, aw ta Ala ko ten. ⁸ Fɔlɔfɔlɔ, ne karira Iburahima, ani Isiyaka, ani Yakuba ye, ko ne bɛna jamana min di o ma, ne bɛna taga aw ladon o jamana le ra. Ne yere le bɛna o jamana di aw ma, k'a kɛe aw ta ye; ne Matigi Ala ko ten.»

⁹ Ayiwa, Musa ka o kuma le fɔ Izirayelimɔgɔw ye. Nka o tun bɛe jɔnyagbelen min na, o jusukasi kosɔn, o ma se ka Musa lamɛn.

¹⁰ Matigi Ala kumana Musa fɛe tuun ko: ¹¹ «Taga kuma Misiran masace Farawona fɛe ko a ye Izirayelimɔgɔw bla, o ye taga ka bɔ a ta jamana ra.»

¹² Musa ka Matigi Ala jaabi ko: «A flɛ, Izirayelimɔgɔw ma ne lamɛn; Farawona bɛna ne lamɛn cogo di, ne min tɛe se kuma ra?»

¹³ Ayiwa, Matigi Ala kumana Musa ni Haruna fɛe tuun, Izirayelimɔgɔw, ani Misiran masace ta ko ra, janko ka Izirayelimɔgɔw labɔ Misiran jamana ra.

Musa ni Haruna ta buruju

¹⁴ Izirayelimɔgɔw ta gbatigiw flɛ nin ye: Izirayeli dence fɔlɔ Rubɛn, ale dencew tun ye Hanɔki ye, ani Palu, ani Hɛsirɔn, ani Karimi. O gbaw bɛe bɔra Rubɛn le ra.

¹⁵ Simeyɔn dencew flɛ nin ye: Yemuweli, ani Yamini, ani Owadi, ani Yakini, ani Sohari, ani Kanaanaka muso dence Sawuli. Olugu ta gbaw bɛe bɔra Simeyɔn le ra.

¹⁶ Levi dencew ni o ta durujaw tɔgɔw ye nin ye: Levi yere dencew tɔgɔw tun ye ko Gerisɔn, ani Kehati, ani Merari. Levi si bɛe lajennin kɛra san kɛme ni san bisaba, ani san wolonfla.

¹⁷ Gerisɔn dencew tun ye Libini, ani Simeyi ye, o bɛe ni o ta gbaw. ¹⁸ Kehati dencew tun ye Amuramu, ani Isari, ani Heburɔn, ani Uziyeli ye. Kehati si kɛra san kɛme ni bisaba ni saba. ¹⁹ Merari dencew tun ye Mali ni Musi ye.

Ayiwa, Levi ta gbaw le ye olugu ye, o ni o ta durujaw.

²⁰ Ayiwa, Amuramu k'a tenenmuso Yokebedi furu⁸. Ale ka Haruna ni Musa woro Amuramu ye. Amuramu si bee lajennin kera san keme ni san bisaba ni san wolonfla.

²¹ Isari dencew tun ye Kore, ani Nefegi, ani Zikiri ye. ²² Uziyeli dencew tun ye Misaheli, ani Elisafan, ani Sitiri ye.

²³ Haruna ka Aminadabu denmuso Eliseba le furu. Eliseba tun ye Nasɔn balemamusu le ye fana. Eliseba ka dence minw woro Haruna ye, olugu le kera Nadabu ye, ani Abihu, ani Elehazari, ani Itamari.

²⁴ Kore dencew tun ye Asiri, ani Elikana, ani Abiyasafu ye. Korekaw ta gbaw le ye olugu ye.

²⁵ Haruna dence Elehazari nana Putiyeli denmusow kelen furu. O muso ka dence woro, k'a tɔɔ la ko Finehasi.

Levi ta gbatigiw le kera olugu ye, o bee ni o ta gbaw.

²⁶ Ayiwa, Matigi Ala kumana o Haruna ni o Musa le fe, k'a fo o ye ko o ye Izirayelimɔɔw labɔ Misiran jamana ra, ka o ta gbaw tugutugu ɔɔɔn ko, jenkuru jenkuru, ka o labɔ Misiran. ²⁷ O Haruna ni o Musa le tagara kuma Misiran masace Farawona fe, janko ka Izirayelimɔɔw labɔ Misiran.

Ala ka baara min di Musa ni Haruna ma

²⁸ Ayiwa, wagati min na Matigi Ala kumana Musa fe Misiran jamana ra, ²⁹ a tun k'a fo Musa ye ko: «Ne le ye Matigi Ala ye; ne be fen o fen fo i ye, o fo Misiran masace Farawona ye.» ³⁰ O wagati ra, Musa tun ka Matigi Ala jaabi o le ra ko: «Kuma ka gbelen ne fe; Farawona bena ne lamɛn cogo di?»

7 ¹ Ayiwa, Matigi Ala k'a fo Musa ye o le ra ko: «Ne bena fangaba di i ma, ka i ke i ko Ala, Farawona ja kɔɔ. I kɔɔɔ Haruna bena ke i ta kumalasebaga ye. ² Ni ne ka ci o ci fo i ye, i ye o fo i kɔɔɔ Haruna ye; ale be o lase Farawona ma, janko a y'a to Izirayelimɔɔw ye taga ka bo a ta jamana ra. ³ Nka ne Ala, ne yere bena Farawona jusukun gbeleya, ka tagamasiyenw ni kabako caman ke Misiran jamana ra. ⁴ Nka o bee n'a ta, Farawona tena sɔn ka aw lamɛn. Ne bena ne ta sebgaya yira Misiran jamana ra, ka kitibaw ben o kan, ka ne ta mɔɔw, Izirayelimɔɔw labɔ Misiran jamana ra; ne bena o gban ɔɔɔn ko jenkuru jenkuru ka o labɔ. ⁵ Ni ne nana ne ta sebgaya yira Misirankaw ra tuma min na, ka o tɔɔɔ, ka Izirayelimɔɔw bo o ce ra, o tuma le ra o bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.»

⁶ Matigi ka ci minw fo Musa ni Haruna ye, o ka o ke. ⁷ Musa ni Haruna tagara kuma Farawona fe wagati min na, o y'a sɔɔ Musa si tun ye san biseegi, Haruna si tun ye san biseegi ni saba.

Bere kera sa ye

⁸ Ayiwa, Matigi Ala k'a fo Musa ni Haruna ye ko: ⁹ «Ni Farawona k'a fo aw ye ko aw ye kabako do ke k'a yira ale ra, Musa, ele ye a fo Haruna ye ko a ye a ta bere ta k'a firi dugu ma Farawona ja na. Bere bena yelemaka ke sa ye.»

¹⁰ Musa ni Haruna tagara Farawona fe. Matigi Ala ka min fo o ye, o ka o ke. Haruna k'a ta bere firi dugu ma, Farawona ni a ta jamana ɔɔɔw ja na. Bere yelemaka ke sa ye. ¹¹ Farawona ka Misiran kolɔnbagaw, ani a subagaw, ani a jinamoriw wele ka na. Olugu fana nana o do ke subagaya ra. ¹² Olugu bee fana ka o ta berew firi dugu ma; berew yelemaka ke saw ye. Nka Haruna ta bere tun yelemaka ke sa min ye, o sa ka olugu ta saw bee kunu. ¹³ Nka o bee n'a ta, Farawona k'a jusukun gbeleya, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo cogo min na; a ma sɔn ka Musa ni Haruna ta kuma lamɛn.

Tɔɔɔ fɔlɔ: ji kera jori ye

¹⁴ Ayiwa, Matigi Ala k'a fo Musa ye ko: «Farawona jusukun ka gbelen; a te sɔnna ka ne ta mɔɔw bla o ye taga. ¹⁵ Sini sɔɔɔmada joona fe, i ni Haruna ye taga a no fe. A bena bo ka taga Nili bada ra. Aw ye taga a fe bada ra yi. Bere min yelemaka ke sa ye, i ye o ta i boro. ¹⁶ I ye a fo a ye ko: «Matigi Ala, Heburuw ta Ala ka ne ci i fe, ko ne ye a fo i ye ko i y'a to ale ta mɔɔw ye taga, ka taga ale bato kongo kɔɔ. Nka hali bi i te sɔnna o kuma ma. ¹⁷ Ayiwa, Matigi Ala ko, ko bere min be ne boro, ko ne ye na o ke ka bajji gbasi, ko bajji bena yelemaka ke jori ye; ko o ra i bena a lon ko ale le ye Matigi Ala ye. ¹⁸ Nili ba jegew bee bena faga ji ra. Ji bena tori. Misirankaw bena a fo ko o be ji min, nka o tena se.»

¹⁹ Matigi Ala k'a fo Musa ye tuun ko: «A fo Haruna ye ko a ye a ta bere ta k'a kɔɔta Misiran jiw bee kunna, ani baw, ani kɔw, ani bununw, ani dinga jimanw. O jiw bee bena ke jori ye. Jori bena ke Misiran jamana yɔɔ bee ra. Hali ji minw be o ta yiridagaw, ani o ta kabakurudagaw kɔɔ, o bee le bena ke jori ye.» ²⁰ Matigi ka min fo Musa ni Haruna ye, o ka o ke. Haruna ka bere kɔɔta ka bajji gbasi ni a ye Farawona ni a ta jamana ɔɔɔw bee ja na. Bajji bee yelemaka ke jori ye. ²¹ Ba jegew bee fagara. Ji torira. Misirankaw ma se k'a ji min tuun. Jori tun be Misiran jamana yɔɔ bee ra. ²² Nka Misiran jinamoriw fana ka o ɔɔɔn ke subagaya ra. Farawona ka o ye minke, a k'a jusukun gbeleya, i n'a fo Matigi Ala tun k'a fo cogo min na. A ma sɔn ka Musa ni Haruna ta kuma lamɛn.

²³ Masace Farawona sekɔra ka taga a ta so; hali a ma o ko jate fen ye.

²⁴ Misirankaw bee ka dingaw sogisogi bada ra ka ji jini; sabu o tun te se ka ba ta ji min tuun.

⁸6.20 Ko fe Ala nana sariya do sigi k'a yira ko o furu ɔɔɔn ma daga (Sarakalasebagaw 18.12–13; 20.10).

Tɔɔɔ flanan: yɔɔ bɛɛ kɛra tɔrisenjanw ye

²⁵Matigi Ala ka baji cen lon min na, tere wolonfla le kera o kɔ fe. ²⁶O kɔ, Matigi Ala k'a fɔ Musa ye ko: «Aw ye taga a fɔ Farawona ye ko Matigi Ala ko: «A to ne ta mɔɔw ye taga ne bato. ²⁷Ni i ma sɔn k'a to o ye taga, ne bɛna tɔrisenjanw kɛ ka i ta jamana bɛɛ fa, ka i tɔɔɔ ni o ye. ²⁸Baji bɛna fa tɔrisenjanw na. O bɛna bɔ ba ra ka taga i yɛɛ ta so kɔɔ, ka don hali i ta sibon kɔɔ, ka yɛlen i ta lanan kan, ka don i ta jamana jamɔɔw ta sow kɔɔ, ani i ta mɔɔw bɛɛ ta bonw kɔɔ; o bɛna don hali burujenigbaw, ani burugbasiminanw bɛɛ kɔɔ. ²⁹Tɔriw bɛna yɛlen i kan, ani i ta mɔɔw kan, ani i ta jamana jamɔɔw bɛɛ kan.» »

8 ¹Matigi Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: «A fɔ Haruna ye ko a ye bere ta, k'a kɔɔta san fe, kɔw kunna, ani jisiraw, ani dinga jimanw, ka tɔrisenjanw bɔ ka o kɛ Misiran jamana bɛɛ kan.»

²Haruna k'a boro kɔɔta ni bere ye Misiran jiw bɛɛ kunna. Tɔrisenjanw bɔra ji ra yɔɔ bɛɛ ra, ka Misiran jamana yɔɔ bɛɛ fa. ³Nka Misiran jinamoriw fana ka o dɔ kɛ subagaya ra. O fana ka tɔrisenjanw bɔ ji ra k'a kɛ Misiran jamana kan.

⁴Farawona ka Musa ni Haruna wele k'a fɔ o ye ko: «Aw ye Matigi Ala daari, janko a ye nin tɔrisenjanw mabɔ ne ni ne ta mɔɔw ra; ni o kera, ne bɛna a to Izirayelimɔɔw ye taga saraka bɔ Matigi Ala, o ta Ala ye.»

⁵Musa ko Farawona ma ko: «Masace, ele ta le ye bonya ye; a ko bɛ ele le boro. Tuma juman le i b'a fe ne ye Ala daari i ni i ta jamana jamɔɔw ye, ani i ta jamana mɔɔw, janko a ye tɔriw mabɔ i ra, ka o bɔ sow kɔɔ? Ne bɛna Ala daari; tɔriw tena kɛ yɔɔ si tuun ni baji dɔɔn tɛ.» ⁶Farawona ko: «A ye kɛ sini.» Musa ko: «I ka min fɔ, a bɛna kɛ ten, janko i ye a lon ko mɔɔw tɛ yi, min bɛ se k'a yɛɛ suma ni Matigi Ala, an ta Ala ye.

⁷Tɔriw bɛna mabɔ i ni i ta sow ra, ani i ta jamana jamɔɔw, ani i ta jamana mɔɔw ra. Tɔriw bɛna kɛ ba dɔɔn le ra.»

⁸Musa ni Haruna tagara ka bɔ Farawona ta so. Musa tagara Matigi Ala daari kosebɛ, ko a ka Farawona tɔɔɔ ni tɔri minw ye, a ye o tɔriw mabɔ Farawona ra, ani a ta jamana ra. ⁹Musa ka min daari, Matigi Ala ka o kɛ. Tɔriw bɛɛ fagara bonw kɔɔ, ani luw kɔɔ, ani forow ra. ¹⁰O ka o cɛ ka o tonton jɔɔn kan. A torira, k'a kasa kɛ jamana yɔɔ bɛɛ ra.

¹¹Farawona k'a ye ko a ko nɔɔyara minke, a k'a jusukun gbeleya tuun, i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ cogo min na; a ma sɔn ka Musa ni Haruna ta kuma lamɛn.

Tɔɔɔ sabanan: buguri kɛra kinnifɛnw ye

¹²Matigi Ala k'a fɔ Musa ye ko: «A fɔ Haruna ye ko a ye bere kɔɔta ka dugukolo buguri gbasi. Buguri bɛna yɛlɛma ka kɛ kinnifɛn misɛn dɔw ye Misiran jamana fan bɛɛ ra.»

¹³Matigi Ala ka min fɔ, Musa ni Haruna ka o kɛ. Haruna k'a boro kɔɔta ni bere ye ka dugukolo buguri gbasi. Buguri yɛlɛmana ka kɛ kinnifɛn misɛnw ye ka don mɔɔw ni bɛganw bɛɛ ra. Buguri bɛɛ yɛlɛmana ka kɛ kinnifɛn misɛnw ye Misiran jamana bɛɛ ra. ¹⁴Misiran jinamoriw ko o bɛ o jɔɔn kɛ subagaya ra, nka o ma se. Kinnifɛn misɛnw wurira ka na don mɔɔw ni bɛganw bɛɛ ra yɔɔ bɛɛ. ¹⁵Jinamoriw k'a fɔ Farawona ye ko: «Nin ye Ala yɛɛ ta boro nɔ le ye!»

O bɛɛ n'a ta, Farawona k'a jusukun gbeleya, i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ cogo min na; a ma sɔn ka Musa ni Haruna ta kuma lamɛn.

Tɔɔɔ naaninan: yɔɔ bɛɛ kɛra limɔɔw ye

¹⁶Matigi Ala k'a fɔ Musa ye ko: «Wuri sɔɔmada joona fe ka taga Farawona fe. A bɛna bɔ ka taga bada ra. Taga a fɔ a ye ko Matigi Ala ko: «A to ne ta mɔɔw ye taga ne bato. ¹⁷Ni i m'a to ne ta mɔɔw ye taga, ne bɛna limɔɔwjuguw lana i kama, ani i ta jamana jamɔɔw, ani i ta jamana mɔɔw bɛɛ kama; limɔɔw bɛna don i ta sow kɔɔ. Misirankaw ta sow bɛɛ bɛna fa limɔɔw ra. Misiran jamana dugukolo bɛɛ bɛna fa a ra.

¹⁸Nka o lon na, ne ta mɔɔw siginin bɛ jamana yɔɔ min na, min ye Goseni mara ye, ne bɛna o yɔɔ tanga o limɔɔw ma. Limɔɔw tena kɛ o yɔɔ ra; ne bɛna o kɛ, janko i ye a lon ko ne Matigi Ala, ko ne ta sebgaya bɛ Goseni mara kan. ¹⁹Ne bɛna o faranfasi kɛ i ta mɔɔw, ani ne ta mɔɔw cɛ. O tagamasiyen bɛna kɛ sini le.» »

²⁰Matigi Ala tun k'a fɔ cogo min na, a k'a kɛ ten fana. Limɔɔwjuguw nana caman Farawona ta so kɔɔ, ani jamana jamɔɔw ta sow kɔɔ. Jamana yɔɔ bɛɛ cenna limɔɔw fe.

²¹Farawona ka Musa ni Haruna wele k'a fɔ o ye ko: «Aw ye taga saraka bɔ aw ta Ala ye, nka aw ye to jamana kɔɔ yan.» ²²Musa ko: «A tɛ se ka kɛ o cogo ra, sabu an bɛna saraka minw bɔ Matigi Ala, an ta Ala ye, Misirankaw bɛ o sarakaw haramuya; o bɛ fen min haramuya, ni an ka o bɔ saraka ye o ja na, o tena an bon ni kabakuru ye ka an faga wa? ²³An b'a fe ka tere saba tagama le kɛ ka taga kongo kɔɔ, ka taga saraka bɔ Matigi Ala, an ta Ala ye. Ni a yɛɛ tagara min fɔ an ye, an bɛna o le kɛ.» ²⁴Farawona ko: «Ayiwa, ne kɔni bɛna a to aw ye taga saraka bɔ Matigi Ala, aw ta Ala ye kongo kɔɔ, nka aw kana taga yɔɔjan ka temɛ. Aw ye Ala daari ne ye fana janko limɔɔw ye taga.»

²⁵Musa ko: «Ni ne bɔra i fe yan, ne bɛna Matigi Ala daari i ye. Sini Ala bɛna limɔɔw mabɔ i ra, ani i ta jamana jamɔɔw, ani i ta jamana mɔɔw bɛɛ ra. Nka i kana an nege tuun ka ban, k'a to Izirayelimɔɔw ye taga saraka bɔ Matigi Ala ye!»

²⁶Musa bɔra Farawona ta so kɔnɔ minke, a ka Matigi Ala daari. ²⁷Musa ka min daari, Matigi Ala ka o ke. A ka limɔgɔw mabɔ Farawona ra, ani a ta jamana namɔgɔw, ani a ta jamana mɔgɔw bɛɛ ra. Hali limɔgɔw kelen ma to.

²⁸Nka Farawona belɛn k'a jusukun gbeleya tuun, a ma sɔn k'a to Izirayelimɔgɔw ye taga.

Tɔɔɔ loorunan: beganw fagara

9 ¹Matigi Ala k'a fɔ Musa ye ko: «Taga Farawona fe, i ye taga a fɔ a ye ko Matigi Ala, Heburuw ta Ala ko: «A to ne ta mɔgɔw ye taga ne bato. ²Ni i ma sɔn k'a to o ye taga, ni i ka o mina ka to yan tuun, ³o tuma i ta began minw be kongo kɔnɔ, ne Matigi Ala bɛna ne ta sebgaya ke ka olugu bɛɛ halaki. Banajuguba dɔ bɛna i ta sow mina, ani i ta faliw, ani i ta nɔgɔmew, ani i ta misiw, ani i ta sagaw, ani i ta baw; o camanba bɛna faga. ⁴Nka ne Matigi Ala, ne bɛna faranfasi ke Izirayelimɔgɔw ta beganw, ani Misirankaw ta beganw cɛ. Izirayelimɔgɔw ta began si tena faga.» ⁵Ayiwa, o ko bɛna ke lon min na, Matigi Ala ka o latige. A ko: «Sini ne Matigi Ala bɛna o ke Misiran jamana kɔnɔ.»

⁶O dugusagbe, Matigi Ala tun ka min fɔ, a ka o ke. Misirankaw ta beganw bɛɛ fagara. Nka foyi ma faga Izirayelimɔgɔw ta beganw na. ⁷Farawona ka mɔgɔ ci ka taga jininkari ke o ko ra. O nana a fɔ a ye ko foyi ma faga Izirayelimɔgɔw ta beganw na.

Nka o bɛɛ n'a ta, Farawona belɛn k'a jusukun gbeleya; a ma sɔn fiyewu k'a to Izirayelimɔgɔw ye taga.

Tɔɔɔ wɔɔɔnan: sumuniw wurira mɔgɔw ra

⁸Matigi Ala k'a fɔ Musa ni Haruna ye ko: «Aw ye taga dibi dɔ ta bugurigbe dɔ cɛ. Ele Musa bɛna o bugurigbe seri san fe Farawona na. ⁹A bɛna ke gbangban ye ka Misiran jamana bɛɛ datugu, ka ke sumuni ye mɔgɔw ni beganw na; sumuniw bɛna cici ka ke joriw ye o fariw ra, Misiran jamana bɛɛ ra.»

¹⁰Musa ni Haruna tagara dibi dɔ ta bugurigbe dɔ cɛ, ka taga ni o ye Farawona fe. Musa k'a seri san fe. A ka sumuni bɔ mɔgɔw ni beganw fari yɔɔ bɛɛ ra. ¹¹Hali Misiran jinamoriw ma se ka bɔ ka taga Farawona fe yi, sumuniw kosɔn; sabu sumuni tun bɔra olugu fana fariw ra, ka o fari bɛɛ ke jori ye, i n'a fɔ Misiranka tɔw bɛɛ.

¹²Nka Ala ka Farawona jusukun gbeleya tuun, i n'a fɔ a tun k'a fɔ Musa ni Haruna ye cogo min na; Farawona ma sɔn ka Musa ni Haruna lamɛn.

Tɔɔɔ wolonflanan: sanberɛ jigira

¹³Matigi Ala k'a fɔ Musa ye ko: «Sini sɔgɔmada jooɛna fe, i ye wuri ka taga Farawona fe, i ye taga a fɔ a ye ko Matigi Ala, Heburuw ta Ala ko: «A to ne ta mɔgɔw ye taga ne bato. ¹⁴Ni o tɛ, sisan kɔni ne bɛna tɔɔɔ min lase i ni i ta jamana namɔgɔw, ani i ta jamana mɔgɔw bɛɛ ma, o bɛna juguya kosebe. Ne bɛna o ke janko i ye a lon ko dugukolo bɛɛ kan, mɔgɔ si tɛ se ka a yere suma ni ne ye. ¹⁵Sabu ne bɛna ne ta sebgaya yira can yere ra, ka banajugu dɔ ke ka i halaki, ka i ni i ta jamana mɔgɔw bɛɛ tunu ka bɔ dugukolo kɔ kan. ¹⁶Ne ka i panaman to, janko ka ne ta sebgaya le yira i ra, ani janko mɔgɔw ye ne tɔgɔ fɔ dugukolo yɔɔ bɛɛ ra. ¹⁷O bɛɛ n'a ta, hali bi i ka ne ta mɔgɔw bari; i ma sɔn k'a to o ye taga. ¹⁸Sini nɔgɔntumasi, ne bɛna sanberɛ jigigi; o sanberɛ bɛna juguya fɔ k'a dama tɛmɛ. Kabini Misiran jamana sigira, fɔ ka na se bi ma, o sanberɛ nɔgɔn ma deri ka jigigi a kan ban. ¹⁹O ra, i ta beganw, ani i ta fen o fen be foro ra, i jija ka o bɛɛ ladon so kɔnɔ jooɛna. Ni mɔgɔ o mɔgɔ, walama ni began o began ka to kongo ra, ni a ma na so kɔnɔ, sanberɛ bɛna jigigi olugu bɛɛ kan ka o bɛɛ faga.»

²⁰Ayiwa, Farawona ta jamana namɔgɔ minw siranna Matigi Ala ta kuma na, olugu ka o ta jonw ni o ta beganw lana so kɔnɔ jooɛna. ²¹Nka minw ma Matigi Ala ta kuma jate, olugu ka o ta jonw ni o ta beganw to kongo ra yi.

²²Matigi Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: «Bere ta k'a kɔɔta san fe, janko sanberɛ ye jigigi mɔgɔw ni beganw kan, ani binw bɛɛ, Misiran jamana ra.»

²³Musa k'a ta bere kɔɔta san fe. Matigi Ala ka sanperɛn ni sanberɛ jigigi; sanmanamana kera dugukolo yɔɔ bɛɛ ra. Matigi Ala ka sanberɛ jigigi Misiran jamana bɛɛ kan. ²⁴Sanberɛ tun be jigira; sanmanamana tun be yɔɔ bɛɛ. A tun juguyara kosebe; kabini Misiran jamana kera jamana ye, o nɔgɔn tun ma deri ka ke fɔlɔ. ²⁵Sanberɛ jigira Misiran jamana yɔɔ bɛɛ ra; fen o fen tun be foro ra, adamaden fara began kan, sanberɛ ka o bɛɛ halaki. Sanberɛ ka binw bɛɛ faga, ka yiriw bɛɛ karikari. ²⁶Izirayelimɔgɔw tun siginin be jamana yɔɔ min na, Goseni mara ra, o yɔɔ dɔɔn le tora; sanberɛ ma se o yɔɔ le ma.

²⁷Farawona ka Musa ni Haruna wele, k'a fɔ o ye ko: «Sisan kɔni ne jarkira; Matigi Ala ta le ye can ye. Ne ni ne ta mɔgɔw le jarkira. ²⁸Aw ye Matigi Ala daari ne ye, a ye sanperɛn ni sanberɛ lalɔ ten. Ne bɛna a to aw ye taga; ne tena aw lalɔ tuun.»

²⁹Musa k'a fɔ Farawona ye ko: «Ni ne bɔra dugu kɔnɔ tuma min na, ne bɛna ne boro kɔɔta Matigi Ala ma, k'a daari. Sanperɛn ni sanberɛ bɛna lɔ; janko i ye a lon ko dugukolo ye Matigi Ala ta le ye. ³⁰Nka ne k'a lon ko hali ni o kera, ele ni i ta jamana namɔgɔw tena sɔn ka siran Matigi Ala na hali belɛn.»

³¹Ayiwa, senɛfen minw tun dena ka ban, ani senɛfen minw tun ka fiyeren bɔ i n'a fɔ len, sanberɛ ka o bɛɛ cɛn. ³²Nka alikama* ni nɔ, sanberɛ ma olugu cɛn sabu olugu tɛ fiyeren jooɛna.

³³ Ayiwa, Musa bɔra Farawona ta so ka taga dugu kɔ fɛ. A ka a boro kɔrɔta san fɛ Matigi Ala ma, k'a daari. Sanperen ni sanberɛ lalɔra. Sanji ma ben tuun.

³⁴ Farawona k'a ye ko sanji ni sanperen ni sanberɛ bɛɛ lɔra minke, a belen tora a ta kojoguke ra. A k'a jusukun gbeleya tuun, a ni a ta jamana namɔgɔw. ³⁵ Farawona jusukun gbeleyara, i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ Musa ye cogo min na; a ma sɔn k'a to Izirayelimɔgɔw ye taga fiyewu.

Tɔɔrɔ seeginan: fɔnɔ nana ni tɔnw ye

10 ¹ Matigi Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: «Taga Farawona fɛ tuun. Ne le ka ale ni a ta jamana mɔgɔw jusukun gbeleya, janko ka ne ta tagamasiyenw ke o cɛ ra, o ye a ye; ² ani janko ne ka Misirankaw tɔɔrɔ cogo min na, ni ne ta tagamasiyenw ye, i ye o bɛɛ lakari i denw, ani i mamadenw ye. Aw bɛɛ ka kan k'a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye.»

³ Musa ni Haruna tagara Farawona fɛ ka taga a fɔ a ye ko: «Matigi Ala, Heburuw ta Ala ko, ko lon juman le i bena sɔn ka i yerɛ majigi a le ye dɛ? A ko i ye a ta mɔgɔw bla o ye taga ale bato. ⁴ A ko ni i ma sɔn ka ale ta mɔgɔw bla o ye taga, sini a bena tɔnw bla ka na Misiran jamana yɔrɔ bɛɛ ra. ⁵ Tɔnw bena i ta dugukolo yɔrɔ bɛɛ datugu fɔ mɔgɔw tena se ka dugukolo yɔrɔ si ye. Sanberɛ ma se ka senefen minw cɛn, tɔnw bena o bɛɛ domu; yiri o yiri bɛ kongo ra, o bena o bɛɛ flaburuw nimi. ⁶ O bena don i ta bon kɔnɔ, ka i ta bonkɔnɔyɔrɔw fa, ani i ta jamana namɔgɔw ta bonw, ani Misirankaw bɛɛ ta bonw. Kabini i faw ni i bemaw bɛ nin jamana ra yan, fɔ ka na se bi ma, o na ma kojugu min nɔgɔn ye ban, o le bena kɛ.»

Musa ni Haruna ka o fɔ minke, o bɔra Farawona ta so kɔnɔ ka taga.

⁷ Ayiwa, Farawona ta jamana namɔgɔw ko a ma ko: «O tuma cɛ nin bena an sege tan le tuma bɛɛ wa? I t'a to o ye taga Matigi Ala, o ta Ala bato wa? Hali bi i belen m'a lɔn ko Misiran jamana bɛ halakira ka taga le wa?»

⁸ Ayiwa, o ka Musa ni Haruna wele tuun ka na Farawona fɛ. Farawona ko o ma ko: «Aw ye taga Matigi Ala, aw ta Ala bato. Nka jɔn ni jɔn le bena taga aw ra?» ⁹ Musa ka Farawona jaabi ko: «An bɛɛ lo; an ta kanbelenw, ani an ta cɛkɔrɔbaw, ani an dencɛw ni an denmusow bɛɛ; hali an ta sagaw, ani an ta baw, ani an ta misiw bɛɛ bɛ taga, sabu an bena janagbeba le ke ka Matigi Ala, an ta Ala bonya.»

¹⁰ Farawona ko: «K'a fɔ ko ne bena aw bla ka taga ni aw ta musow ni aw ta denw ye, ko Matigi Ala bɛ aw fɛ, ne tɛ o kɛ fiyewu; ne k'a lɔn ko aw bɛ kojugu dɔ le miirira. ¹¹ Aw ka min fɔ, o tɛ kɛ. Aw cɛw dama le ye taga Matigi Ala bato, sabu aw ko ten le.»

O kɔ, o ka Musa ni Haruna gben ka bɔ Farawona na kɔrɔ.

¹² Matigi Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: «I ta bere mina i boro k'a kɔrɔta Misiran jamana kunna, ka tɔnw bɔ k'a ke Misiran jamana kan caman, o ye bin bɛɛ nimi, ani fen o fen tora sanberɛ temenin kɔ.» ¹³ Musa ka a ta bere kɔrɔta Misiran jamana kunna. Matigi Ala ka fɔnɔba dɔ lawuri ka bɔ terebɔnyanfan na. O fɔnɔ nana o lon tere bɛɛ, ani su bɛɛ. O dugusagbɛ sɔgɔma, fɔnɔ nana ni tɔnw ye caman; ¹⁴ tɔnw bɔra ka don Misiran jamana ra. Jamana yɔrɔ bɛɛ fara tɔnw na, tɔn camanba. A nɔgɔn tun ma ke ka ye, a nɔgɔn fana tena ke ka ye. ¹⁵ Misiran dugukolo bɛɛ fara tɔnw na, fɔ ka yɔrɔ bɛɛ ke dibi ye. O ka binw bɛɛ nimi, ani yiridenw bɛɛ. Fen o fen tun tora sanberɛ temenin kɔ, o ka o bɛɛ domu. Flaburu foyi ma to yiri si ra, bin foyi ma to kongo ra, ni o ma min nimi, Misiran jamana bɛɛ kɔnɔ.

¹⁶ Farawona teliyara ka Musa ni Haruna wele, ka na a fɔ o ye ko: «Ne ka aw ta Matigi Ala hake ta, ka aw fana hake ta. ¹⁷ Nka aw ye yafa ne ma nin kelen na, ka Matigi Ala, aw ta Ala daari ne ye janko a ye nin tɔɔrɔjuguba mabɔ ne ra.»

¹⁸ Musa bɔra Farawona ta so kɔnɔ ka taga Matigi Ala daari. ¹⁹ Matigi Ala ka fɔnɔba dɔ lawuri ka bɔ terebenyanfan na. O fɔnɔ ka tɔnw bɛɛ cɛ ka taga o ke Kɔgɔjiwulen na. Tɔn den kelen ma to Misiran jamana yɔrɔ si ra.

²⁰ Nka o bɛɛ n'a ta, Matigi Ala ka Farawona jusukun gbeleya tuun. A ma sɔn ka Izirayelimɔgɔw bla o ye taga.

Tɔɔrɔ kɔnɔntɔnnan: jamana bɛɛ kera dibi ye

²¹ Matigi Ala ko Musa ma tuun ko: «I ta bere mina i boro k'a kɔrɔta san fɛ, janko dibikuruba ye don Misiran jamana fan bɛɛ ra; o dibi bena bonya fɔ k'a ke i n'a fɔ mɔgɔw bena maga a ra.» ²² Ayiwa, Musa k'a ta bere kɔrɔta san fɛ; dibikuruba donna Misiran jamana fan bɛɛ ra, ka se fɔ tere saba. ²³ Mɔgɔw tun tɛ sera ka nɔgɔn ye dibi bonyakojugu fɛ. Tere saba kera, mɔgɔw si ma se ka bɔ a ta so kɔnɔ; nka kene tun bɛ Izirayelimɔgɔw ta yɔrɔ ra.

²⁴ Farawona ka Musa wele tuun k'a fɔ a ye ko: «Aw ye taga Matigi Ala, aw ta Ala bato. Aw ye taga ni aw ta denmisenw bɛɛ ye. Aw ta sagaw ni aw ta baw, ni aw ta misiw dɔrɔn le bena to yan.» ²⁵ Musa ko: «An bena taga fen minw ke saraka ye, ani an bena began minw ke saraka jenitaw ye k'a di Matigi Ala, an ta Ala ma, i ka kan k'a to an ye taga ni o ye. ²⁶ Anw kɔni bena taga ni an ta beganw bɛɛ le ye, hali kelen tena to an kɔ fe yan; sabu an bena o dɔw le ke saraka ye k'a di Matigi Ala, an ta Ala ma. Nka ni an ma se a yɔrɔ yerɛ ra, an bena min ni min ke saraka ye k'a di Matigi Ala, an ta Ala ma, an tɛ se ka o lɔn.»

²⁷ Nka Matigi Ala ka Farawona jusukun gbeleya tuun. A ma sɔn ka Izirayelimɔgɔw bla o ye taga ka bɔ a ta jamana ra.

²⁸ Farawona perenna Musa kunna, ko: «Teme ka bo ne ta so kono sisan! A dan ye ke nin ye. Ne kana i ye ne fe yan tuun; sabu ni ne ka i ye ne fe yan lon o lon, ne be i faga o lon.» ²⁹ Musa ko: «Ayiwa, ni i ko ten, ne k'a men; ne tena se i fe yan tuun.»

Ala ko tawo laban bena na

11 ¹ Matigi Ala k'a fo Musa ye ko: «Ne bena tawo kelen lase Farawona ni Misirankaw ma tuun, ka o ke a laban ye. O ko, a bena aw bla aw ye taga. A yere bena aw gben le pewu ko aw ye taga ka bo a ta jamana ra. ² A fo Izirayelimogow ye ko ni aw tagatuma sera, cew ni musow bee ye warigbefenw ni saninmanfenw daari o siginogonw fe.»

³ Matigi Ala tun ka Izirayelimogow ko diya Misirankaw ye kosebe. Farawona ta jamana namogow, ani Misirankaw bee tun be Musa yere bonyara kosebe.

⁴ Ayiwa, Musa tagara a fo Farawona ye ko Matigi Ala ko, ko su cemanca ra, ale bena teme Misiran jamana kono; ⁵ ko dence folo bee bena sa Misiran jamana kono. Masace Farawona ni a ta masaya bee, o dence folo tena to; hali jonmuso gbansan min be mugu si, o fana dence folo tena to, beganw fana den folow cemanw tena to. ⁶ Kulekanba caman bena bo Misiran jamana yoro bee ra. Sabu o ko jogon ma deri ka ke folo, a jogon yere fana tena ke tuun. ⁷ Nka Izirayelimogow fe, hali wuru tena kasi, k'a fo ko a be songora mogo ra, walama began na; a bena o ke janko faranfasi min be Misirankaw ni Izirayelimogow ce Matigi Ala fe, aw ye o lon. ⁸ O tuma ra i ta jamana namogow bee bena o kinbiri gban ne koro, k'a fo ne ye ko: «Taga, i ni i ta nofemogow bee.» O le ko, ne be soro ka bo ka taga ni ne ta mogow ye.

Musa ka o kumaw fo minke, a dimininba bora Farawona ta so ka taga.

⁹ Ayiwa, Matigi Ala tun k'a fo Musa ye kabini a damina ra ko: «Farawona tena son ka aw lamen. O bena ke sababu ye k'a to ne ye do fara ne ta kabakow kan, ka ne ta se bagaya yira Misiran jamana kono.»

¹⁰ Ayiwa, Musa ni Haruna ka o kabakow ke Farawona na na, nka Matigi Ala ka Farawona jusukun gbeleya, a ma son k'a to Izirayelimogow ye taga ka bo a ta jamana ra.

Jonyaban panagbe

12 ¹ Ayiwa, ka Musa ni Haruna to Misiran jamana ra, Matigi Ala k'a fo o ye, ko: ² «Nin karo le bena ke karo folo ye; ale le bena ke san karo folo ye aw fe. ³ Aw ye a fo Izirayelimogow ye, ko: «San o san, nin karo tere tan, gba bee kelen kelen ye sagadennin kelen, walama badennin kelen mina; lu bee kelen kelen ni a ta sagaden walama baden. ⁴ Ni lu min mogow man ca, olugu ni o siginogonw ye jen began kelen na, ka kapa ni mogow hakeya ye. Mogo hakeya min be se ka began kelen domu k'a ban, aw ye o da le jate mina. ⁵ A ka kan ka ke beganden ceman le ye, fiyen te min na, min ka san kelen soro fana. ⁶ Aw ye a mina k'a bla ka se fo karo tere tan ni naani ma. Izirayelimogow bee bena o beganden faga karo tere tan ni naaninan wulada fe. ⁷ Aw bena a sogo jimi bon min kono, aw ye a jori do seriseri o bon donda kerefeyoro fla ni a sanfeyoro ra. ⁸ O su kelen na, aw ye a sogo jeni k'a domu; aw ye a ni burufunubari le domu, ani juguflaburu kunaman do. ⁹ Aw kana a kene domu, walama a barabaranin; aw ye a kuturu le jeni; a kun, ni a senw, ni a konofenw. ¹⁰ Aw man kan k'a to a to ye si. Ni a to min sira, aw ye o jeni ka a sisi fo k'a ke buguri ye. ¹¹ Aw bena a domu cogo min na, o fle nin ye: aw be aw ta deregew don ka aw yere cesiri, ka aw ta sanbaraw don aw senw na, ka aw ta tagamabere mina aw boro; aw ye a domu teliya ra. Jonyaban panagbe* lo; aw ye o ke ka Matigi Ala bonya.

¹² «Bi su nin yere ra, ne bena teme Misiran jamana yoro bee ra, ka Misiran jamana den folo cemanw bee faga; k'a ta mogow ra, ka taga a bla beganw na. Ne bena kiti ben Misiran batofenw bee kan; sabu ne le ye Matigi Ala ye. ¹³ Nka aw bena ke bon min kono, jori le bena ke tagamasiyen ye o bondaw ra. Ni ne ka jori ye, ne be teme aw ta bonw kan. O cogo ra ni ne nana ke Misirankaw faga ye tuma min na, o taworo tena se aw ma.

¹⁴ «Nin lon bena ke aw fe hakirijigilonba le ye tuma bee. Aw bena panagbeba ke o lon na, ka Matigi Ala bonya. O ye ke sariya dablalari ye aw fe, ani aw ta duruja nataw bee fe.» »

Burufunubari panagbe

¹⁵ Matigi Ala k'a fo tuun ko: «Aw bena burufunubari domu fo tere wolonfla. K'a damina a tere folo ra, burufunufen si man kan ka ye aw ta sow kono tuun; sabu ni mogo o mogo ka burufununin domu, o tere wolonfla kono, o tigi be faran ka bo Izirayeli ta jamanadenw na. ¹⁶ A tere folo ra, aw bena jamalajenba ke, ka Matigi Ala bato. A tere wolonflanana fana ra, aw bena jamalajenba ke tuun ka Matigi Ala bato. Mogo si man kan ka baara ke o lon fla ra; aw be se ka aw ta tobiriw doron le ke.

¹⁷ «Aw ye to ka burufunubari panagbe ke san o san, ka aw hakiri jigi ko o lon yere le ra ne ka aw ke jenkuru jenkuru, ka aw labo Misiran. Aw ye o lon bla danna ka o panagbe ke, a ye ke sariya dablalari ye aw ni aw denw fe. ¹⁸ San karo folo, k'a damina a tere tan ni naani wulada fe, fo ka taga se a tere mukan ni kelen wulada fe, aw ye burufunubari le domu. ¹⁹ O tere wolonfla bee kono, burufunufen si man kan ka ye aw si ta so kono; sabu ni mogo o mogo ka burufununin domu, lonan fara dugulen kan, o tigi be faran

ka bɔ Izirayelimɔgɔw ta jen ra o lon na. ²⁰ Burufunufen be buru o buru ra, aw kana o domu. Bɛɛ ka kan ka burufunubari le domu a ta so kɔnɔ.»

Jɔnyaban panagbe saraka

²¹ Ayiwa, Musa ka Izirayeli cekɔrɔbaw bɛɛ wele k'a fɔ o ye ko: «Aw bɛɛ ye taga sagaden kelen walama baden kelen mina, gba bɛɛ ni a ta, k'a faga ka Jɔnyaban panagbe ke. ²² Aw ye sagaden kannatige k'a jori ke minan dɔ kɔnɔ, ka izopeyiri flaburu dɔw su o jori ra, ka o jori seriseri bonda sanfeyɔrɔ ra, ani a kerɛfeyɔrɔ fla ra. Mɔgɔ si kana bɔ a ta so kɔnɔ fɔ ka taga dugu gbe. ²³ Ni Matigi Ala nana ke tɛmɛ ye, ka ke Misirankaw faga ye tuma min na, ni a ka jori ye bonda min sanfeyɔrɔ ni a kerɛfeyɔrɔ fla ra, a be tɛmɛ o bon kan; a tena sɔn ninminameleke ye don aw ta bon kɔnɔ ka aw faga. ²⁴ Aw ye nin sariyaw sira tagama, ka o ke sariya dablariw ye aw ni aw ta durujaw fe wagati bɛɛ. ²⁵ Matigi ka layiri ta ko a bena jamana min di aw ma, ni aw tagara se o jamana ra tuma o tuma, aw ye to ka nin landa saninman ke. ²⁶ Ni aw ta denw ka aw jininka ko: «Nin landa kɔrɔ ye di aw fe?» ²⁷ Aw ye a fɔ o ye ko: «Nin ye Jɔnyaban saraka le ye; an be o ke ka Matigi Ala, an ta Ala bonya, sabu ka an to Misiran, tuma min na Matigi Ala ka Misirankaw den fɔlɔw faga, a tɛmena Izirayelimɔgɔw ta sow kan, a ma se olugu ma; a ka o kisi.» »

Ayiwa, Musa ka o kumaw bɛɛ fɔ minke, o tuma ra mɔgɔw bɛɛ ka o kinbiri gban dugu ma, ka Matigi Ala bato.

²⁸ O kɔ, Izirayelimɔgɔw tagara o ta sow kɔnɔ. Matigi Ala tun ka fen o fen fɔ Musa ni Haruna ye, o ka o bɛɛ ke.

Tɔɔrɔ tannan: Misirankaw dence fɔlɔw sara

²⁹ Ayiwa, su cɛmance ra, Matigi Ala ka Misiran jamana den fɔlɔw bɛɛ faga. K'a ta Misiran masaceba yere den fɔlɔ ra, ka taga a bla fɔ Misiran kasoden gbansanw den fɔlɔw ra, ani beganw den fɔlɔw bɛɛ. ³⁰ A kera ten, Farawona ni a ta jamana panagɔw ni Misirankaw bɛɛ wurira dugutarama fe. Kasikanbaw ni kulekanbaw tun be bɔra jamana yɔrɔ bɛɛ ra; sabu so si ma to, ni saya ma ke min na.

³¹ O su yere fe, Farawona ka Musa ni Haruna wele k'a fɔ o ye ko: «Aw ye teliya ka taga ka bɔ ne ta mɔgɔw ce ra, aw ni Izirayelimɔgɔw bɛɛ; aw ye taga Matigi Ala bato i n'a fɔ aw k'a fɔ cogo min na. ³² Aw ye taga ni aw ta misiw, ani aw ta sagaw, ani aw ta baw ye, i n'a fɔ aw k'a fɔ cogo min na. Aw ye taga Ala daari ne ye.»

³³ Misirankaw gbanna Izirayelimɔgɔw ra, ko o ye bɔ; o tun kɔrɔtɔra ko Izirayelimɔgɔw ye bɔ o ta jamana ra; sabu o tun be a miirira ko olugu Misirankaw bɛɛ le bena sa. ³⁴ Izirayelimɔgɔw ka o ta mugu nɔɔninin ta, k'a sɔrɔ a tun ma funu fɔlɔ; o ka o ta burugbasiminanw bɛɛ siri o ta faniw na, ka o la o kamankun na.

³⁵ Ayiwa, Musa tun ka min fɔ Izirayelimɔgɔw ye, o ka o ke. O ka minan warigberamanw, ani minan saninlaman ni faniw daari Misirankaw fe. ³⁶ Matigi Ala ka Izirayelimɔgɔw ko diya Misirankaw ye fana. Izirayelimɔgɔw ka fen o fen daari o fe, o ka o bɛɛ di o ma. Izirayelimɔgɔw ka Misirankaw ta fenw ce o cogo le ra ka o borolakolon to.

³⁷ Izirayelimɔgɔw bɔra Ramusesi dugu kɔnɔ, ka taga se Sukɔti. Minw tun be o sen na olugu tun be mɔgɔw waga kɛmɛ wɔɔrɔ bɔ (600 000); musow ni denmisenw ma jate. ³⁸ O tagatɔ, siya wɛrɛ mɔgɔw caman tugura o kɔ; began caman tun be olugu fana fe: misiw, ani sagaw, ani baw.

³⁹ Izirayelimɔgɔw bɔtɔ Misiran, o tun ka mugu nɔɔninin min ta, k'a sɔrɔ a ma funu fɔlɔ, o ka o le jeni ka o ke buru ye ka o domu; sabu Misirankaw tun be gbanna o ra ko o ye bɔ minke, o ma se ka domunifen ta o yere boro.

⁴⁰ Izirayelimɔgɔw tun ka san kɛmɛ naani ni san bisaba le ke Misiran. ⁴¹ O san kɛmɛ naani ni san bisaba dafalon yere le ra Matigi Ala ka Izirayelimɔgɔw ke jenkuru jenkuru, ka o bɛɛ labɔ Misiran. ⁴² O kosɔn o su bena bla a danna Matigi ye, ka ke panagbesu ye, sabu Matigi Ala ka o su bla danna, ka Izirayelimɔgɔw labɔ Misiran jamana ra o su fe. Izirayelimɔgɔw ni o ta durujaw bɛɛ ka kan ka o su bla danna fana, ka o ke panagbesuba ye ka Matigi Ala bonya.

Jɔnyaban panagbe domuni ta sariya

⁴³ Matigi Ala k'a fɔ Musa ni Haruna ye tuun ko: «Jɔnyaban panagbe sariya ye nin ye: jamana wɛrɛ mɔgɔw man kan k'a saraka domu. ⁴⁴ Ni jɔn dɔ be aw fe, aw ka min san, aw ka kan k'a kenesigi fɔlɔ, sani a ye Jɔnyaban panagbe* domuni ke. ⁴⁵ Nka lonan tɛmɛbaga, ani baaraden, olugu si man kan k'a domu. ⁴⁶ Aw ka kan k'a domu bon le kɔnɔ. Mɔgɔ si kana bɔ ni a sogo dɔ ye kɛnɛ ma; aw man kan k'a kolo dɔ kari fana.

⁴⁷ «Izirayelimɔgɔw bɛɛ ka kan ka Jɔnyaban panagbe ke. ⁴⁸ Lonan minw siginin be aw fe, ni o dɔ b'a fe ka Jɔnyaban panagbe ke ka Matigi Ala bonya, ce o ce be a ta so, olugu bɛɛ ka kan ka kenesigi fɔlɔ; ni o kera, a be se ka Jɔnyaban panagbe ke. O tuma, a be ke i ko Izirayelimɔgɔw dɔ. Nka ni mɔgɔw o mɔgɔw ma kenesigi, o tigi man kan ka Jɔnyaban panagbe domuni ke. ⁴⁹ O sariya kelen le be Izirayelimɔgɔw ni lonanw bɛɛ kan.»

⁵⁰ Matigi Ala ka ci min fɔ Musa ni Haruna ye, Izirayelimɔgɔw ka o ke k'a dafa. ⁵¹ O lon yere ra, Matigi Ala ka Izirayelimɔgɔw ta gbaw tugutugu jɔgɔn kɔ, ka o ke jenkuru jenkuru, ka o labɔ Misiran jamana ra.

Burufunubari janagbe ni dence folow ta ko

13¹ Matigi Ala k'a fo Musa ye ko: ² «Izirayelimogow dence folow bee bla danna ka o ke ne ta ye. Mogow dence folow, ani beganw ta den folo cemanw bee; sabu o ye ne ta le ye.»

³ Musa k'a fo mogow ye ko: «Aw ye aw hakiri to nin lon na, aw bora Misiran jonya ra lon min na; sabu Matigi Ala ka aw labo Misiran ni a yere ta sebgaya baraka le ye. O koson aw kana burufununin domu o lon na. ⁴ Aw bena bo bi le, nin karo ra, min ye Abibu karo^h ye.»

⁵ «Matigi Ala karira aw bemaw ye ko a bena Kanaanakaw, ni Hetikaw, ni Amorikaw, ni Hevikaw, ni Yebusikaw ta jamana le di aw ma, nono ni li be woyo o jamana min na. Ni Matigi Ala nana aw ladon o jamana ra tuma min na, san o san, ni nin karo sera, aw ye Jonyaban janagbe* ke ka Matigi Ala bonya.

⁶ Aw bena burufunubari domu fo tere wolonfla. A tere wolonflanan bena ke janagbeba ye ka Matigi Ala bonya. ⁷ Bee bena burufunubari le domu fo tere wolonfla. Burufununin man kan ka sorow aw ta bonw si konow; burufunufen si man kan ka ye yere jamana yoro si ra fana.

⁸ «O janagbe wagati ra, aw ka kan k'a nafow aw ta denw ye ko: «Matigi Ala ka koba min ke an ye an botow Misiran, an be nin kera ka an hakiri jigi o le ra.» ⁹ Nin janagbe bena ke hakirijigifen le ye aw fe, ka ke i n'a fo tagamasiyen aw borow ra, ani aw tenw kan. A bena aw hakiri jigi, ko aw ka kan ka to ka Matigi Ala ta sariya ko fo tuma bee; sabu Matigi Ala le ka aw labo Misiran a ta sebgaya baraka ra. ¹⁰ O le koson aw bena to ka nin landa ke a wagati ra san o san.

¹¹ «Matigi Ala karira aw ni aw bemaw ye, ko a bena Kanaanakaw ta jamana di aw ma; ni a nana o jamana ke aw ta ye tuma min na, ka aw ladon o jamana ra, ¹² o tuma aw bena aw dence folow bee di Matigi Ala ma, hali aw ta beganw ta den folo cemanw. O den cemanw ye Matigi Ala ta le ye.

¹³ «Ni faliden lo, aw ye sagaden, walama baden do di a no ra, k'a kunmabo. Ni aw t'a fe k'a kunmabo, o tuma aw ye o faliden kan kari k'a faga. Aw ka kan ka aw yere dence folow fana kunmabo.

¹⁴ «Ayiwa, ni aw dencew nana aw pininka lon do ko: «Nin kekun ye mun ye aw fe?» Aw ye a fo o ye ko: «An be nin ke, sabu Matigi Ala ka an kunmabo ka bo jonya ra Misiran, a ta sebgaya baraka ra. ¹⁵ Farawona tun t'a fe ka son fiyewu k'a to an ye taga minke, Matigi Ala ka Misiran jamana den folo cemanw bee faga; k'a damina mogow ta den folow ra, fo ka taga se beganw ta den folow ma. O le koson an be beganden folo cemanw bee di Ala ma saraka ye, ka an yere dence folow bee kunmabo.»

¹⁶ «Ayiwa, nin bena ke hakirijigifen le ye aw fe, ka ke i n'a fo tagamasiyen, aw boro ra walama aw ten kan. Aw ka kan ka aw hakiri jigi a ra ko Matigi Ala le ka aw labo Misiran jonya ra a ta sebgaya baraka ra.»

Ala blara Izirayelimogow na ka bo Misiran

¹⁷ Tuma min na Farawona sonna k'a to Izirayelimogow ye taga, Ala m'a to o ye teme Filisikaw ta jamana sira fe, k'a sorow o sira le ka surun. A tun k'a lon ko ni o ka o sira ta, ni o ka taga ben nin siya werew ye minw b'a fe ka o kere, o bena siran, ka o ta miiriya yelema, ka kosegi Misiran tuun. ¹⁸ O le koson Ala k'a to o munumununa kongokolon sira fe, ka taga fo Kogojiwulen fan fe.

Izirayelimogow bora Misiran ni o ta kerekeminanw ye o boro.

¹⁹ Musa ka Yusufu kolow ta ka taga ni o ye o boro; sabu sani Yusufu tun ye sa, a tun k'a balemacew jagboya ko o ye kari ale ye. A tun k'a fo o ye ko: «Sigiya t'a ra, Ala bena na, ka na aw labo yan; ni ne sara, aw tagato, aw ye taga ni ne kolow yeⁱ.»

²⁰ Ayiwa, Izirayelimogow bora Sukoti, ka taga o ta fanibonw lo Etamu, kongokolon kere fe.

²¹ Ayiwa, Matigi Ala yere le tun be o na, ka sira yira o ra. Tere fe, sankaba jamijan do le tun be ke o na, ka sira yira o ra. Su fe, a tun be ke tasumamana jamijan do ye, ka yeelen bo o ye, janko o ye tagama su ni tere.

²² Sankaba jamijan tun te bo o na fiyewu tere fe; tasumamana jamijan fana tun te bo o na su fe.

Farawona ka Izirayelimogow nogben

14¹ Matigi Ala k'a fo Musa ye ko: ² «A fo Izirayelimogow ye ko o ye kosegi ka na sigi Pi Hayiroti yoro kere fe, Migidoli ni kogoji ce. Aw ye aw ta fanibonw lo yi le, ka jasin Baali Sefon ma, kogoji korow. ³ Ni o kera, Farawona bena a miiri ko aw tununa kongokolon konow, ko aw ma tagayoro lon aw yere ra tuun; ko aw kera i ko kasodenw, kongokolon konow. ⁴ Ne bena Farawona jusukun gbeleya fo a bena wuri ka aw nogben; nka ne bena ale ni a ta kerekejama bee halaki ka ne ta sebgaya yira. O ra Misirankaw bee bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.»

Matigi Ala ka min fo, Izirayelimogow ka o ke.

⁵ Ayiwa, o nana taga a fo Misiran masace Farawona ye ko Izirayelimogow tagara. O yoronin bee, Farawona ni a ta jamana jamogow nimisara o tagako ra. O ko: «Mun koson an k'a to o tagara de? An tun ka kan ka o to yan, o ye baara ke an ye.» ⁶ Farawona k'a ta sowotoro laben, k'a ta kerekedenw bee ce, o ka gban Izirayelimogow ko. ⁷ Sowotoronuman minw labennin lo ka na kere kama, a ka o keme worow ta, ka fara

^h13.4 Abibu karo, o ye Yahudiyaw ta san karo folo ye.

ⁱ13.19 Nin kuma tun fora Damina 50.25, ani Yosuwe 24.32.

Misiran sowotoro tɔw kan. Sowotorow bɛɛ labennin tun lo, o bɛɛ bɛ ni o ta kerekedenw ye. ⁸Matigi Ala ka Misiran masace Farawona jusukun gbeleya, fɔ Farawona tugura Izirayelimɔgɔw kɔ, k'a sɔrɔ Izirayelimɔgɔw ja siginin le tun bɔra Misiran ka taga, hali siranya ma ke o ra.

⁹Misirankaw ta kerekejama, ani Farawona ta sow bɛɛ, ani a ta sowotorow, ani a ta sotigiw, olugu ka Izirayelimɔgɔw nɔ gben fɔ ka taga se o ma Pi Hayirɔti yɔrɔ ra, ka nasin Baali Sefɔn yɔrɔ ma; Izirayelimɔgɔw tun ka o ta fanibonw lo o yɔrɔ le ra, kɔgɔjida ra.

¹⁰Izirayelimɔgɔw nana fleri ke k'a ye ko Farawona ni Misirankaw bɛ olugu kɔ, fɔ ka surunya o ra yerɛ. O ja tigera kosebɛ. O ka ke kule ye, ka ke Matigi Ala tɔgɔ wele ye, ko a ye olugu demɛ.

¹¹O ko Musa ma ko: «O tuma, anw sudonyɔrɔ le tun ma sɔrɔ Misiran wa, badi? A kera di i ka an labɔ yi ka na ni an ye kongokolon kɔnɔ yan, ka na a to an ye sa yan gbansan? ¹²Ka an to Misiran, an tun ka o le fɔ i ye. An tun ko i ye an to nasuma ra, an ye baara ke Misirankaw ye; sabu o tun ka fisa an ma sani an ye na sa kongokolon kɔnɔ yan tan.»

¹³Musa ka o jaabi ko: «Aw ye to yɔrɔ kelen na, aw kana siran. Matigi Ala bena aw kisi cogo min na bi, aw bena o ye; sabu aw na bɛ Misiranka minw na tan bi, aw na tena la olugu dɔ kan tuun fiyewu. ¹⁴Matigi Ala yerɛ le bena o kere aw nɔ ra; aw ye je dɔrɔn.»

Ala ka Izirayelimɔgɔw lateme kɔgɔji ce ma

¹⁵Matigi Ala k'a fɔ Musa ye ko: «Mun kosɔn i bɛ kulera ko ne ye aw demɛ? A fɔ jama ye ko o ye sira ta ka taga. ¹⁶Ele Musa, ele ye i ta bere ta i boro k'a kɔrɔta kɔgɔji kunna. Ji bena cetige fla ye, Izirayelimɔgɔw bena tagama ka teme dugukolo jalan kan. ¹⁷Ne min ye Matigi Ala ye, ne bena Misirankaw jusukun gbeleya, k'a to o ye don aw kɔ. O cogo le ra, ne bena Farawona ni a ta kerekejama, ani a ta sowotorow, ani a ta sotigiw bɛɛ halaki, ka ne ta se bagaya yira. ¹⁸Ni ne nana Farawona ni a ta sowotorow ni a ta sotigiw bɛɛ halaki, ka ne ta se bagaya yira tuma min na, o tuma Misirankaw bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye.»

¹⁹Matigi ta meleke min tun bɛ to ka ke Izirayelimɔgɔw na fe, ale bɔra o na fe, ka ye lema o kɔ fe. Sankaba jamijan min tun bɛ o na fe, o fana bɔra o na fe, ka ye lema o kɔ fe. ²⁰A tagara lo Misirankaw ni Izirayelimɔgɔw ce. A kera dibi ye Misirankaw ta fan na, ka ke yeelen ye Izirayelimɔgɔw ta fan na. A kera ten, o jenkuru fla ma se ka gbara jɔgɔn na o su bɛɛ ra.

²¹Ayiwa, Musa k'a boro kɔrɔta kɔgɔji kunna. Matigi Ala ka fɔrɔba dɔ lawuri ka bɔ terebɔyanfan na. O fɔrɔ fiyera su bɛɛ ra, ka kɔgɔji jɔni, fɔ k'a cetige fla ye, ka dugukolo jalan ke a ce ma. ²²Izirayelimɔgɔw donna, ka tagama dugukolo jalan kan ka kɔgɔji cetige. Ji taranna fla ye, ka wuri ka lo o kininboro ni o numanboro fe, i ko kogo. ²³Misirankaw fana gbanna Izirayelimɔgɔw kɔ. Farawona ta sow, ani a ta sowotorow, ani a ta sotigiw, o bɛɛ donna Izirayelimɔgɔw kɔ kɔgɔji ce ma. ²⁴Dugugbɛda fe, Matigi Ala tora sankaba jamijan tasumaman ra, ka Misirankaw ta kerekejama fle; a ka o ta tagama jagami.

²⁵A ka o ta sowotorow senw don bɔgɔ ra ka o cen; o ma se ka taga kosebe tuun. Misirankaw k'a ye ten minke, o ko: «An ye bori ka bɔ Izirayelimɔgɔw kɔrɔ; Matigi Ala yerɛ le bɛ an kerera ka di o ma.»

²⁶Matigi Ala ko Musa ma ko: «I boro kɔrɔta kɔgɔji kunna sisan, janko ji ye kari ka jigi Misirankaw ni o ta sowotorow ni o ta sotigiw kan.» ²⁷Musa k'a boro kɔrɔta kɔgɔji kunna. Dugugbɛda fe, kɔgɔji kɔsegira a nɔ ra. Misirankaw ko o bɛ bori ka bɔ, nka Matigi Ala ka ji kari ka jigi o bɛɛ kan. ²⁸Farawona ni a ta kerekedenw, ani a ta sowotorow, ani a ta sotigi minw bɛɛ tun donna kɔgɔji ra Izirayelimɔgɔw kɔ, ji karira ka ke olugu bɛɛ kan ka o bɛɛ datugu. Hali mɔgɔ kelen ma kisi o ra. ²⁹Nka Izirayelimɔgɔw kɔni tun tagamana le ka teme dugukolo jalan kan, ka kɔgɔji cetige. Kɔgɔji tun wurira ka lo o kininboroyanfan ni o numanboroyanfan fe i ko kogo.

³⁰Ayiwa, Matigi Ala ka Izirayelimɔgɔw kisi ka o bɔ Misirankaw boro o lon na. Izirayelimɔgɔw yerɛ na ka Misirankaw suw lalanin ye kɔgɔjida ra yɔrɔ bɛɛ. ³¹Matigi Ala k'a ta se bagaya yira cogo min na, ka Misirankaw halaki, Izirayelimɔgɔw ka o ye minke, o siranna Matigi Ala na, ka la a ra; Musa min ye Ala ta baarden ye, o lara ale fana ra.

Musa ni Izirayelimɔgɔw ka Ala tando

15 ¹Ayiwa, o lon na Musa ni Izirayelimɔgɔw ka nin dɔnkiri la ka Matigi Ala tando. O ko: «Ne bena dɔnkiri la Matigi Ala ye k'a bonya, sabu a k'a ta se bagaya yira; a ka sotigiw ni o ta sow bɛɛ jigi kɔgɔji jukɔrɔ.

²«Matigi Ala le ye ne ta baraka ye, ani ne ta dɔnkirila sababu. Ale le ye ne kisibaga ye; ne ta Ala lo, ne bɛ a tando. Ne face ta Ala lo fana, ne bɛ a tɔgɔ bonya. ³Matigi Ala ye kerekɛɛfari le ye. O kosɔn a tɔgɔ ye ko Matigi Ala.

⁴ «A ka Farawona ni a ta sowotorow,
ni a ta kerekejama b̄e tunu k̄ḡji ra.
A ta kerekecefariw b̄e tununa K̄ḡjiwulen juk̄r̄o.

⁵ Ji ka o b̄e datugu pewu;
o jigira K̄ḡjiwulen juk̄r̄o i ko kabakuru.

⁶ E! Matigi Ala, i boro barakaman ka i ta setigiya yira.
O boro barakaman kelen le ka i juguw j̄r̄o.

⁷ «I ta masaya bonya kos̄n,
i be i juguw b̄e firi dugu ma
ni i dimina, i ta dimi b̄e jigi i ko tasuma,
ka o b̄e jenijeni i ko binjalan.

⁸ I nenekiriko kelen d̄r̄n,
o f̄r̄o le ka jiw b̄e lajen j̄r̄n kan ȳr̄o kelen na.
K̄ḡji wurira ka l̄o i ko kogo.
Ji simina, ka teren ka l̄o k̄ḡji c̄e ma.

⁹ «An juguw tun b̄e o yere wasora k'a f̄o ko:

«An bena o gben f̄o ka o mina le;
an bena o borofenw b̄e c̄e
k'a taran an ni j̄r̄n c̄e.

An bena an yere dimib̄o o ra f̄o ka wasa,
an bena an ta kerekemuru b̄o ka o b̄e halaki.»

¹⁰ Nka, Matigi Ala,
ele ka i daf̄r̄o fiye ji kan dama,
k̄ḡji ka o b̄e datugu.
O jigira ji juk̄r̄o i ko negekuru;
ka jigi f̄o ji juk̄r̄oȳr̄o ra yi.

¹¹ E! Matigi Ala, batofen juman wer̄e le be i ko ele?
Juman le saninyanin b̄e k'a dafa i ko ele?
Juman le ye siranyafenba ye, ani a ka kan ni tandori ye,
ani a b̄e kabakow k̄e i ko ele?

¹² «I ka i boro barakaman k̄r̄ta d̄r̄n,
dugukolo dayelera ka an juguw datugu.

¹³ I ta j̄r̄nanya kos̄n,
i ka i ta m̄ḡw kunmab̄o.
I ta sebhagaya baraka ra,
i be bla o ja ka taga ni o ye jamana saninman na,
i yere ka jamana min layiri ta o ye.

¹⁴ «Siya t̄w ka o kibaroya men minke,
o siranna f̄o o b̄e yer̄yer̄era.
Filisikaw k̄ni,
olugu ja tigera f̄o ka o hakiri jagami.

¹⁵ Ed̄mu jamanatigiw jigi tigera,
Mohabu jamana ta masaw k̄ni,
siranya ma t̄o to olugu ra.
Kanaanakaw, siranya ka olugu baraka b̄e ban pewu.

¹⁶ Siranyaba ni jatige bena cun o kan
i ta sebhagaya baraka kos̄n,
f̄o ka o da mina o ra,
ka o k̄e i n'a f̄o kabakuruw;
o tena se ka kuma,
f̄o i ta m̄ḡw b̄e ye t̄me, Matigi Ala;
f̄o i ka i ta m̄ḡw minw kunmab̄o,
olugu b̄e ye t̄me ka ban.

¹⁷ I be bla i ta m̄ḡw ja,
ka taga o sigi i ta kuru kan;

i yere ka yɔrɔ min lalaga o ye, Matigi Ala.
O yɔrɔ bena ke i sigiyɔrɔ ye,
k'a ke i sigiyɔrɔ saninman ye.

¹⁸ «Matigi Ala be to a ta masaya ra wagati bee, ani tuma bee!»

¹⁹ Ayiwa, tuma min na Farawona ta sow, ani a ta sowotorow ni a ta sotigiw bee donna kogɔji kɔnɔ, Matigi Ala ka kogɔji kari ka jigi o kan ka o bee tunu; nka Izirayelimogow tagamana ka teme dugukolo jalan kan kogɔji cemance ra.

²⁰ Ayiwa, Haruna koromuso Mariyamu, min tun ye ciramuso ye, ale tun ka longan do ta; muso tow fana ka do ta ka gban a ko; o ka ke o fo ye, ka don ke.

²¹ Mariyamu tun blara tow ja; ale be donkiri ta, tow be a lamina a ko. A tun b'a fra ko:

«Aw ye donkiri la Matigi Ala ye,
sabu a k'a ta sebgaya yira.

A ka sotigiw ni o ta sow bee tunu kogɔji ra.»

Izirayelimogow ka kongokolon sira ta

Ji kunaman ta ko

²² Ayiwa, Musa blara Izirayelimogow ja ka bo kogɔjiwulen yɔrɔ ra, ka taga se ni o ye Suri kongokolon fan fe. O ka tere saba tagama ke kongokolon kɔnɔ, o ma ji sɔrɔ. ²³ O tagara se yɔrɔ do ra, o yɔrɔ togɔ ye ko Mara. Nka o ma se ka o yɔrɔ ji min, sabu ji tun ka kuna. O le koson o ka o yɔrɔ togɔ la ko «Mara»^j. ²⁴ Mogow ka ke Musa mafiyenya ye; o ko: «O tuma an bena mun le min?» ²⁵ Musa ka Matigi Ala daari kosebe. Matigi Ala ka yiri kunkurun do yira a ra, ko a ye o firi ji ra. Musa ka o ta ka o firi ji ra, ji diyara. O yɔrɔ le ra Matigi Ala k'a ta sariyaw ni a ta ciw yira o ra. O yɔrɔ kelen le ra fana a ka o korobo k'a fle. ²⁶ A k'a fo o ye ko: «Ni aw be aw toro malɔ ka Matigi Ala, aw ta Ala kan lamɛn, ko minw terennin lo a ja korɔ ni aw be o ke, ni aw be aw toro malɔ k'a ta cifoninw lamɛn, ani k'a ta sariyaw bee sira tagama, o tuma, ne ka bana minw lase Misirankaw ma, ne tena o do si lase aw ma; sabu ne le ye Matigi Ala ye, ne le be aw keneya.»

²⁷ Ayiwa, Izirayelimogow bora o yɔrɔ ra, ka taga se Elimu. Bununji tan ni fla ni tamarosun biwolonfla le tun be Elimu. O lora o yɔrɔ ra, ka o ta fanibonw lo jida ra.

Ala ka domuni di Izirayelimogow ma

16 ¹ Izirayelimogow bee bora Elimu, ka taga se Sine kongokolon kɔnɔ. O yɔrɔ be Elimu ni Sinayi kuru ce. O sera yi karo flanan tere tan ni looru ra, o bonin ko Misiran. ² Ayiwa, ka o to kongokolon kɔnɔ yi, Izirayelimogow bee ka ke Musa ni Haruna mafiyenya ye. ³ O ko Musa ni Haruna ma ko: «E! Hali ni Matigi Ala tun ka a to an ye sa Misiran jamana ra, o belɛn tun bena fisaya ni nin ye. O yɔrɔ ra an tun be sigi dagababaw korɔ, o fanin sogo ra; an be domuni ke ka fa. Sisan, a fle, aw nana ni an ye nin kongokolon kɔnɔ yan, ka na a to kongɔ ye an bee faga yan gbansan!»

⁴ Matigi Ala ko Musa ma o le ra ko: «Ne bena domuni lajigi aw ye ka bo san fe, i n'a fo sanji. Lon o lon, bee bena taga a ta tere domuni ce a ra. Ne bena aw korobo k'a fle, k'a lon yala ni aw bena tagama ka kapa ni ne ta sariya ye, walama ni aw tena tagama ka kapa ni a ye. ⁵ Ayiwa, logokun tere wacorɔnan, aw bena taga min ce ka na a tobi, aw ka kan ka o caya janko a ye lon tow ta jɔgon fla bo^k.»

⁶ Musa ni Haruna k'a fo Izirayelimogow bee ye ko: «Bi wula fe, aw bena a lon ko Matigi Ala le ka aw labo Misiran jamana ra. ⁷ Sini sogoma fana, aw bena Matigi Ala ta korɔ ye, sabu aw ka Matigi Ala mafiyenya ni kuma minw ye, a ka o men; ne ni Haruna ye jontigiw le ye fo aw be anw mafiyenya?» ⁸ Musa ko: «Matigi Ala bena sogo di aw ma bi wula fe, aw b'a domu. Sini sogoma fana, a bena domuni di aw ma aw b'a domu ka fa; sabu aw ka Matigi Ala mafiyenya ni kuma minw ye, a ka o men. Anw ye jontigiw le ye ko aw be anw mafiyenya? Aw ma anw le mafiyenya de, aw ka Matigi Ala yere le mafiyenya.»

⁹ Musa ko Haruna ma ko: «A fo Izirayelimogow ye ko o bee ye gbara ka na lo Matigi Ala ja korɔ, sabu o ka Matigi Ala mafiyenya ni kuma minw ye, a ka o men.» ¹⁰ Ayiwa, ka Haruna to kuma ra jama fe, o barara ka Matigi Ala ta korɔ ye sankaba jamijan ce ma kongokolon kɔnɔ.

¹¹ Matigi Ala ko Musa ma tuun ko: ¹² «Ne ka Izirayelimogow ta mafiyenyanw men. A fo o ye ko ne ko, ko bi wula fe o bena sogo domu; sini sogoma fana o bena domuni caman sɔrɔ. Ni o kera, aw bena a lon ko ne le ye Matigi Ala, o ta Ala ye.»

¹³ Ayiwa, wulada nana se minke, a kera ten fana; wolonin suguya dow nana sigisigi yɔrɔ bee. O dugusagbe sogomada fe fana, gomiji ka fanibonw koroyorow bee lamini. ¹⁴ Ayiwa, gomiji nana ban tuma min na, fen do

^j15.23 Mara korɔ ye ko: kunaman.

^k16.5 O be lon tow ta jɔgon fla ce, janko o lon dugusagbe min ye Nenekirilon ye, mogɔ si kana do ce.

tora dugu ma; a tun ka misenmisen i ko sanbere, a be misenman, gbeman. ¹⁵ Izirayelimogow k'a fle, o m'a lon fen min lo. O ko: «Mun le ye nin ye tan¹?» Musa ka o jaabi ko: «Matigi Ala ka domunifen min di aw ma, o lo.

¹⁶ «Matigi Ala ka ci min fɔ, o ye nin ye: «A ko mogɔ be ye dɔ ce, min be a ta domuta bɔ; mogɔ kelen, sumanikeminan^m ja kelen. Aw ye a ce ka kapa ni aw ta sokonmogow hakeya ye.» »

¹⁷ A fɔra cogo min na, Izirayelimogow k'a ke ten. Dɔw ka caman ce, dɔw ka dɔɔnin dɔɔn ce, ka kapa ni o ta sokonmogow hakeya ye. ¹⁸ Nka o nana a suma ni sumanikeminan ye minke, o k'a ye ko minw ka caman ce, olugu ta tɔ ma to, minw ka dɔɔnin ce, olugu ta ma dese fana. Be tun k'a ta tere domuni hakeya le ce.

Sariya minw fɔra domuni ta ko ra

¹⁹ Musa k'a fɔ o ye tuun ko: «Mogɔ si kana a ta domuni tɔ bla a ye si.» ²⁰ Nka o be n'a ta, o ma Musa lamɛn. Dɔw ka dɔ bla ka si; tumu donna o ra, a torira. Musa dimina o kɔɔ. ²¹ K'a ta o lon na, sɔgoma o sɔgoma, min be ben o ta tere domuni ma, be be bɔ ka o le ce. Ni tere tun ka gban, a tɔ min tora dugu ma o tun be yeele.

²² Lɔgɔkun tere wɔɔɔnan lon, o ka tere fla ta ce. Mogɔ be kelen kelen ta kera sumanikeminan ja fla ye. Jama namogow tagara o fɔ Musa ye. ²³ Musa ko: «Matigi Ala ka o le fɔ. Sini le ye Nenekirilon ye; o lon blara danna ka Matigi Ala bonya. Aw b'a fe ka fen minw jeni, aw ye o jeni bi. Aw b'a fe ka min barabara, aw ye o barabara bi. Aw ye bi ta domuni bɔ a ra k'a tɔ bla sini ja.» ²⁴ O k'a tɔ bla o dugusagbe ja, i n'a fɔ Musa tun k'a fɔ o ye cogo min na. O ma tori, tumu fana ma don a ra. ²⁵ Musa ko o ma o le ra ko: «Aw ka domuni min bla kunu, aw ye o domu bi; sabu bi ye Nenekirilon le ye. Bi lon blara ka Matigi Ala bonya. Aw tena domuni foyi sɔɔ kongo kɔɔ bi. ²⁶ Lɔgɔkun tere wɔɔɔ be ra, aw bena nin domuni sɔɔ. Nka lɔgɔkun tere wolonflanan na, min ye Nenekirilon ye, aw tena foyi sɔɔ.»

²⁷ O be n'a ta, lɔgɔkun tere wolonflanan, dɔw belɛn bɔra ko o be taga dɔ ce, o ma foyi sɔɔ. ²⁸ Ayiwa, Matigi Ala ko Musa ma o le ra ko: «Tuma juman le aw bena sɔn ka ne ta ci fɔninw, ni ne ta sariyaw mara de? ²⁹ Ayiwa, aw ye nin kuma mɛn ka ja kosebe; ne ka Nenekirilon di aw ma, ko aw ye nenekiri le. O le kosɔn ne be lɔgɔkun tere wolonflanan domuni di aw ma a tere wɔɔɔnan lon na. Lɔgɔkun tere wolonflanan na, aw be ye to aw ta yɔɔ ra. Mogɔ si kana bɔ a ta yɔɔ ra.»

³⁰ O kera minke, mogow ka to ka nenekiri lɔgɔkun tere wolonflanan na. ³¹ Izirayelimogow ka o domuni tɔgɔ la ko mane. A tun bɔra simankise dɔ le fe, min be gbeman; a tun ka timi i n'a fɔ lidege.

³² Musa ko: «Matigi Ala ka ci min fɔ, o ye nin ye: «A ko aw ye sumanikeminanⁿ kelen fa mane ra, ka o mara aw denw ni aw mamadenw ye; janko o ja ye a ye. Ni o kera, o bena a lon ko wagati min na ne ka aw labɔ Misiran jamana ra, ko ne ka o le di aw ma, k'a ke aw ta domuni ye kongokolon kɔɔ.» ³³ Musa ko Haruna ma ko: «Daga dɔ ta ka sumanikeminan ja kelen mane ke o kɔɔ, ka o bla yɔɔ saninman kɔɔ, Matigi Ala ja kɔɔ. O bena mara aw denw ni aw mamadenw ye.» ³⁴ Haruna ka mane ke daga kɔɔ. Kesu min be Ala ta jenɔgɔnya yira, a k'a bla o kesu ja fe, k'a mara, i n'a fɔ Matigi Ala k'a fɔ Musa ye cogo min na.

³⁵ Izirayelimogow ka mane domu fɔ san binaani, fɔ ka taga o se jamana dɔ ma, mogɔ be jamana min na. O ka mane domu fɔ ka taga o don Kanaana jamana kɔɔ.

³⁶ Mane ta sumanikeminan min ye omeri ye, o ja tan le tun be don sumanikeminanba kɔɔ, min ye efa ye.

Masa ni Meriba ta ji ko

17 ¹ Izirayelimogow be bɔra Sine kongokolon kɔɔ ka taga Refidimu. O tagatɔ, o lɔbra yɔɔ dɔw ra ka kapa ni Matigi Ala ta kuma ye. O sera Refidimu minke, o ka o ta fanibonw lɔ yi, nka o ma ji sɔɔ k'a min. ² O wurira Musa kama, ka to ka kumajuguw fɔ a ma. O ko: «Ji di an ma, an b'a min.» Musa ka o jaabi ko: «Mun kosɔn aw be kere pinina ne fe? Mun kosɔn aw b'a fe ka Matigi Ala kɔɔbɔ?» ³ Jiminlɔgɔ gbanna mogow ra, o ka ke Musa jaraki ye; o ko: «Mun kosɔn i ka an labɔ Misiran de? O tuma i tun b'a fe anw ni an ta denw, ani an ta beganw ye na sa kongokolon kɔɔ yan jimnɔgɔ boro le ke?» ⁴ Musa ka Matigi Ala daari kosebe. A ko: «Matigi, ne bena mun le ke ni nin mogow ye sa? Ni a temena nin kan, o bena ne bon ni kabakuru ye.» ⁵ Matigi Ala k'a fɔ Musa ye ko: «Bla mogow ja fe, i ye Izirayeli cekɔɔba dɔw panawoloma, ka gban i yere kɔ. I ka baji gbasi ni bere min ye, i ye o mina i boro ka taga. ⁶ Ne bena lɔ i ja fe Horebu kuru farakuru dɔ kan. I bena o farakuru le gbasi ni bere ye, ka ji bɔ a ra, janko mogow ye min.»

Matigi Ala ka min fɔ, Musa k'a ke ten Izirayeli cekɔɔbaw ja na.

⁷ O ka o yɔɔ tɔgɔ la ko Masa ni Meriba, o kɔɔ ye ko kere ni kɔɔbɔri, ko sabu Izirayelimogow ka kere pini Musa fe, ani ko o tun b'a fe ka Matigi Ala kɔɔbɔ k'a fle; o ko: «Yala Matigi Ala be ni an ye wa, walama a te ni an ye le?»

¹16.15 Izirayelimogow k'a fɔ o domuni ma ko «Manu». O kɔɔ ye ko: Mun lo? O kosɔn o domuni tɔgɔ lara ko: mane.

^m16.16 O sumanikeminan tɔgɔ tun ye ko omeri; a ja kelen be ben litiri naani le ma.

ⁿ16.32 Sumanikeminan: Aw ye Bɔri 16.16 fle.

Amaleki ta mɔ̀gɔw ni Izirayelimɔ̀gɔw ta kere

⁸ Ayiwa, Amaleki ta mɔ̀gɔw nana ben Izirayelimɔ̀gɔw kan Refidimu ko o be o kere. ⁹ Musa ko Yosuwe ma ko: «Ce dɔw ta Izirayelimɔ̀gɔw ce ra, aw ye bɔ ka taga Amaleki ta mɔ̀gɔw kere. Sini ne bena taga lɔ tintin kan, ni Ala ta bere ye ne boro.»

¹⁰ Ayiwa, Musa ka min fɔ, Yosuwe ka o ke. A ni Izirayeli cew tagara Amaleki ta mɔ̀gɔw kere. O y'a sɔrɔ Musa ni Haruna ni Huri yelenna ka taga lɔ tintin kan. ¹¹ Ni Musa tun k'a boro kɔrɔta tuma o tuma, Izirayelimɔ̀gɔw tun be se sɔrɔ. Nka ni a tun k'a boro jigi dɔrɔn, Amaleki ta mɔ̀gɔw le tun be se sɔrɔ. ¹² Musa boro fla beɛ nana sege. Haruna ni Huri ka kabakuru dɔ ta ka o bla a kɔrɔ, a ka sigi a kan. O k'a borow mina ka o kɔrɔta; kelen lɔra a numanboro fe, kelen lɔra a kininboro fe. Musa borow kɔrɔtanin tora ten fɔ ka taga tere ban. ¹³ A kera ten, Yosuwe ni a ta mɔ̀gɔw ka se sɔrɔ Amaleki ni a ta mɔ̀gɔw beɛ kan, ka o kere ni kerekemuru ye.

¹⁴ Matigi Ala k'a fɔ Musa ye ko: «Nin ko seɛbe kitabu kɔnɔ janko aw hakiri ye to a ra. A fɔ Yosuwe ye ko ne bena Amaleki si tunu pewu ka bɔ dugukolo kan; mɔ̀gɔ si hakiri tena to o ra tuun.» ¹⁵ Musa ka sarakabɔnan dɔ lɔ o yɔrɔ ra, ka o tɔgɔ la ko Yawe Nisi, o kɔrɔ ye ko Matigi Ala ye ne ta darapo ye. ¹⁶ Musa ko fana ko: «I n'a fɔ Amaleki ta mɔ̀gɔw sɔnna ka o boro kɔrɔta ko o be Matigi Ala ta masaya kere, o ra, kere bena ke Matigi Ala ni Amaleki ta siya ce wagati beɛ, ani tuma beɛ.»

Zetoro tagara Musa fle

18 ¹ Ayiwa, Matigi Ala ka ko o ko ke Musa ni Izirayelimɔ̀gɔw ye, o beɛ kibaroya sera Musa burance Zetoro ma, min ye Madiyan sarakalasebaga ye. Matigi Ala tun k'a ta mɔ̀gɔw, Izirayelimɔ̀gɔw labɔ Misiran cogo min na fana, Zetoro tun ka o ko men. ² Musa burance k'a denmuso Sefora ta, min ye Musa ta muso ye, ka taga ni a ye Musa fe, sabu Musa tun k'a muso bla ka taga wagati dɔ ke a face fe yi. ³ Zetoro tagatɔ, a ka Sefora dence fla fana ta ka taga ni o ye. Musa tun ka a dence kelen tɔgɔ la ko Gerisɔmu^o, ko sabu ale ye lonan le ye jamana ra. ⁴ A tun ka tɔ kelen tɔgɔ la ko Eliyezeri^p, ko sabu ale face ta Ala ka ale demɛ, ka ale bɔsi Farawona ta muru ma.

⁵ Musa burance Zetoro, ni Musa ta muso, ni a dencew nana Musa sɔrɔ kongokolon kɔnɔ, Matigi Ala ta kuru kere fe. Musa tun k'a ta fanibon lɔ o yɔrɔ le ra yi. ⁶ Zetoro sera yi minke, a ka cira bla Musa ma; o tagara a fɔ Musa ye ko: «I burance Zetoro nana, ani i muso, ni i dence fla.» ⁷ Musa bɔra ka na a burance kunben. A birira a kɔrɔ k'a fo ni bonya ye, k'a boro melege a kan na k'a fo ni kanuya ye. O ka jɔgɔn feko jininka. O kɔ, o donna jɔgɔn fe Musa ta fanibon kɔnɔ. ⁸ Matigi Ala ka ko minw ke Farawona ni Misirankaw ra, Izirayelimɔ̀gɔw kosɔn, Musa ka o beɛ lakari a burance ye. Tɔrɔ minw sera Izirayelimɔ̀gɔw ma ka o to sira ra, ani Matigi Ala ka o kisi o tɔrɔw ma cogo min na, Musa ka o beɛ fɔ a ye fana. ⁹ Ayiwa, Matigi ka o kopumanba min ke Izirayelimɔ̀gɔw ye, ka o bɔsi ka bɔ Misirankaw boro, o kibaroya ka Zetoro jusu diya kosebe.

¹⁰ Zetoro ko o le ra ko: «Matigi Ala baraka, sabu ale le ka aw bɔsi Misirankaw ni Farawona boro; a k'a ta mɔ̀gɔw bɔsi ka o bɔ Misirankaw ta jɔnya ra. ¹¹ Ne k'a lɔn sisan ko Matigi Ala le ka bon ka teme batofen tɔw beɛ kan; sabu a ka Izirayelimɔ̀gɔw kisi ka bɔ Misirankaw ta juguya kɔrɔ, ka o ta juguya ben o yere kan.»

¹² Musa burance Zetoro ka began dɔ faga, k'a kuturu jeni, ka o di Ala ma saraka ye. O kɔ, a ka began dɔw ke saraka ye tuun; Haruna ni Izirayeli cekɔrɔbaw beɛ nana fara Zetoro kan, ka o saraka domu Ala ja kɔrɔ.

Zetoro ka Musa ladi

¹³ Ayiwa, o dugusagbe, Musa wurira ka sigi, ka mɔ̀gɔw ta kopaw janabɔ. Jama lɔra Musa kunna, k'a ta sɔgɔma, fɔ ka taga wula se. ¹⁴ Musa tun be min beɛ kera mɔ̀gɔw ye, Zetoro ka o ye minke, a ko Musa ma ko: «Mun na i be nin jama ta kow janabɔra nin cogo ra? Mun kosɔn ele kelenpe le siginin be, nin jamaba lɔnin be i ja fe, k'a ta sɔgɔma fɔ ka na wula se?» ¹⁵ Musa k'a burance jaabi ko: «Mɔ̀gɔw yere le be na ne fe ko ne ye o ta kiti tige, ka Ala ta sariya yira o ra. ¹⁶ Ni ko dɔ ka don o ni jɔgɔn ce, o be na ne fe, ne be o janabɔ. Ne be Ala ta ciw ni Ala ta sariyaw yira o ra.»

¹⁷ Musa burance Zetoro k'a fɔ Musa ye ko: «I ta baarakecogo man ji. ¹⁸ I bena i yere baraka ban, ka mɔ̀gɔw fana baraka ban. Nin baara ka bon i kelen baraka ma; i kelen te se k'a ja. ¹⁹ Ayiwa, sisan ne bena min fɔ i ye ka i ladi, o lamen; Ala fana ye i demɛ k'a ke. Ele ka kan ka ke daramina le ye mɔ̀gɔw ni Ala ce, ka o ta kogbelenw lase Ala ma. ²⁰ I ka kan ka mɔ̀gɔw karan Ala ta cifɔninw ni Ala ta sariyaw ra. Mɔ̀gɔw ka kan ka tagama cogo min na, ani o ka kan ka min ke, i ye o beɛ yira o ra. ²¹ O kɔ, i ye mɔ̀gɔ dɔw janawoloma, minw hakiri ka bon; o ye ke Alapasiranbagaw ye, ani lanamɔ̀gɔw, ani mɔ̀gɔ minw te sɔn janfa ma. I ye o mɔ̀gɔw le sigisigi jama kunna; i ye dɔw sigi mɔ̀gɔ waga kelen kelen kunna, ka dɔw sigi mɔ̀gɔ keme keme kunna, ka dɔw sigi mɔ̀gɔ bilooru looru kunna, ka dɔw sigi mɔ̀gɔ tan tan kunna. ²² Olugu le bena kerekow janabɔ lon o lon mɔ̀gɔw ni jɔgɔn ce. Ni ko min bonyara olugu beɛ ma, o ye taga ni o ye ele fe. Nka ko fitiniw, olugu yere ye o

^o18.3 Gerisɔmu kɔrɔ ye ko: ne ye lonan ye yan. Aw ye 2.22 fle.

^p18.4 Eliyezeri kɔrɔ ye ko: Ala le ye ne demɛbaga ye.

ɲanabɔ yi. Ni a kera ten, i bena i yere laganfiya dɔɔnin, olugu bena dɔ bɔ i ta doni na. ²³ Ni i k'a ke ten, ni a fana kera ko Ala ka o le fɔ, ele tena sege, mɔɔɔw bɛɛ jusu sumanin bena taga o ta so fana.»

²⁴ Musa burance Zetoro ka kuma minw bɛɛ fɔ Musa ye, Musa sɔɔna ka o bɛɛ ke. ²⁵ A ka mɔɔɔ hakirman dɔw bɔ Izirayelimɔɔɔw ra, ka olugu ke o kuntigiw ye. A ka dɔw sigi mɔɔɔw waga kelen kelen kunna, ka dɔw sigi mɔɔɔw keme keme kunna, ka dɔw sigi mɔɔɔw bilooru looru kunna, ka dɔw sigi mɔɔɔw tan tan kunna. ²⁶ Olugu le tun bɛ mɔɔɔw ta kerekow ɲanabɔ tuma bɛɛ. Ni ko min bonyara o ma, o bɛ taga ni o ye Musa fe. Nka ko fitini tɔw, olugu yere le tun bɛ o bɛɛ ɲanabɔ o yere ma.

²⁷ Ayiwa, o kɔ, Musa ka sira di a burance Zetoro ma. Zetoro kɔsegira ka taga a ta jamana ra.

Ala ka jɛɲɔɔɔnya don ni Izirayelimɔɔɔw ye

Izirayelimɔɔɔw sera Sinayi kuru ma

19 ¹ Izirayelimɔɔɔw bɔnin kɔ Misiran jamana ra, a karo sabanan tere fɔlɔ, o sera Sinayi kongokolon kɔɔ. ² O bɔra Refidimu le ka se Sinayi kongokolon kɔɔ. O ka o ta fanibonw lɔ o yɔɔɔ ra ka o ɲasin kuru ma. ³ Musa yelenna kuru kunna ka taga kuma ni Ala ye. Matigi Ala ka Musa wele kuru kunna k'a fɔ a ye ko: «Nin kuma fɔ Yakuba ta mɔɔɔw ye, Izirayelimɔɔɔw, ko: ⁴ «Ne ka ko minw ke Misirankaw ra, aw ka o ye, ani ne ka aw ta i n'a fɔ bɔn⁹ bɛ a denw ta cogo mina a kaman kan, ka na ni aw ye ne yere kɔɔɔ, aw ka o ye fana.

⁵ «Ayiwa, sisan, ni aw ka ne kumakan lamɛn, ka to ne ta jɛɲɔɔɔnya ra, aw le bena ke ne ta mɔɔɔ kanuninw ye ka tɛmɛ siya tɔw bɛɛ kan, sabu dugukolo bɛɛ lajennin ye ne ta le ye. ⁶ Ne bena aw ke ne ta sarakalasebagaw ye, ka aw sigi ne ta masaya ra, ka aw ke siya saninman ye, ka aw bla danna ne ye.» I bena o kuma le lase Izirayelimɔɔɔw ma.»

⁷ Musa jigira ka na Izirayeli cɛkɔɔɔbaw bɛɛ lajɛn. Matigi Ala ka kuma minw fɔ a ye, a ka o bɛɛ lase o ma. ⁸ Jama bɛɛ lajennin ka Musa jaabi ko: «Matigi Ala ka min o min fɔ, anw bena o bɛɛ ke.» Jama ka min fɔ, Musa tagara o lase Matigi Ala ma. ⁹ Matigi Ala ko Musa ma ko: «Ne bena ke sankaba finman dɔ ra ka na i fe, janko ni ne nana ke kuma ye i fe tuma min na, mɔɔɔw ye ne kumakan mɛn, ka la i ra tuma bɛɛ.»

Jama tun ka min fɔ Musa ye, Musa kɔsegira ka taga o lase Matigi Ala ma.

Ala kumana Musa fe tuun kuru kan

¹⁰ Matigi Ala ko Musa ma tuun ko: «Taga mɔɔɔw fe, i ye o saninya bi, ani sini, k'a fɔ o ye ko o ye o ta faniw fana ko; ¹¹ ko o ye o yere labɛn sani sinikɛnɛ cɛ; sabu sinikɛnɛ ne bena jigi Sinayi kuru kan mɔɔɔw bɛɛ ɲa na. ¹² I ye dan dɔ yira o ra kuru lamini bɛɛ ra, k'a fɔ o ye k'a gbeleya ko o ye o yere kɔɔɔsi, o kana tɛmɛ o dan kan, ka yelen kuru kan, walama ka gbara a ra. Ni fen o fen gbarara kuru ra, o ka kan ka faga le; ¹³ nka mɔɔɔ man kan k'a boro maga o tigi ra. Aw ye a bon ni kabakuru le ye, walama biɲɛ, k'a faga. Ni a kera mɔɔɔ ye o, walama began o, a ɲanaman man kan ka to. Ni buru nana fiye tuma min na, o tuma le ra dɔw bena se ka gbara kuru ra.»

¹⁴ Musa jigira ka bɔ kuru kan ka na mɔɔɔw fe. A k'a fɔ o ye ko o ye o yere saninya, ka o ta faniw ko. ¹⁵ O kɔ, a k'a fɔ mɔɔɔw ye tuun ko: «Aw ye aw yere labɛn; sani sinikɛnɛ cɛ; aw kana gbara aw musow ra.»

¹⁶ Ayiwa, lon min fɔra, o lon sɔɔɔmada jooɔna fe, sankurukan ni sanmanamana ni sankabafinba dɔ kera kuru san fe. Burufiyekan belebele dɔ bɔra, fɔ mɔɔɔw bɛ yereyere o ta fanibonw kɔɔɔ, o sirankojugu fe. ¹⁷ Ayiwa, a kera ten, Musa ka mɔɔɔw bɛɛ labɔ kɛnɛ ma, ka taga ni o ye Ala ɲa kɔɔɔ. Mɔɔɔw lɔra kuru kere fe.

¹⁸ Sinayi kuru fan bɛɛ tun kera sisi ye, sabu Matigi Ala tun jigira kuru kunna tasuma ra. A sisi tun bɛ wurira i ko dibiba dɔ sisi. Kuru bɛɛ tun bɛ yereyɛrɛra ni fanga ye. ¹⁹ Burufiyekan tun bɛ bonyara ka taga a fe. Ni Musa tun kumana, Matigi Ala tun bɛ a jaabi ni pɛrenkanba le ye i ko sanpɛrenkan. ²⁰ Matigi Ala jigira o cogo le ra kuru kan. A tora kuru kunna ka Musa wele. Musa yelenna ka taga a fe. ²¹ Matigi Ala k'a fɔ a ye ko: «Jigi, i ye taga a fɔ mɔɔɔw ye k'a gbeleya o ma, ko o kana girin ka gbara kuru ra ko o bɛ ne fle dɛ! Ni o tɛ, o caman le bena faga. ²² Hali sarakalasebaga minw bɛ deri ka gbara ne ra, olugu ka kan ka o yere saninya fana, janko ne kana na kojugu dɔ ke o ra ka o faga.»

²³ Musa k'a fɔ Matigi Ala ye ko: «Mɔɔɔ tena sɔn ka yelen Sinayi kuru kan, sabu ele yere ka kankari la an ye k'a gbeleya an ma ko an ye dan bla kuru lamini na, mɔɔɔw kana tɛmɛ o dan kan.» ²⁴ Matigi Ala ko Musa ma ko: «Jigi, i ye taga; o kɔ, i ni Haruna ye yelen ka na ɲɔɔɔn fe yan. Nka sarakalasebagaw ni mɔɔɔw tɔw kana girin ko o bɛ yelen ka na ne fe! Ni o tɛ, ne bena kojugu ke o ra ka o faga.» ²⁵ Musa jigira ka taga mɔɔɔw fe, ka taga o kuma fɔ o ye.

Ala ta sariya tan

20 ¹ Ayiwa, Ala ka nin kumaw le fɔ Izirayelimɔɔɔw ye; a ko: ² «Ne le ye Matigi Ala, i ta Ala ye, min ka i labɔ Misiran jamana ra, jɔnyaso ra.

³ «I kana batofɛn wɛrɛ si bato ne kɔ.

⁹19.4 Bɔn ye kɔɔɔ belebele dɔ ye min baraka ka bon kosebe.

⁴ «I kana ja si lese i yere ye k'a bato. Fen minw be sankolo ra o, minw be dugukolo kan o, minw be dugukolo jukoro ji ra o, i kana o do si bisigiya lalaga k'a bato. ⁵ I kana i kinbiri gban o fenw si koru, ka o bato. Sabu ne min ye Matigi Ala, i ta Ala ye, ne t'a fe i ye ne ni batofen were kanu jukon fe fiyewu. Mogo minw be o terenbariyakow ke, ne bena o hake bo o tigiw ra, k'a bo o ta denw na, k'a bo o ta denw ta denw na fana, fo ka taga se o ta duruja sabanan, ni a naaninan ma, sabu o be ne koninya. ⁶ Nka mogo minw be ne kanu, ka ne ta sariyaw sira tagama, ne be kopuman ke olugu ye, k'a ke o ta denw ye, ani o ta denw ta denw, fo ka taga se o ta duruja waga kelennan ma.

⁷ «I kana Matigi Ala, i ta Ala tugo fo gbansan, sabu mogo o mogo be Matigi Ala tugo fo gbansan, Matigi Ala tena o tigi jarakibari to.

⁸ «I ye i hakiri to Nenekirilon na k'a ke lon saninman ye. ⁹ I ye baara ke tere woko, ka i ta kow bee ke. ¹⁰ Nka logokun tere wolonflanan ye Matigi Ala, i ta Ala ta Nenekirilon le ye. I kana baara si ke o lon na; i yere o, i dence o, i denmuso o, i ta jonce o, i ta jonmuso o, i ta beganw o, hali lonan min be i fe so kono, o si kana baara ke o lon na. ¹¹ Sabu Matigi Ala ka sankolo ni dugukolo ni kogoji ni a konofenw bee dan tere woko le kono, ka nenekiri a tere wolonflanan. O le koson Matigi Ala ka baraka don tere wolonflanan na, k'a saninya k'a bla danna.

¹² «I fa ni i ba bonya, janko Matigi Ala, i ta Ala bena jamana min di i ma, i ye sijan soru o jamana ra.

¹³ «I kana mogo faga.

¹⁴ «I kana jeneya ke.

¹⁵ «I kana sonyari ke.

¹⁶ «I kana faninya fo k'a la i mogojukon na.

¹⁷ «I kana jabo i mogojukon ta bon fe; i kana jabo i mogojukon ta muso fe, walama a ta jonce, walama a ta jonmuso, walama a ta misi, walama a ta fali; i kana jabo i mogojukon ta fen si fe.»

Ala kumakan ka siranya bla Izirayelimogow ra

¹⁸ Mogow bee tun be sankurukan ni burufiyekan menna. O tun be sanmanamana ni sisi wuritu yera kuru kan. Mogow ka o ye minke, o ka ke yereyere ye siranya boro. O mabara kuru ra ka taga lo fo yorjan. ¹⁹ O ko Musa ma ko: «Ele yere ye kuma an fe, an bena i lamen. Matigi Ala kana kuma an fe tuun, ni o te, an bena sa.»

²⁰ Musa k'a fo mogow ye ko: «Aw kana siran, sabu Ala nana ka na aw korobo k'a fle le. A ka o ke janko aw ye siran a ja, aw kana jurumun ke.» ²¹ Ayiwa, mogow lonin tora yorjan. Ala tun be sankaba finman min na, Musa gbarara o sankaba ra.

Ala ka sariya min sigi sarakajenifen ko ra

²² Matigi Ala k'a fo Musa ye ko: «A fo Izirayelimogow ye ko ne ko: «Aw k'a ye ko ne tora fo sankolo ra ka kuma aw fe. ²³ O ra, aw kana batofen warigberaman, walama a saninlaman si lalaga aw yere ye. Aw kana batofen were fara ne kan. Aw kana o ke fiyewu.

²⁴ « «Aw ye sarakabonan bogoraman do lo ne ye. Aw bena aw ta saraka jenitaw* ni aw ta jenjukonya sarakaw* bo o kan, ni a kera sagaw ye walama baw walama misiw. Ni ne ka ne yere yira yoro o yoro, ne bena na aw fe ka na baraka don aw ra o yoro ra.

²⁵ « «Ni aw be sarakabonan lo ne ye, ni aw be a lo ni kabakuru le ye, aw kana a lo ni kabakuru leseninw ye. Sabu ni aw be kabakuru lese ni aw ta kabakuru lesenanw ye, aw bena o kabakuruw lanogo le.

²⁶ « «Aw kana sarakabonan lo ne ye, ka yelenyoro ke a ra ka taga a san fe, ni o te, aw yelento ka taga saraka bo, mogow be se ka to dugu ma ka aw ta fani jukoroyoro ye.» »

Sariya min sigira jonw koson

21 ¹ Matigi Ala k'a fo Musa ye tuun ko: «Nin sariyaw fo Izirayelimogow ye ko: ² «Ni aw ka jon san, ni Heburu lo, a ka kan ka baara ke aw ye san woko; nka a san wolonflanan, aw ka kan k'a bla a ye taga, a fana man kan ka foyi sara. ³ Ni a kelen le tun nana aw fe, a kelen le ka kan ka taga fana. Ni muso tun be a fe kakoro, a ni a muso be taga. ⁴ Ni a matigice le tun ka muso di a ma, ni o muso ka dencew walama denmusow soru a fe, muso ni denw be ke a matigice ta ye, ale kelen be taga. ⁵ Nka ni jonce yere le ko, ko a matigice ni a muso ni a denw ko ka di a ye, ko o koson a t'a fe ka taga, ⁶ o tuma a matigice ye Ala ke a yere seere ye, ka gbara ni jonce ye, k'a den bonda yiri kan, walama da kerefeyiri kan, k'a toro sogo ni bije ye. Ni o kera, o jonce be to a matigi ta baara ra fo ka taga a sa.

⁷ « «Ayiwa, ni do k'a denmuso fiyeere jonya ra, o denmuso lablacogo ni jon tow ta tena ke kelen ye. ⁸ Ni a matigice tun k'a san, ko a bena a furu le, ko fe, a ko ma na diya a ye tuun, o tuma, a y'a to den fa ye a ta wari seko a ma, ka den kunmabo. Matigice man kan k'a fiyeere tuun siya were mogo ma. Ni a k'a fiyeere, a kera i n'a fo a k'a janfa le.

⁹ « «Ni matigice tun ka o jonsunguru san ko a bena a di a dence le ma, landa min sigira sungurudenw ta furu ko ra, a ye a ke ka kana ni o ye. ¹⁰ Ko fe, ni a nana muso were furu tuun, a tun be min kera muso folo ye, do man kan ka bo o ra; a ye a fiyerebo, k'a baro, ka son ka jen ni a ye.

¹¹ « «Ni a ma o ko saba ke a ye, o tuma jonmuso be se ka bo ka taga, a te foyi sara.» »

Kojuju minw ka kan ni fagari ye

¹² « «Ni mogo min k'a lawuri a kama ka mogo bugo k'a faga, o tigi fana ka kan ka faga a jagon ye. ¹³ Nka ni a tigi m'a lawuri a kama ka taga dogo a ja ka a faga, ni a kera Ala yere ta latige le ye, o tuma ne bena yoro do yira aw ra, o mogo fagabaga be se ka bori ka taga dogo yoro min na. ¹⁴ Nka ni mogo do k'a lawuri a kama k'a mogo jagon nege ka a faga, aw ye o tigi mina k'a faga fana, hali ni a borira ka taga dogo ne ta sarakajenifen le koro. ¹⁵ Ni mogo min k'a face, walama a bamuso bugo, o ka kan ka mina ka faga. ¹⁶ Ni mogo min ka mogo do sonya ka taga a fiyeere, walama ni a sonyanin yera a boro, o son ka kan ka faga.

¹⁷ « «Ni mogo min ka kumajugu fo a face ma, walama a bamuso ma, o tigi ka kan ka faga.» »

Sariya min sigira mandimini koson

¹⁸ « «Ni mogo fla kerera, ni do ka do bugo ni kabakuru ye, walama ni a borokuru ye, k'a mandimi, ni a ma sa, nka a banara ka la, ¹⁹ ni a nana se ka wuri ka bo kene ma, ka yaalayaala ni bere ye, o tuma foyi tena ke a bugobaga ra. Nka a ka wagati min ke bana ra, a ka kan ka o sara a ye, k'a flake fo ka taga a keneya.

²⁰ « «Ni matigice min k'a ta jonce, walama a ta jonmuso bugo ni bere ye fo k'a faga, o hake ka kan ka bo o matigice ra. ²¹ Nka ni o jon tora nin na ka tere kelen walama tere fla ke, foyi man kan ka ke a matigice ra, sabu a ta wari lo.

²² « «Ni ce dow kereketo ka muso lasirito do joni k'a ben, ni muso kono ka cen, k'a soro foyi were ma ke a yere ra, muso ce bena warida do ben o ce kan, a bena o sara muso ce ye kititigebagaw ja koro. ²³ Nka ni ko were le ka ke muso ra, o tuma o juru be sara ce ra ka kapa ni sariya ye: ni min ka mogo faga, o tigi ka kan ka faga a jagon ye, ²⁴ ni min ka mogo ja ci, o ta be ci a jagon ye; ni min ka mogo jin bon, o ta be bon a jagon ye; ni min ka mogo boro kari, o ta be kari a jagon ye; ni min ka mogo sen kari, o ta be kari a jagon ye; ²⁵ ni min ka mogo jeni, o fana be jeni a jagon ye; ni min ka mogo mandimi, o fana be mandimi a jagon ye; ni min ka mogo bugo k'a yoro do funu, o tigi fana ka kan ka bugo k'a yoro do funu.

²⁶ « «Ni mogo min k'a ta jonce walama a ta jonmuso bugo fo k'a ja kelen ci, o tigi ka kan k'a labla a ja koson. ²⁷ Ni a k'a bugo fo k'a jin kelen le kari, a ka kan k'a labla fana a jin koson.» »

Sariya min sigira beganw ta mandimini ko ra

²⁸ « «Ayiwa, ni misi do ka mogo tu, ce walama muso, k'a faga, o ka kan ka o misi bon ni kabakuru ye k'a faga. A sogo man kan ka domu. Nka foyi man kan ka ke misitigi yere ra. ²⁹ Nka ni misi tun be deri ka mogo tu kakoro, ni o ko fora a tigi ye, ni a ma son k'a janto a ra, ayiwa, ni o misi ka mogo faga, ce walama muso, misi ka kan ka bon ni kabakuru ye k'a faga, k'a tigi fana faga k'a fara a kan. ³⁰ Nka ni misi ka min faga, ni o ta mogo sonna ko misitigi ye warida do sara k'a nin kunmabo, o tuma a bena o warida sara k'a nin kunmabo.

³¹ « «Ayiwa, ni o misi ka den do le tu k'a faga, ceden, walama musoden, o sariya kelen le bena o ko janabo. ³² Nka ni misi ka jon le tu k'a faga, ce walama muso, misitigi ka kan ka warigbe garamu keme saba di o jon matigice ma; o be misi bon ni kabakuru ye k'a faga.

³³ « «Ni mogo do ka dinga do dayele, walama k'a sogi, k'a to yi, a m'a datugu, ni misi do, walama fali do benna a kono ka faga, ³⁴ o dinga sogibaga ka kan ka o began sara, k'a wari di begantigi ma; nka misi su be ke ale yere ta ye.

³⁵ « «Ni mogo do ta misi ka mogo were ta misi tu k'a faga, misi min ka turi ke, o be fiyeere k'a wari taran o ni jagon ce; o be misi faganin sogo taran o ni jagon ce fana. ³⁶ Nka ni a kera ko o misi tun be deri ka misi tow tu, ni misitigi k'a lon, nka a ma son k'a janto a ra, o tuma a ta misi ka misi min faga, a be o misi jagon sara ni misi were ye; misi su be ke ale yere ta ye.

Sariya min sigira sonw koson

³⁷ « «Ni mogo do ka misi, walama saga, walama ba sonya k'a faga, walama k'a fiyeere, ni misi lo, a kan ka misi looru le di a jagon ye. Ni saga lo, walama ba, a ka kan ka o jagon naani le di.» »

22 ¹ « «Ni son do minana su fe k'a soro a b'a fe ka don bon kono, ni o k'a bugo fo k'a faga, kiti tena ke o ra. ² Nka ni a minana tere fe le, ni o k'a faga, o tuma a fagabaga jarakira. Ni son minana tere fe, a ka fen minw sonya, a ka kan ka olugu sara le. Ni foyi te a boro k'a sara, o tuma o ye a yere fiyeere k'a ke a ta sonyari jurusara ye. ³ Ayiwa, ni a kera ko a ka misi, walama fali, walama saga, walama ba le sonya, ni a janaman yera a boro, a ka kan ka o misi, walama o fali, walama o saga, walama o ba sonyanin jagon fla le di.» »

Sariya min sigira walifenw koson

⁴ « «Ni mogo min k'a lawuri a kama k'a to a ta beganw ye do ta siman cen, walama ka do ta rezenforo cen, begantigi bena a yere ta foro simanw ni a ta rezenw bee ra pumanman di o forotigi ma a sara ye. ⁵ Ni mogo do ka tasuma don, ni tasuma tagara se binpaga ma, ka bonya ka taga don do ta foro ra, ka taga o tigi ta

siman tigenin, walama siman senin tigebari, walama a sebari jeni, min ka o tasuma don, o tigi ka kan ka forotigi ta siman sara a ye.

⁶ « «Ni mɔɔɔ dɔ ka wari, walama fen were karifa a mɔɔɔɔɔɔ ma ko a ye a mara a ye, ni o k'a sonya a fe so kɔɔɔ, ni son ka mina, a ka kan ka o fen ɔɔɔɔɔ fla sara o tigi ye. ⁷ Nka ni son ma ye, o tuma wari, walama fen tun karifara min ma, o tigi ye Ala ke a seere ye, ka kari ko ale yere le ma o fen ta.

⁸ « «Ayiwa, ni mɔɔɔ fla jigira ɔɔɔɔɔ na, misi, walama fali, walama saga, walama fani, walama fen dɔ were kosɔɔ, ko a tun tununa o fe, ni o fla beɛ ko o ta tun lo, o tuma o ye taga ni o ko ye Ala ɔa kɔɔɔ. Ni Ala ka min jaraki, o tigi bena o fen tununin ɔɔɔɔɔ fla sara tɔ kelen ye.

⁹ « «Ni mɔɔɔ dɔ ka fali, walama misi, walama saga, walama ba, walama began suguya were di a mɔɔɔɔɔɔ ma ko a ye a mara, ni o began ka sa, walama ni a ɔɔɔ dɔ ka kari, walama ni o k'a sonya k'a sɔɔɔ mɔɔɔ ma bɔ a kala ma, ¹⁰ o tuma, karifa kera min ma, o ka kan ka kari Ala ra a tɔɔɔɔɔɔ ɔana, ko ale boro ma maga a ra. Ayiwa, begantigi ye sɔɔɔ o kariri ma; o tuma karifa kera min ma, o man kan ka foyi sara tuun. ¹¹ Nka ni began sonyana a ta so le kɔɔɔ, o tuma a ka kan k'a ɔɔɔɔɔ sara begantigi ye. ¹² Ni a kera ko wara dɔ le k'a faga k'a domu, a ye na ni wara datɔ ye ka na o yira, janko o ye ke a seere ye. Ni o kera, a man kan ka o began sara tuun.

¹³ « «Ni dɔ ka began singa a mɔɔɔɔɔɔ fe, ni o began ɔɔɔ dɔ ka kari, walama ni a ka faga, k'a sɔɔɔ begantigi yere te yi, min ka began singa, o ka kan k'a ɔɔɔɔɔ sara begantigi ye. ¹⁴ Nka ni a kera ko begantigi yere tun be yi, min ka began singa, o man kan ka foyi sara tuun. Ni a kera ko a tun ka began ta a fe sara le ra, o wari le bena ke a sara ye.» »

Sariya min sigira sunguruw ta ko ra

¹⁵ « «Sunguru min ma ceko lɔɔ, ni a fana ma mamina fɔɔ, ni ce dɔ ka o sunguru nege ka jen ni a ye, o ce ka kan k'a furunaforo bɔ k'a di sunguru face ma, k'a furu.

¹⁶ « «Ni sunguru face ma sɔɔɔ k'a denmuso di a ma, o beɛ n'a ta, ce ka kan ka o sunguru furunaforo sara, ka kapa ni furunaforo sariya ye.» »

Ko minw ka kan ni fagari ye

¹⁷ « «Muso o muso be subagaya ke, aw ye o faga, aw kana a to yi.

¹⁸ « «Ni mɔɔɔ o mɔɔɔ ka jen ni began ye, aw ye o tigi faga.

¹⁹ « «Ni mɔɔɔ o mɔɔɔ ka saraka bɔ batofen werew ye, ni Matigi Ala kelenpe te, aw ye o tigi mina k'a faga.

Sariya minw sigira janibagatɔw kosɔɔ

²⁰ « «Aw kana kojugu ke lonanw na, walama ka o ɔɔɔɔɔɔ, sabu aw fana tun ye lonanw le ye Misiran jamana ra.

²¹ « «Muso ce saninw, ani feritaninw, aw kana olugu tɔɔɔ. ²² Ni aw ka o tɔɔɔ, ni o kasira ka ne tɔɔɔ wele, ne Matigi Ala, ne bena o kasikan men, sigiya te o ra. ²³ Ne bena dimi aw kɔɔɔ kosebe, k'a to aw juguw ye aw faga kere ra ni kerekemuru ye. O tuma aw yerew ta musow le bena ke muso ce saninw ye, aw ta denw be ke feritaninw ye.

²⁴ « «Ni aw ka wari juru don aw ta siyamɔɔɔ fagantan dɔ ra, aw kana a ke i ko jurunantigi tɔw b'a ke cogo min na; aw kana a fɔ ko a ye wari dɔ fara a kan k'a sara aw ye.

²⁵ « «Ni i ka i mɔɔɔɔɔɔ ta deregeba mina a fe i ta juru kosɔɔ, i ka kan k'a kɔsegi a ma sani tere ye ben; ²⁶ sabu i b'a sɔɔɔ ko o dɔɔɔ le b'a fe k'a yere datugu. Ni i ka o mina a ra, a bena mun le ke k'a yere datugu su fe ka la? Ni a kasira, ka ne tɔɔɔ wele, ne bena a kasikan men, sabu ne be hina.

Ala bonyacogo ani saninyari

²⁷ « «Aw kana Matigi Ala tɔɔɔ cen, walama ka kumajugu fɔ aw ta jamana ɔamɔɔɔ dɔ ma.

²⁸ « «Ni siman sera, walama ni rezen sera, aw man kan ka meen ka na ni siman fɔɔ ye, walama rezen fɔɔ, ka na o di ne ma saraka ye. Aw ka kan ka aw dence fɔɔɔw fana bla danna, ka o ke ne ta ye. ²⁹ O cogo kelen na fana, aw ye aw ta misiw ni aw ta sagaw ni aw ta baw fana den fɔɔɔw di ne ma saraka ye. Nka o woronin ka kan ka to o ba kɔɔɔ fɔɔ, fɔ tere wolonfla. O tere seeginan le ra, aw be sɔɔɔ ka o di ne ma.

³⁰ « «Aw beɛ ka kan ka ke mɔɔɔ saninmanw ye, ka ke ne ta ye.

« «Ni wara ka began o began faga kongo kɔɔɔ k'a domu, aw kana o tɔ domu. Aw ye o di wuruw ma.» »

Sariya min sigira barakantanw kosɔɔ

23 ¹ Ayiwa, Matigi Ala k'a fɔ Izirayelimɔɔɔw ye tuun ko: «Ko min te can ye, aw kana yaala ka o lakari. Aw kana jen ni mɔɔɔjuguw ye ka faninya la mɔɔɔ ra. ² Aw kana tugu jama nɔ fe, ka kojugu ke. Aw fana kana tugu jama kɔ, ka sɔɔɔ ka ke ko dɔ seere ye min te ko terennin ye. ³ Aw kana kiti tige k'a diya mɔɔɔ dɔ ra ko a tigi ye fagantan ye.

⁴ «Ni i benna ni i jugu ta misi tununin ye, walama a ta fali, i ye a gben ka taga a di a ma. ⁵ Ni i ka i jugu ta fali desenin ye doni kɔrɔ, hali ni a demelɔgɔ tɛ i ra, i ye a demɛ.

⁶ «Aw kana kiti ben fagantan kan kititigeƴɔrɔ ra k'a ta jo bɔsi a ra.

⁷ «Aw kana sɔn ka mɔgɔ jaraki faninya kan, ka mɔgɔ jarakibari, walama mɔgɔ terennin faga; sabu ne te mɔgɔjugu jarakibari to.

⁸ «Aw kana sɔn ka bonyafen mina mɔgɔ fɛ, ka kiti diya a tigi ra; sabu bonyafen bɛ mɔgɔ yerikebagaw na fiyen, ka mɔgɔ terenninw ta kuma jenge.

⁹ «Aw kana lonan jonyamina; lonanya ye min ye, aw yere ka o silɔn, sabu aw fana tun ye lonanw le ye Misiran jamana ra.»

Nenekirisan ni Nenekirilon ta sariya

¹⁰ «San wɔɔrɔ kɔnɔ aw ka kan ka aw ta dugukolo sene k'a siman tige. ¹¹ Nka a san wolonflanan, aw ye o ƴɔrɔ dugukolo to yi pewu, janko a ye a yere sɔrɔ. Ni o kera, deseɓagatɔ minw bɛ aw cɛ ra, olugu fana bena dɔ sɔrɔ a ra k'a domu. Ni a tɔ min ka to olugu kɔ, kongosogow bena o domu. Aw ka kan ka o kelen le ke aw ta oliviyeforow ni aw ta rezenforow ra.

¹² «Aw ye baara ke tere wɔɔrɔ; a tere wolonflanan, aw ye nenekiri, janko aw ta misiw, ni aw ta faliw, ni aw ta jɔnw, ni aw ta lonanw bɛɛ ye nenekiri.

¹³ «Ne min ye Matigi Ala ye, ni ne ka fen o fen fɔ aw ye, aw ye tagama ka kapa ni o le ye. Aw ye aw yere kɔrɔsi kosebɛ, aw kana batofen were si tɔgɔ fɔ aw da ra. Mɔgɔ si yere man kan ka batofen were tɔgɔ men aw da ra.»

Sariya minw sigira janagbew kosɔn

¹⁴ «Ayiwa, san o san, aw ka kan ka janagbɛ saba le ke ne ye, ka ne bonya. ¹⁵ A fɔlɔ, aw ka kan ka burufunubari janagbɛ* ke. Ni Abibu karo sera, ka kapa ni wagati latigenin ye, i n'a fɔ ne k'a fɔ aw ye cogo min na, aw ka kan ka burufunubari le domu fɔ tere wolonfla; sabu aw bɔra Misiran jamana ra o karo le ra. O janagbɛ ra, mɔgɔ si kana na ne ja kɔrɔ fana ƴɔrɔ saninman na, ka na ne bato, k'a sɔrɔ foyi tɛ a boro k'a di ne ma saraka ye.

¹⁶ «Ayiwa, o kɔ, aw bɛ fen minw sene aw ta foro kɔnɔ, ni aw bɛ o simankura kun fɔlɔ tige tuma o tuma, aw ye simantige janagbɛ ke.

«Ni san yelemana fana, ni aw bɛ aw ta forow yiridenw ladon tuma min na, aw ye simanladon janagbɛ ke.

¹⁷ «O cogo ra, san o san, cɛw bɛɛ ka kan ka na sipaga saba ne Matigi Ala ja kɔrɔ, ka na saraka bɔ ne ye o janagbew ra.

¹⁸ «Ni aw b'a fɛ ka began saraka* bɔ ne ye, aw kana o jori ni burufununin kori jɔgɔn na. Sarakasogo turu fana man kan ka bla ka si. ¹⁹ Aw ka kan ka na ni aw ta simankura kun fɔlɔ ye Matigi Ala, aw ta Ala ta batoso kɔnɔ. Aw kana badennin tobi ni a ba ta nɔnɔ ye^f.»

Ala ka layiri min ta Izirayelimɔgɔw ye

²⁰ Ayiwa, Matigi Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: «Ne bena meleke dɔ ci aw ja fɛ, janko o ye aw kɔrɔsi sira ra. Ne ka ƴɔrɔ min laben aw ye, a bena taga aw ladon yi. ²¹ Aw ye aw yere kɔrɔsi o meleke ra. Aw ye a lamɛn; aw kana a sɔsɔ; ni o tɛ, a tena aw ta hake yafa aw ma dɛ! Sabu a bɛ a ta baara kera ne tɔgɔ le ra. ²² Nka ni aw k'a lamɛn, ani ne ka fen o fen fɔ aw ye, ni aw ka o ke, o tuma ne bena aw juguw kere aw ye, ka aw kerekɛjɔgɔnw kere aw ye. ²³ Ne ta meleke bena bla aw ja fɛ, ka taga aw ladon Amɔrikaw, ani Hetikaw, ani Perezikaw, ani Kanaanakaw, ani Hevikaw, ani Yebusikaw ta jamana ra. Ne bena o mɔgɔw bɛɛ halaki. ²⁴ Nka aw man kan ka biri o ta batofenw kɔrɔ ka o bato fiyewu; aw kana saraka bɔ o ye. Aw kana o mɔgɔw ta kokɛcogow ladegi. Aw ye o halaki le ka o ban pewu, ka o ta batofenw bɛɛ cici, ani o bɛ kabakurujan minw sɔn. ²⁵ Aw ka kan ka baara ke Matigi Ala, aw ta Ala le ye. Ni o kera, ne bena baraka don aw ta domuni ni aw ta ji ra, ka bana mabɔ aw ra. ²⁶ Aw ta jamana ra, muso si kɔnɔ tena cɛn; muso si tena ke den worobari ye fana. Ne bena aw si janya.

²⁷ «Siya min o min bɛ aw ja fɛ, ne bena siranyaba le bla olugu bɛɛ ra, sani aw ye se o ma. Aw bena se siya o siya ma, ne bena o bɛɛ gben aw ja. Ne bena a to aw juguw bɛɛ ye bori aw ja. ²⁸ Ne bena o ja wuri, k'a to o bɛɛ ye bori aw ja. Ne bena Hevikaw, ni Kanaanakaw, ni Hetikaw gben ka o bɔ aw ja. ²⁹ Nka ne tena o bɛɛ gben ka bɔ aw ja san kelen dɔrɔn. Ni o tɛ, jamana lakolon bena to, waraw bena caya, ka to ka ben aw kan.

³⁰ «Ne bena to ka o jamana mɔgɔw gben aw ja dɔnɔn dɔnɔn le, fɔ aw ye na caya ka se ka jamana bɛɛ fa.

³¹ «Ne bena aw ta jamana dan sigi; k'a ta Kɔgɔjiwulen da ra, ka taga a bla fɔ Filisikaw ta jamana kɔgɔjida ra, ani k'a ta kongokolonba dan na, ka taga a bla fɔ Efirati bada ra. Ne bena o jamanaw mɔgɔw bɛɛ don aw boro. Aw bena o bɛɛ gben ka bɔ aw ja.

³² «Aw kana jenjɔgɔnya si don ni o ye, walama ni o ta batofenw ye.

^f23.19 Ka badennin tobi ni a ba ta nɔnɔ ye: o tun bɛ se ka ke o ƴɔrɔ mɔgɔw ta landa dɔ ye; Izirayelimɔgɔw tun man kan ka o jɔgɔn ke.

³³ «Aw kana sɔn o ye sigi aw ta jamana ra, janko o kana na a to aw ye ne hake ta; sabu ni o sigira ni aw ye, a laban, aw bena o ta batofenw bato. O fana bena ke sababu ye ka aw lafiri.»

Ala ka jenɓɓɔnya don ni Izirayelimɓɓow ye

24 ¹ Matigi Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: «Yelen ka na kuru kan ne fe yan; ele ni Haruna, ani Nadabu, ani Abihu^s, ani Izirayeli cekɔɔba biwolonfla. Nka ni aw nana, aw ye to yɔɔjan ka aw ja biri dugu ma ka ne bato.

² «O kɔ, ele Musa kelen dɔɔn le ye gbara ne ra; olugu kana gbara ne ra. Mɓɓɔ tɔw fana kana yelen ni aw ye.»

³ Ayiwa, Matigi Ala ka sariya ni ci minw fɔ Musa ye, Musa tagara o bee fɔ mɓɓɔw ye. Jama bee jenna ka Musa jaabi ko: «Matigi Ala ka min o min fɔ, anw kɔni bena o bee ke.»

⁴ Ayiwa, Matigi Ala ka kuma minw bee fɔ Musa ye, Musa ka o bee sebe. O kɔ, a wurira sɔɓɓomada jooona fe, ka sarakajenifen dɔ lɔ kuru kere fe, ka kabakurujan tan ni fla lɔlɔ fana ka kɔɔni ni Izirayelimɓɓow ta gba tan ni fla tɔɓow ye. ⁵ A ka Izirayeli kanbelen dɔw ci ko olugu ye saraka jenitaw* faga Matigi Ala ye, ka misitoranw faga, k'a ke ninsɔndiya saraka* ye. ⁶ Musa ka o misitoranw jori tarance ke minan dɔw kɔɔɔ, k'a tɔ seriseri sarakajenifen kan.

⁷ O kɔ, a tun ka Ala ta sariyaw, ani a ta ciw sebe jenɓɓɔnya Kitabu min kɔɔɔ, a ka o ta k'a karan ni kanba ye jama bee ja na. O bee k'a fɔ ko: «Matigi Ala ka kuma o kuma fɔ, an bena o bee le ke a cogo yere ra.»

⁸ Ayiwa, Musa tun ka jori min ke minanw kɔɔɔ, a ka o ta k'a seriseri mɓɓɔw kan, k'a fɔ o ye ko: «Matigi ka jenɓɓɔnya min don ni aw ye, k'a ta sariyaw bee fɔ aw ye, nin jori le ye o jenɓɓɔnya sarati ye.»

⁹ Ayiwa, Musa yelenna kuru kan, ani Haruna ni Nadabu ni Abihu ni Izirayeli cekɔɔba biwolonfla. ¹⁰ O ka Izirayeli ta Ala ye. A senkɔɔyɔɔɔ tun be i ko safiri lulu min be manamana, k'a nɔɔɔ ke i ko sankolo yere nɔɔɔ. ¹¹ Nka Matigi Ala ma foyi ke o mɓɓɔw ra. O ka Ala ye; o kɔ, o ka domuni ke, ka minni ke.

Musa yelenna kuru kunna tun

¹² Matigi Ala ko Musa ma ko: «Yelen ka na kuru kunna ne kɔɔɔ yan, i ye lɔ yan. Ne ka sariyaw ni kumaw sebe kabakuru walaka minw kan, ne bena o di i ma, janko i ye Izirayelimɓɓow karan o ra.»

¹³ Musa yelenna kuru kunna, ani a ta baaraden Yosuwe. ¹⁴ Nka sani o ye taga, Musa k'a fɔ cekɔɔɔbaw ye ko: «Aw ye an kɔɔɔ yan, fɔ an ye sekɔ ka na. Haruna ni Huri be ni aw ye yan. Ni aw b'a fe ka ko dɔ janabɔ, aw ye taga olugu fe.»

¹⁵ Ayiwa, ka Musa yelentɔ to kuru kunna, sankaba ka kuru datugu. ¹⁶ Matigi Ala ta nɔɔɔɔ tora Sinayi kuru kan. Sankaba ka kuru datugu ka se fɔ tere wɔɔɔɔ. A tere wolonflanani, Matigi Ala tora sankaba kɔɔɔ ka Musa wele. ¹⁷ Izirayelimɓɓow ka Matigi Ala nɔɔɔɔ ye o ja ra. A kera i n'a fɔ tasuma farimanba le be jenina kuru san fe. ¹⁸ Musa donna sankaba kɔɔɔ ka to ka yelen ka taga kuru kunna yi. A tora o yɔɔɔ ra yi ka tere binaani ni su binaani ke.

Fanibon saninman lalagacogo

Ala ka Fanibon lalagacogo yira Musa ra

25 ¹ Matigi Ala kumana Musa fe, ko: ² «A fɔ Izirayelimɓɓow ye ko o ye na ni o borofen dɔw ye ka na o di ne ma. Mɓɓɔ o mɓɓɔ bena sɔn k'a di ni ɲaninyanuman ye, aw ye o bee ta mina. ³ O bena min di, o ye nin ye: sanin, ani warigbe, ani siranegge, ⁴ ani sagasi jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, ani lenfani fiyenman, ani basiw, ⁵ ani sagajigi gbolo min logira k'a wulen, ani gbolojalan, ani akasiyayiri, ⁶ ani fitinaturu, ani kasadiyanan minw be ke ka turu saninman ni wusunani lalaga, ⁷ ani onikisi lulu, ani lulu were minw bena ke ka saninderege ni disirafen masiri. ⁸ Aw ye fanibon saninman dɔ lalaga ne ye, janko ne ye sigi aw ce ra. ⁹ Ne bena o fenw bisigiya min yira aw ra, aw ka kan ka fanibon saninman ni a minanw bee lalaga o cogo kelen le ra.»

Kesu min be Ala ta jenɓɓɔnya yira

¹⁰ «Aw ye kesu dɔ lalaga ni akasiyayiri ye. A janya ye ke nɔngɔn^t ja fla ni tarance, a bonya ye ke nɔngɔn ja kelen ni tarance, a lɔ fana ye ke nɔngɔn ja kelen ni tarance. ¹¹ Aw ye sanin yereworo la a yɔɔɔ bee kan; a kɔkanyɔɔɔ ni a kɔnɔnɔyɔɔɔ bee. Ka sanin ke k'a konkonda lamini. ¹² Aw ye sanin gbasi, k'a koori, ka wo ke a ra; aw ye o ɲɔɲɔn naani lalaga, ka o dondon kesu fan naani na; ka fla don fan kelen na, ka tɔ fla don fan tɔ kelen na. ¹³ Aw ye akasiyayiri dɔw lese, k'a ke bere fla ye. Ka sanin gbasi k'a la o berew yɔɔɔ bee ra. ¹⁴ O berew le bena don sanin koorininw wow ra kesu fan fla ra, ka to ka kesu ta ni o ye. ¹⁵ O berew ka kan ka to o

^s24.1 Nadabu ni Abihu ye Haruna dencew le ye.

^t25.10 Nɔngɔn ja kelen be se ka ben metere tarance le ma.

wo koorininw na tuma bɛɛ; a man kan ka bɔ a ra fiyewu. ¹⁶ Ne bɛna jɛnɲɔɲɔnya sariya minw sɛbɛ k'a di i ma, i ye o bla o kɛsu kɔnɔ.»

Kesu datugunan lalagacogo

¹⁷ «Aw ye kesu datugunan fana lalaga ni sanin yereworo ye. A janya ye ke nɔngɔn ɲa fla ni tarance, a bonya ye ke nɔngɔn ɲa kelen ni tarance.

¹⁸ «Aw ye sanin gbasi ka o ke seruben melekɛ bisigi fla ye, ka o lɔlɔ kesu datugunan fan fla ra; ¹⁹ ka kelen ke datugunan kun dɔ ra, ka kelen wɛrɛ ke a kun tɔ kelen na. Aw ye melekɛw lɔ kesu datugunan fan fla ra. ²⁰ O sanin seruben melekɛw fla kamanw ka kan ka biri kesu datugunan kunna, k'a datugu ni o kamanw ye, ka o fla ɲasin ɲɔɲɔn ma, ka o ɲaw biri kesu datugunan kunna. ²¹ Ne bɛna sariya minw di aw ma, i ye o bla kesu kɔnɔ, ka datugunan biri kesu kunna.

²² «Ne bɛna ne yɛrɛ yira i ra o yɔrɔ le ra, kesu datugunan san fɛ, sanin seruben melekɛ fla cɛ ma, o minw bɛ jɛnɲɔɲɔnya tagamasiyen kesu kunna. Ne bɛna ne ta ciw bɛɛ fɔ i ye o yɔrɔ le ra, janko i ye a fɔ Izirayelimɔɲɔw ye.»

Sarakaburu ta tabali lalagacogo

²³ «Aw ye tabali dɔ fana lalaga ni akasiyayiri ye. A janya ye ke nɔngɔn ɲa fla ye, a bonya ye ke nɔngɔn ɲa kelen ye, a lɔ ye ke nɔngɔn ɲa kelen ni tarance. ²⁴ Aw ye sanin yereworo la o tabali yɔrɔ bɛɛ kan, ka sanin kɛ k'a konkonda lamini. ²⁵ Aw y'a to tabali konkonda ye bonya dɔɲɔn, k'a bonya ke i ko borokanden naani bonya, ka sanin kɛ k'a dagbolo lamini. ²⁶ Aw ye sanin gbasi, k'a koori, ka wo ke a ra; aw ye o ɲɔɲɔn naani lalaga, ka o dondon tabali nɔngɔn naani na, tabali senw kɔrɔ. ²⁷ Aw ye o sanin koorininw dondon tabali senw sanfeyɔrɔw ra, a nɔngɔn naani na. Berew ka kan ka don o wow le ra ka tabali ta. ²⁸ Aw ye o berew ke ni akasiyayiri le ye, ka sanin la o berew bɛɛ kan. Aw bɛna tabali ta ni o berew le ye.

²⁹ «Aw ye minan dɔw lalaga fana, i n'a fɔ tasaw, ani setiw, ani bɛlɛnw, ani jifiyew, ka rɛzɛnɲi sarakaw* ke ni o ye. Aw ye o bɛɛ lalaga ni sanin yereworo le ye. ³⁰ Aw ka kan ka sarakaburuw bla o tabali le kan ne ɲa kɔrɔ wagati bɛɛ.»

Fitinablanan saninlaman lalagacogo

³¹ «O kɔ, aw ye fitinablanan dɔ lalaga ni sanin yereworo gbasinin ye. A ka kan ka ke ni sanin kuturu kelen le ye. Aw ye sen ke a ra, ani a fitinaborow, ka fen dɔw ke a ra i ko yiriden bisigiw, ka kuruw ke o kɔrɔ, ka fen dɔw ke a ra fana i ko yirifiyeren bisigiw. ³² Aw ye fitinaboro wɔɔrɔ ke fitinablanan cɛmance boro ra; ka boro saba ke a fan kelen na, ka saba ke a fan dɔ ra. ³³ Aw ye yiriden bisigi saba ke a boro kelen kelen bɛɛ ra, k'a ke i ko amande yiridenw; aw ye kuruw ke a ra fana, ani yirifiyeren bisigiw. Fitinaborow bɛɛ ta ka kan ka ke ten. ³⁴ Aw ye yiriden bisigi naani ke a cɛmance boro ra fana, ka o ke i ko amande yiridenw, ka kuruw ke a ra, ani yirifiyeren bisigiw. ³⁵ Aw ye kuruw kelen ke fitina boro fla jukɔrɔ, ka kuruw kelen ke fitina boro fla wɛrɛ ju kɔrɔ, ka fitinaboro wɔɔrɔ bɛɛ ta ke ten. ³⁶ A kuruw ni a borow ni a yɔrɔ tɔw bɛɛ ka kan ka ke sanin kuturu kelen le ye. Aw ye a bɛɛ ke ni sanin yereworo gbasinin ye.

³⁷ «Aw ye fitinadaga wolonfla lalaga ka o sigisigi a borow bɛɛ kelen kelen kunna. O fitinadagaw bɛɛ ye yeelen bɔ o ɲa fɛ. ³⁸ Ayiwa, a fen tɔw, i n'a fɔ a tasuma lalagananw, ani a buguri donminanw, o bɛɛ ka kan ka ke sanin yereworo le ye. ³⁹ Aw ye fitinablanan ni a minanw bɛɛ lalaga ni sanin yereworo kilo bisaba ye.

⁴⁰ «Ayiwa, Musa, ne bɛ nin fenw bisigiya min yirara i ra kuru kan, i ye o kɔrɔsi kɔsɛbɛ, k'a to a ye ke ka kaɲa ni o ye.»

Fanibon datugunanw

26 ¹ «Aw ye fani gbiriman tan dan ni lɛn jɛsɛ ye, ani jɛsɛ bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yɛrɛ. Aw ye o faniw dan ni o jɛsɛw ye; o kɔ, aw ye o sɔɲɔ, ka seruben melekɛ fla ja bisigiyaw ke o kan. ² Faniw bɛɛ kelen kelen janya ka kan ka ke nɔngɔn^u ɲa mugan ni seegi ye, k'a bonya ke nɔngɔn ɲa naani ye. Faniw bɛɛ ka kan ka ke kelen ye. ³ Aw ye o faniw looru tugutugu ɲɔɲɔn na, k'a ke fanimugu kelen ye, k'a tɔ looru fana tugu ɲɔɲɔn na ka o fana ke fanimugu kelen ye. ⁴ Aw ye juruden dɔw dan ni jɛsɛ bulaman ye ka o sirisiri fanimugu fɔlɔ dagbolo ra, ka dɔw sirisiri fana a flanan dagbolo ra. ⁵ Aw ye juruden bilooru don fanimugu fɔlɔ dagbolo ra, ka bilooru fana don fanimugu flanan dagbolo ra. Fanimugu fla ta jurudenw da ka kan ka ben ni ɲɔɲɔn ye. ⁶ Aw ye sanin koorinin bilooru lalaga ka fanimugu fla mina k'a tugu ɲɔɲɔn na ni o sanin koorininw ye. O cogo ra, fanibon bɛɛ bɛ ke fanimugu kelen ye.

⁷ «Ayiwa, o kɔ, aw ye fani gbiriman tan ni kelen dan tuun ni basiw ye; aw ye o biri fanibon kunna. ⁸ O faniw bɛɛ kelen kelen janya ye ke nɔngɔn ɲa bisaba ye, k'a bonya ke nɔngɔn ɲa fla ye. O fani gbiriman tan ni kelen bɛɛ janya ye ke kelen ye, ka o bonya ke kelen ye. ⁹ Aw ye o fani gbiriman looru tugutugu ɲɔɲɔn na k'a ke fanimugu kelen ye, k'a tɔ wɔɔrɔ fana tugutugu ɲɔɲɔn na ka o fana ke fanimugu kelen ye. A wɔɔrɔnan le bɛna ke ka fanibon ɲafeyɔrɔ datugu. ¹⁰ Aw ye juruden bilooru siri fanimugu fɔlɔ dagbolo ra, ka bilooru fana

^u26.2 Nɔngɔn ɲa kelen be se ka ben metere tarance le ma.

siri fanimugu flanan dagbolo ra. ¹¹ Aw ye siranegge koorinin bilooru lalaga ka o ke ka fanimugu fla mina k'a siri nɔɔn na, janko fanibon bee ye datugu ni fanimugu kelen ye. ¹² Ayiwa, i n'a fɔ fanibon datugunin kɔ fani kelen belen bena to, aw ye o fani tarance to a ye jigi ka la fanibon kɔfeyɔɔ kan. ¹³ Fani nɔɔn na kelen min bena bɔ fanibon fan fla ra, fanibon datugunin kɔ, o nɔɔn na kelen le bena jigi fanibon fan fla ra, k'a bee datugu ka na.

¹⁴ «O kɔ, aw ye sagajigi gbolo dɔw wulen ka o ke ka fanimuguw datugu, ka gbolo gbiriman janin dɔ were lalaga ka o biri a bee lajennin kunna.»

Fanibon ta yiriw

¹⁵ «O kɔ, aw ye yiriferen dɔw lese akasiyayiri ra, minw bena lɔlɔ ka fanibon mina. ¹⁶ O yiriferenw bee kelen kelen janya ye ke nɔɔn na tan ye, a bonya ye ke nɔɔn na kelen ni tarance. ¹⁷ Aw ye sen fla ke o yiriferenw bee kelen kelen na, ka o senw ke nɔɔn kɔɔ. Fanibon bena lɔ ni yiriferen minw ye, aw ye o bee ke o cogo le ra. ¹⁸ Aw ye yiriferen mugan lalaga, ka o ke fanibon woroduguyanfan ta ye, ¹⁹ ka warigbe den binaani gbasi ka wow bɔ o ra. Olugu le bena bla fla fla yiriferenw senw jukɔɔ, ka yiriferenw senw dondon o wow ra dugu ma. ²⁰ Aw ye yiriferen mugan lese ka o ke fanibon sahiliyanfan ta ye, ²¹ ka warigbe den binaani gbasi, ka wow bɔ o ra fana, ka o ke sendonyɔɔw ye. Aw ye olugu fana blabla fla fla, ka yiriferenw senw dondon o wow ra dugu ma. ²² Aw ye yiriferen wɔɔɔ lalaga ka o ke fanibon kɔnɔɔyɔɔ ta ye, a terebenyanfan na. ²³ Aw ye yiriferen dɔw lese ka o lɔ fla fla bon kɔnɔɔyɔɔ ra, a nɔɔnw na. ²⁴ O yiriferen fla ka kan ka nɔɔn nɔɔn na, k'a ta dugu ma fɔ san fe, k'a fla mina nɔɔn na a sanfeyɔɔ ra ni nege koorinin dɔ ye. Fanibon nɔɔn fla bee ta yiriw ka kan ka ke ten le. ²⁵ O cogo ra, fanibon nɔɔn naani ta yiriw bee bena ke yiriferen seegi ye, ani o sendonyɔɔ warigberamanw. A bee be ke sendonyɔɔ tan ni wɔɔɔ; fla be don yiriferenw bee kelen kelen na.

²⁶ «O kɔ, aw ye akasiyabere looru lese ka o bananbiri fanibon fan kelen ta yiriferenw kan, ka yiriferenw mina ni o ye; ²⁷ ka looru were lese ka o bananbiri fanibon fan dɔ ta yiriferenw kan, ka o mina ni o ye fana; ka looru were lese tuun ka o bananbiri fanibon kɔnɔɔyɔɔ ta yiriferenw kan, a terebenyanfan na, ka o yiriferenw mina ni o ye. ²⁸ Cemancebere ka kan ka teme yiriferenw cemance ra, k'a ta fanibon kun dɔ ra ka taga a bla a kun dɔ ra. ²⁹ Aw ye sanin yeele k'a bɔn yiriferenw bee kan. Berew bena don nege koorinin minw na ka yiriferenw mina, aw ye olugu bee ke ni sanin ye. Aw ye sanin la berew fana kan. ³⁰ Ayiwa, o ra, Musa, ne ka fanibon bisigiya min yira i ra kuru kan yan, i ye a lɔ ka kapa ni o le ye.»

Boncetigefani

³¹ «Fani min bena ke ka fanibon cetige, aw ye o dan ni jese bulaman ye, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, ani len jese. Aw ye o fani sɔɔ ka na, ka seruben melekew ja bisigiyaw ke a ra. ³² Aw ye akasiyayiri naani lese, ka sanin yeele k'a bɔn o bee kan. Aw ye nege koorinin dɔw ke ni sanin ye, ka o dondon o yiriw ra. Aw ye sendonyɔɔ naani ke ni warigbe ye, ka o yiriw sigisigi o kan. ³³ Aw ye boncetigefani dulon o nege koorininw jukɔɔ. Aw ye jenɔɔnɔya kesu* bla boncetigefani kɔfeyɔɔ ra. O boncetigefani le bena bon taran, k'a ke bonkɔɔ fla ye. Bonkɔɔ fɔlɔ bena ke Ala ta yɔɔ saninman* ye, bonkɔɔ flanan be ke Ala ta yɔɔ saninmanba* ye. ³⁴ O kɔ, aw ye kesu datugunan ke ka jenɔɔnɔya tagamasiyen kesu datugu yɔɔ saninmanba kɔɔ yi. ³⁵ Aw ye tabali bla boncetigefani nafeyɔɔ ra yɔɔ saninman kɔɔ, bon sahiliyanfan fe. Aw ye fitinablanan lɔ bon woroduguyanfan fe, k'a nasin tabali ma.

³⁶ «Fani min bena siri fanibon da ra, aw ye o dan ni jese bulaman ye, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, ani len jese. Aw ye a sɔɔ ka na kosebe. ³⁷ Aw ye akasiyabere looru tige ka o lese, ka sanin la o berew bee kan; faniw bena dulon o berew le ra. Aw ye nege koorinin dɔw lalaga ni sanin ye ka o don o berew ra. O kɔ, aw ye sendonyɔɔ looru lalaga ni siranegge ye ka o berew sigi o kan.»

Sarakajenifen lalagacogo

27 ¹ Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: «Min ye sarakajenifen* ye, aw ye o lalaga ni akasiyayiri ye fana. Aw ye a janya ke nɔɔn na looru ye, k'a bonya fana ke nɔɔn na looru ye. A fan naani bee janya ye ke kelen ye. A lɔ ye ke nɔɔn na saba ye. ² Aw ye gban naani ke a nɔɔn naani na, ka siranegge yeele k'a bɔn o gbanw bee kan. ³ Aw ye sarakajenifen ta minanw bee lalaga; a buguri donminanw, ani a buguricenaw, ani a tasaw, ani a sogosɔɔnanw, ani a takamidonnan. Aw ye o minanw bee ke ni siranegge le ye. ⁴ Aw ye nege woman dɔ ke ni siranegge ye fana, k'a ke i n'a fɔ negesansan. Aw ye siranegge koorinin naani ke ka o don a nɔɔn naani na. ⁵ Aw ye o nege woman la sarakajenifen konkonda jukɔɔyɔɔ kan, a kɔnɔɔyɔɔ ra, k'a se sarakajenifen lɔ cemance ra. ⁶ Aw ye akasiyabere fla tige ka o ke sarakajenifen taberew ye. Aw ye siranegge yeele ka o bɔn o berew bee kan. ⁷ Aw ye o berew don siranegge koorininw wow ra, sarakajenifen fan fla ra, ka o berew ke ka sarakajenifen ta. ⁸ Aw ye sarakajenifen lalaga ni yiriferenw ye, k'a kɔɔ lakolon to.

«Ayiwa, Musa, ne ka bisigiya min yira i ra kuru kan yan, aw ye a lalaga ka kapa ni o le ye.»

Fanibon lukene laminicogo

⁹ «Ayiwa, o kɔ, aw ye fanibon lukene lamini. Aw ye lukene woroduguyanfan laminifaniw dan ni len jese ye. O fan kelen janya ye ke nɔngɔn na keme ye, ¹⁰ k'a berew ke mugan ye, ani sendonyɔɔ siranegeraman mugan, berew bena sigi minw kan. Koori minw bena ke berew ra, ani fanidulonnanw, aw ye olugu lalaga ni warigbe ye. ¹¹ Aw ye a sahiliyanfan fana lalaga o cogo kelen na. O fana janya ye ke nɔngɔn na keme ye, k'a berew ke mugan ye, ani sendonyɔɔ siranegeraman mugan, berew bena sigi minw kan. Koori minw bena ke berew ra, ani fanidulonnanw, aw ye olugu lalaga ni warigbe ye. ¹² Aw ye lukene terebenyanfan laminifani janya ke nɔngɔn na bilooru ye; o ye lukene bonya ye. Aw ye a berew ke bere tan ye, k'a berew donyɔɔw fana ke tan ye. ¹³ Ayiwa, lukene terebɔyanfan, min ye a donda fan ye, o fana janya ye ke nɔngɔn na bilooru ye. ¹⁴ Lu donda kininboroyanfan faniw janya ye ke nɔngɔn na tan ni looru ye, k'a berew ke saba ye, k'a berew donyɔɔw fana ke saba ye. ¹⁵ Lu donda numanboroyanfan janya ye ke nɔngɔn na tan ni looru ye fana, k'a berew ke saba ye, ka berew donyɔɔw fana ke saba ye. ¹⁶ Fani min bena bla lu donda yere ra, aw ye o janya ke nɔngɔn na mugan ye. Aw ye o fani sɔɔ ni jese bulaman ye, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, ani len jese. A berew ye ke naani ye, ka o donyɔɔw ke naani ye. ¹⁷ Bere minw bee bena ke ka lu lamini, aw ye o fanidonyɔɔw bee lalaga ni warigbe ye; koori minw fana ka kan ka don o ra, aw ye o lalaga ni warigbe ye, ka berew donyɔɔw bee ke ni siranegbe ye.

¹⁸ «Lu janya ka kan ka ke nɔngɔn na keme, k'a bonya ke nɔngɔn na bilooru; a laminifaniw lo ka kan ka ke nɔngɔn na looru. Fani minw bena ke ka lu lamini, aw ye o dan ni len jese ye; berew donyɔɔw ye ke ni siranegbe ye.

¹⁹ «Fanibon bena lo ni nege minw ye, olugu fana ka kan ka ke siranegbe le ye. Fanibon ta juruw, ani lu laminifaniw ta juruw bena siri negebere minw na dugu ma, o negeberew bee ye ke siranegbe ye.»

Fitinadagaw manacogo

²⁰ Ayiwa, Matigi Ala k'a fo Musa ye tuun ko: «Musa, i bena a fo Izirayelimɔɔw ye ko o ye na ni oliviye turu yereworo ye, ka o ke fitinadagaw kɔɔ, janko fitinadagaw mananin ye to wagati bee. ²¹ Ayiwa, Haruna ni a dencew ye fitinablanan sigi fanibon kɔɔ, boncetigefani na fe, jenɔɔɔnya kesu* be o fani min ko fe. Fitinaw mananin ka kan ka to ne na kɔɔ lon o lon, k'a ta wula fe fo ka taga se sɔɔma. O ye sariya le ye, Haruna ni a dencew, ani Izirayelimɔɔw ka kan ka min sira tagama tuma bee.»

Sarakalasebagaw ta fani dontaw

28 ¹ Ala k'a fo Musa ye tuun ko: «Musa, i bena i kɔɔce Haruna ni a dencew, Nadabu, ani Abihu, ani Elehazari, ani Itamari wele ka o gbara i yere ra. I bena olugu bo Izirayelimɔɔw ce ra ka o bla danna ne ye, o ye sarakalasebagaya baara ke ne ye. ² I bena fani saninman dɔw karan i kɔɔce Haruna ye, min be a yira ko a blara danna ne ta baara kama, ani min be a masiri, ka a ni mɔɔɔ tɔw bo jɔɔn na.

³ «Ayiwa, mɔɔɔ minw be se baara ra kosebe, ne ka hakiritigiya di minw ma, i bena a fo olugu ye ko o ye Haruna ta faniw karan; a bena o faniw le don k'a yira ko a blara danna ka sarakalasebagaya baara ke ne ye. ⁴ O ka kan ka fani minw karan, o ye nin ye: disirafen, ani saninderege, ani forokiyajan ni forokiyasurun sɔɔnin, ani jalamugu fugula ni cesirinan. I kɔɔce Haruna ni a dencew bena o faniw le don ka sarakalasebagaya baara ke ne ye. ⁵ O mɔɔɔw ye o faniw baara ni sanin ye, ani jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, ani len jese.»

Saninderege lalagacogo

⁶ «O ka kan ka saninderege lalaga ni saninjese ye, ani jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, ani len jese; ka a sɔɔ ka na. ⁷ O ye juru do don saninderege kamankun fla ra, k'a nafeyɔɔ ni a kɔfeyɔɔ tugu jɔɔn na. ⁸ Cesirinan ni saninderege baaracogo ka kan ka ke kelen ye. A ka kan ka karan saninderege ra. A ka kan ka ke ni sanin le ye, ani jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, ani len jese. ⁹ Lulu bisigi min tɔɔ ye ko onikisi, o ye o fla ta, ka Izirayeli ta gba tan ni fla bee tɔɔ sebe o kan ni nege ye. ¹⁰ O ye tɔɔ wɔɔ sebe lulu folo kan, ka wɔɔ sebe a flanan kan, k'a damina o bee ra kɔɔba ra, ka taga a bla o bee ra fitini na. ¹¹ Aw ye Izirayeli ta gbaw tɔɔw sebe o lulu fla kan, i n'a fo seberi be ke kabakuru kan cogo min na, k'a ke tagamasiyen ye. O kɔ, aw ye sanin ke ka o luluw lamini. ¹² O kɔ, aw ye o lulu fla don saninderege kamankun fla ra, ka o ke hakirijigifen ye Izirayeli siya tan ni fla ko ra. O cogo ra, Izirayeli ta gbaw tɔɔ bena ke Haruna kamankun kan Matigi Ala na kɔɔ, k'a yira ko ne hakiri be aw ra tuma bee. ¹³ O lulu bisigiw bena don fen min kɔɔ, o fana ka kan ka lalaga ni sanin le ye. ¹⁴ O kɔ, aw ye saninjuru fla ke ni sanin yereworo ye, k'a dan i ko jurukise be dan cogo min na; luluw bena don fen minw kɔɔ, aw ye o saninjuruw nɔɔ o fenw na.»

Disirafen lalagacogo

¹⁵ «Ayiwa, o kɔ, aw ye disirafen lalaga, min ye kititigenan ye; ale ni saninderege lalagacogo bɛɛ bɛ kɛ kelen ye. O ye a lalaga ka ɲa, k'a ɲegen ni saninjese ye, ani jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yerɛ, ani len jese. ¹⁶ A fan naani bɛɛ janya ye kɛ kelen ye. A ye kɛ fla, k'a fla kuru k'a la ɲɔɲɔn kan. A janya ye kɛ sibiri^v ɲa kelen, k'a bonya fana kɛ sibiri ɲa kelen. ¹⁷ Aw ye lulu bisigi dɔw dondon a ra k'a masiri ni o ye. Aw ye o luluw kɛ sira naani ye. A sira fɔlɔ ye kɛ sariduwan lulu ye, ani topazi lulu, ani emerodi lulu. ¹⁸ A sira flanan ye kɛ sikaribuli lulu ye, ani safiri lulu, ani jaman. ¹⁹ A sira sabanan ye kɛ opali lulu ye, ani agati lulu, ani ametisi lulu. ²⁰ A sira naaninan ye kɛ kirisoliti lulu ye, ani onikisi lulu, ani jasipe lulu. O lulu bɛɛ donyɔɔ ka kan ka lalaga ni sanin le ye. ²¹ A bɛɛ lajennin bɛ kɛ lulu den tan ni fla ye, ka kɲa ni Izirayeli ta gbaw tɔɔw ye. Izirayelimɔɔw ta siya tan ni fla bɛɛ kelen kelen tɔɔw ye seɓe ni nege ye lulu kelen kelen kan, i n'a fɔ tagamasiyenfenw bɛ seɓe cogo min na.

²² «Aw ye saninjuru fla lalaga ni sanin yereworo ye, k'a dan i n'a fɔ jurukise bɛ dan cogo min na, ka o siri disirafen na. ²³ Aw ye sanin dɔ gbasi ka nege koorinin fla lalaga, ka o don disirafen kun fla ra, a sanfeyɔɔ ra. ²⁴ Aw ye o saninjuru fla siri kooriw wow ra, disirafen kun fla ra, a sanfeyɔɔ ra. ²⁵ O kɔ, aw ye saninjuru kun fla tɔ siri saninderege kamankunw na, luluw donyɔɔ ra, ka disirafen bla ɲa fɛ. ²⁶ O kɔ, aw ye sanin dɔ gbasi ka koori fla werɛ lalaga ka o siri disirafen kɔfeyɔɔ ra, a kun fla min bɛ a dugumayanfan na. ²⁷ Aw ye sanin dɔ gbasi tuun ka koori fla werɛ lalaga, ka o siri saninderege kamankun fla ra, lulu fla ɲafeyɔɔ jukɔɔ, karansira kerɛ fɛ, saninderege cɛsirinan san fɛ. ²⁸ Aw ye disirafen ta kooriw ni saninderege ta kooriw siri ɲɔɲɔn na ni jese bulaman ye, janko disirafen lanin ye to cɛsirinan san fɛ, saninderege kan; a kana yɔɔyɔɔgɔ ka bɔ saninderege kan.

²⁹ «O cogo ra, ni Haruna bɛ don yɔɔ saninman* kɔɔ tuma o tuma, Izirayeli ta mɔɔw ta gbaw tɔɔw seɓenin bɛ kɛ disirafen min kan, min ye kititigenan ye, o bɛ kɛ a disi kan, ani a jusukun na, ka o kɛ hakirijigifen ye Matigi Ala ɲa kɔɔ tuma bɛɛ.»

³⁰ Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: «Musa, ele bɛna Urimi ni Tumimi^w bla disirafen jufa kɔɔ. Ni Haruna bɛ don yɔɔ saninman kɔɔ tuma o tuma ne Matigi Ala ɲa kɔɔ, a ye o siri a disi ra. Tuma o tuma ni a bɛ taga lɔ ne ɲa kɔɔ, a ye kɛ a disi kan, ani a jusukun na, janko a ye ne sago lɔn k'a yira Izirayelimɔɔw ra.»

Sarakalasebagaw ta fani tɔw

³¹ «Ayiwa, Haruna bɛna saninderege don forokiyajan min kan, o ka kan ka dan ni jese bulaman le ye. ³² Aw ye forokiyajan kan bɔ, ka fani gbiriman dɔ karan ka a kan lamini, k'a gbiriya, janko a kana faran. ³³ Aw ye forokiyajan senkɔɔyɔɔ bɛɛ masiri ni gerenadi yiriden bisigi dɔw ye. Aw ye o kɛ ni jese bulaman ye, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yerɛ, ka tanan dennin dɔw lalaga ni sanin ye ka o dondon o yiriden bisigiw cɛ ma. ³⁴ Ni aw ka sanin tanan dennin kelen don, aw ye gerenadi yiriden kelen gban o ra; ni aw ka sanin tanan dennin kelen don, aw ye gerenadi yiriden kelen gban o ra, fɔ ka taga forokiyajan senkɔɔyɔɔ bɛɛ lamini. ³⁵ Haruna ye to ka o forokiyajan don, k'a ta sarakalasebagaya baara kɛ. Tuma min ni a bɛ don yɔɔ saninman* kɔɔ Matigi Ala ɲa kɔɔ, walama ni a bɛ bɔ, o tanan denninw bɛna mankan bɔ; o cogo ra a tena sa.

³⁶ «Aw ye sanin yereworo dɔ gbasi k'a kɛ i n'a fɔ yirifiyeren bisigi dɔ; ka seɓeri dɔ kɛ o kan ni nege ye, i n'a fɔ o bɛ tagamasiyenfen seɓe cogo min na. Aw ye a seɓe a kan ko: A SANINYARA KA Kɛ MATIGI ALA TA YE. ³⁷ Aw ye o sanin masirifen siri jalamugu fugula ɲa fɛ, Haruna ten na, ni jese bulaman dɔ ye. ³⁸ Haruna bɛna o masirifen siri a ten na; o ra, Izirayelimɔɔw bɛna hakeko minw kɛ o ta saraka saninmanw bɔwagati ra, o hakew bɛna to ale kan. O masirifen ka kan ka kɛ a ten na wagati bɛɛ, janko ne Matigi Ala, ne ye sɔn o sarakaw ma.

³⁹ «Aw ye forokiyasurun dɔ karan Haruna ye ni len jese ye, k'a jalamugu fugula dɔ kɛ ni lenfani ye, ka cɛsirinan dɔ fana dan, ka o sɔɔ, k'a cɛɲa. ⁴⁰ Aw ye forokiyasurunw, ani cɛsirinanw ni banfla dɔw kɛ Haruna dencew fana ye, min bɛ a yira ko o blara danna ne ta baara kama, ani min bɛ o masiri, ka o ni mɔɔw tɔw bɔ ɲɔɲɔn na.

⁴¹ «Ayiwa, o kɔ, Musa, ele bɛna o faniw don i kɔɔcɛ Haruna ni a dencew ra, ka turu saninman* kɛ o kun na, ka o saninya ka o bla danna janko o ye sarakalasebagaya baara kɛ ne ye. ⁴² Aw ye kurusi dɔ karan o ye ni lenfani ye, janko o ye o don forokiyajan jukɔɔ ka o yerɛ sutara. O kurusiw janya ka kan ka damina o soro ra, ka taga se fɔ o wotow ra. ⁴³ Ni Haruna ni a dencew bɛ don ɲɔɲɔnkunben fanibon* kɔɔ tuma o tuma, walama ni o bɛ gbara sarakajenifen na ka baara kɛ yɔɔ saninman kɔɔ, o faniw ka kan ka kɛ o ra. Ni o tɛ, ni o lebu yera, o bɛ sa. O ko ka kan ka kɛ sariya wuribari le ye Haruna ni a ta durujaw bɛɛ fɛ.»

^v28.16 Sibiri ɲa kelen bɛ se ka ben nɔɲɔn ɲa tarance le ma.

^w28.30 Urimi ni Tumimi tun ye sarakalasebaga ta baarakeminan dɔw ye. Ala tun bɛ tagamasiyen dɔw yira sarakalasebaga ra o fenw sababu ra, janko ka Izirayelimɔɔw ta kow ɲanabɔ. Aw ye sarakalasebagaw ta kitabu fle: 8.8.

Sarakalasebagaw sigicogo o ta baara ra

29¹ Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: «Sisan i ka kan ka fen minw ke ka Haruna ni a dencew saninya ka o bla danna, janko o ye sarakalasebagaya baara ke ne ye, o fle nin ye: I bena misitoran kapaman kelen ni sagajigi fla mina, fiyen te minw na. ²I be mugu tentennin dɔ ta fana, ka burufunubari dɔw lalaga; ka mugu dɔ nɔɔni turu ra, ka o jeni ka o ke buru ye, funufen kana ke a ra, ka nɔmi fana ke, ka turu ke a kan, funufen kana ke a ra. ³I ye o bla segi dɔ kɔɔ, ka na ni a ye yɔɔ saninman* na, ani misitoran kapaman, ani sagajigi fla.

⁴«I ye Haruna ni a dencew lana Nɔɔɔnkunben fanibon donda ra, ka o ko ni ji ye. ⁵O kɔ, i ye faniw ta ka o don Haruna ra; forokiyasurun, ani saninderege be don forokiyajan min kan, ani saninderege yere, ani disirafen, ani cesirinan min be ke ka saninderege cesiri. ⁶I ye jalamugu fugula biri a kun na, ka sanin masirifen siri o kan a ten na. ⁷O kɔ, i ye turu saninman* dɔ ke a kun na, k'a saninya, k'a bla ne ta baara kama. ⁸O kɔ, i ye Haruna dencew fana gbara i yere ra, ka olugu ta forokiyasurunw don o kan na fana; ⁹ka o ta cesirinan siri o ce ra, ka o ta banflaw biri o kun na. Sarakalasebagaya baara bena ke olugu ta le ye tuma be; o ye sariya dablalari le ye.

«I bena Haruna ni a dencew saninya ka o bla danna ne ta baara kama o cogo le ra.

¹⁰«O kɔ, i ye na ni misitoran ye Nɔɔɔnkunben fanibon* donda ra. Haruna ni a dencew ye o boro la a kun na. ¹¹I ye o misi kan tige ne Ala na kɔɔ, Nɔɔɔnkunben fanibon donda ra. ¹²I ye i borokanden su misi jori ra, k'a mun sarakajenifen* gbanw na, ka jori tɔ seriseri sarakajenifen* senkɔɔyɔɔ ra. ¹³Ayiwa, ni i ka misi boso, misi kɔɔɔ turu, ani a biyen, ani a kɔkiri fla, ani a turu be, i ye o be la sarakajenifen kan k'a jeni ka ban pewu. ¹⁴Nka a sogo tɔ, ani a gbolo, ani a nogow, i ye taga o jeni kene ma, fanibonw kɔ fe. O bena ke saraka le ye min be sarakalasebagaw ta jurumun yafa. ¹⁵O kɔ, i ye sagajigi kelen mina; Haruna ni a dencew ye o boro la o sagajigi fana kun na. ¹⁶I ye o sagajigi kan tige, k'a jori seriseri sarakajenifen fan be kan. ¹⁷I ye a boso, k'a tigtige, k'a kɔɔfenw ni a senw ko, ka o lala sogo tɔ ni a kunkolo kan, ¹⁸ka sagajigi be jeni sarakajenifen kan k'a ban. O ye saraka jeninin le ye min dira ne Matigi Ala ma; saraka jeninin lo tasuma ra min kasa ka di Matigi Ala ye.

¹⁹«O kɔ, i ye sagajigi flanan mina; Haruna ni a dencew ye o boro la a kun na. ²⁰I ye o sagajigi fana kan tige, k'a jori dɔɔnin ta k'a mun Haruna kininboroyanfan toro nunkun na, ani a dencew fana kininboroyanfan toro nunkun, ka dɔ mun o kininboroyanfan borokandenkunba ra, ani o kininboroyanfan senmandenba; o kɔ, i ye jori tɔ bɔn sarakajenifen fan be kan. ²¹Ayiwa, o kɔ, jori min bɔnna sarakajenifen kan, i ye o dɔ ta, ka o ni turu saninman* dɔ seriseri Haruna ni a ta faniw kan, ka dɔ seriseri a dencew ni o ta faniw fana kan. O cogo le ra, Haruna ni a dencew ni o ta faniw be bena saninya ka ke ne ta ye.

²²«O kɔ, i ye o sagajigi turu, ani a kukala, ani a kɔɔɔturu, ani a biyen, ani a kɔkiri fla ni a turu, ani a kininboroyanfan woto fara nɔɔn kan; sabu o sagajigi le bena ke saraka ye ka Haruna ni a dencew saninya ka o bla danna ne ta baara kama. ²³O kɔ, i tun ka burufunubariw bla segi min kɔɔ, ne Matigi Ala na kɔɔ, i ye burukun kelen ta o ra, ani buru turuman kelen, ani nɔmikun kelen. ²⁴I ye o fenw don Haruna ni a dencew boro, ko o ye a kɔɔta san fe, ne Matigi Ala na kɔɔ. ²⁵O kɔ, i ye o fenw bɔ o boro, ka o jeni ni saraka jenita* ye sarakajenifen kan. Saraka jeninin lo tasuma ra Matigi Ala ye, min kasa ka di Matigi Ala ye.

²⁶«Ayiwa, o sagajigi flanan min kera ka Haruna ni a dencew saninya ka o bla danna ne ta baara kama, i ye o sagajigi disi ta k'a wuri san fe, k'a fifa, Matigi Ala na kɔɔ. O disi bena ke i yere ninyɔɔ ye.

²⁷«O kɔ, i ye a fɔ Izirayelimɔɔw ye ko o sagajigi disi min fifara, ani a kaman min kɔɔtara san fe Matigi Ala na kɔɔ, ko o ye fen saninmanw le ye. ²⁸O le kosɔn ni Izirayelimɔɔw be ninsɔndiya saraka* bɔ ne ye tuma o tuma, o ka kan ka began disi ni a kaman bɔ ka o di Haruna ni a ta duruja ma, sabu saraka lo min kɔɔtara san fe; jɛnɔɔnya sarakaw ra, began saraka* yɔɔ min kɔɔtara san fe, o ye Matigi Ala ta le ye; o ye Haruna ni a ta duruja ninyɔɔ ye.

²⁹«Haruna ta fani saninmanw bena ke a dencew ta le ye ale sanin kɔ. Olugu ra, ni o nana turu ke min kun na ka o sigi sarakalasebagaya baara ra, o tigi le bena o fani saninmanw don. ³⁰Haruna dence min bena sigi a nɔ ra sarakalasebagaya ra, ale bena o derege don tere wolonfla, ka sɔɔ ka don Nɔɔɔnkunben fanibon kɔɔ, Ala ta yɔɔ saninman* na ka sarakalasebagaya baara damina.

³¹«Ayiwa, sagajigi min kera saraka ye ka Haruna ni a dencew sigi sarakalasebagaya ra, i ye o sogo tɔ ta ka taga a tobi yɔɔ saninman dɔ ra. ³²Haruna ni a dencew ye a sogo domu, ani buru minw be segi kɔɔ. O ye o domu Nɔɔɔnkunben fanibon da ra. ³³O saraka minw kera ka jurumun kafari, ka sarakalasebagaw saninya ka o bla sarakalasebagaya ra, ayiwa, sarakalasebagaw dɔɔn le ka kan ka o sarakaw domu. Mɔɔ were man kan k'a domu, sabu saraka lo min dira Ala ma. ³⁴Ayiwa, ni o sogo walama ni o buru dɔ sira, o ye a jeni k'a ban pewu; a man kan ka domu, sabu fen saninman lo.

³⁵«Ne ka ci minw be fɔ i ye Haruna ni a dencew ko ra, i ye o ciw be ke a cogo ra. I ka kan ka tere wolonfla le ke ka o saninya ka sɔɔ ka o bla sarakalasebagaya baara ra.

³⁶«O tere wolonfla kɔɔ, i ka kan ka misitoran kelen faga lon o lon, ka o ke ka jurumun kafari. I bena sarakajenifen saninya ni o saraka le ye. O kɔ, i ye turu saninman* seriseri sarakajenifen kan, k'a saninya.

³⁷Tere wolonfla kɔnɔ, lon o lon i ye o saraka bɔ ka jurumun kafari, ka sarakajenifen saninya. O cogo ra, sarakajenifen bena ke fen saninyaninba ye. Ni fen o fen ka maga sarakajenifen na, o be saninya fana.»

Saraka min ka kan ka bɔ lon o lon

³⁸«Ayiwa, i ka kan ka saraka minw bɔ sarakajenifen* kan lon o lon, o ye nin ye: sagaden fla, minw si ka san kelen sɔrɔ; i ye o faga lon o lon. O man kan ka dabla fiyewu. ³⁹I ye kelen faga sɔgɔma, ka tɔ kelen faga wula fe. ⁴⁰Sɔgɔma, ni i be sagaden fɔlɔ ke saraka ye, i ye mugu tentennin kilo saba, ani oliviye turu litiri kelen ni tarance pagami jɔgɔn na, ka rezenji litiri kelen ni tarance ta, ka o fara saraka kan. ⁴¹Wula fe, ni i be sagaden flanan ke saraka ye, i be mugu saraka*, ani rezenji saraka* fara a kan, i n'a fɔ sɔgɔmada ta. A ye ke saraka jeninin ye tasuma ra, min kasa ka di Matigi Ala ye. ⁴²Nin ye saraka jenita* le ye; i ni i ta duruja nataw ka kan ka o saraka bɔ lon o lon jɔgɔnkunben fanibon donda ra ne ja kɔrɔ. Ne bena ne yere yira aw ra o yɔrɔ le ra, ka kuma i fe. ⁴³Ne bena ne yere yira Izirayelimɔgɔw ra o yɔrɔ le ra. Ne ta nɔkɔ bena o yɔrɔ saninya. ⁴⁴Ne le bena jɔgɔnkunben fanibon ni sarakajenifen saninya. Ne le fana bena Haruna ni a dencew saninya janko o ye sarakalasebagaya baara ke ne ye. ⁴⁵Ne bena sigi Izirayelimɔgɔw ce ra, ka ke o ta Ala ye. ⁴⁶O fana bena a lon ko ne le ye Matigi Ala ye, o ta Ala; ko ne ka o labɔ Misiran jamana ra, janko ne ye sigi o ce ra. Ne le ye Matigi Ala ye, o ta Ala.»

Wusunanjefen lalagacogo

30¹«Aw ye sarakabɔnan dɔ lalaga, ka wusunan saraka bɔ o kan. Aw ye a lalaga ni akasiyayiri ye. ²A janya ye ke nɔngɔn^x ja kelen ye, a bonya fana ye ke nɔngɔn ja kelen ye. A janya ni a bonya be ye ke kelen ye, a lɔ ye ke nɔngɔn ja fla ye. Aw ye gbanw ke a nɔngɔn naani be ra. ³Aw ye sanin yereworo yeele, k'a bɔn a yɔrɔ be kan; a sanfeyɔrɔ ni a kerɛfeyɔrɔw ni a gbanw be. Aw ye a konkondaw be lamini ni sanin ye. ⁴Aw ye sanin koorinin fla gbasi ka o don a konkondaw jukɔrɔ, a fan fla ra. Aw ye bere fla don o wow ra; aw bena a ta ni o berew le ye. ⁵Aw ye o berew lalaga ni akasiyayiri ye, ka sanin yeele k'a bɔn o yɔrɔw be kan. ⁶Aw ye wusunanjefen sigi boncetigefani jafeyɔrɔ ra; jenjɔgɔnya kesu* ni jurumun kafariyɔrɔ be o boncetigefani min kɔ fe, ne bena to ka ne yere yira i ra o yɔrɔ le ra.

⁷«Ayiwa, Haruna ye to ka wusunan kasadiman don o wusunanjefen kan sɔgɔma o sɔgɔma, tuma min ni a be don ka fitinadagaw laben. ⁸Ni a donna wula fe fana ko a be fitinaw mana, a ye wusunan dɔ don. O wusunan kasadiman ka kan ka don tuma be ne Matigi Ala ja kɔrɔ. Aw ta durujaw be ka kan k'a ke ten le.

⁹«Aw kana wusunan suguya were don o wusunanjefen kan, walama ka saraka jenita* dɔ jeni a kan, walama ka siman saraka* bɔ a kan, walama ka rezenji saraka* bɔn a kan.

¹⁰«Haruna ka kan k'a saninya san kɔnɔ sɔnaga kelen. Ni a ka began min ke ka jurumun kafari, a ye o jori dɔ ta k'a mun wusunanjefen gbanw na. Aw ta duruja nataw be ka kan k'a ke ten le tuma be. O wusunanjefen bena bla danna, ka saninya, ka ke ne Matigi Ala ta ye.»

Mɔgɔw jateri, ani ninsɔngɔ

¹¹Ayiwa, Matigi Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: ¹²«Ni i be Izirayelimɔgɔw jate tuma min na, o be kelen kelen ka kan ka o nin kunmabɔsara di ne ma; ni o te, banajugu dɔw bena o sɔrɔ o jateri wagati ra. ¹³Ayiwa, o bena o wari di cogo min na, o ye nin ye: mɔgɔ o mɔgɔ jatera, o be kelen kelen ye warigbe garamu wɔrɔ jɔgɔn di, ka kapa ni yɔrɔ saninman* ta jate ye. Ala ta yɔrɔ saninman ta jate ra, o warigbe be ben garamu tan ni fla le ma^y. O warigbe tarance le bena ke ne Matigi Ala ta ye.

¹⁴«Ni mɔgɔ o mɔgɔ jatera, k'a ta san mugan na, o be ka kan ka ne Matigi Ala ta di. ¹⁵Dɔ man kan ka fara naforotigi ta kan, dɔ fana man kan ka bɔ fagantan ta ra. A fɔra ko be ka kan ka da min di k'a ke a nin kunmabɔsara ye, be ye o le di Matigi Ala ma. ¹⁶Ni i ka o wari mina Izirayelimɔgɔw fe tuma min na, i ye o ke ka jɔgɔnkunben fanibon* baara ke. O le ra ne hakiri bena to Izirayelimɔgɔw ra ka o nin kunmabɔ.»

Siranɛgetasaba lalagacogo

¹⁷Matigi Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: ¹⁸«Aw ye tasaba dɔ lalaga ni siranɛge ye, ka siginan ke a ra, k'a sigi jɔgɔnkunben fanibon ni sarakajenifen furance ra, ka ji ke a kɔnɔ. Sarakalasebagaw bena o yere saninya ni o ji le ye. ¹⁹Haruna ni a dencew bena o boro ni o senw ko a ra, ²⁰ka sɔrɔ ka don jɔgɔnkunben fanibon kɔnɔ, janko o kana sa; ani fana ni o be gbara sarakajenifen na, ka o ta sarakalasebagaya ke, ka saraka jeni ne ye, ²¹o ka kan ka o borow, ani o senw ko, janko o kana na sa. O sariya bena ke sariya wuribari le ye Haruna ni a ta durujaw fe.»

Turu saninman lalagacogo

²²Matigi Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: ²³«Turu kasadimanw be ra pumanman dɔw fara jɔgɔn kan: mire jiman kilo looru, ani sinamɔne kasadiman kilo fla ni tarance, ani kaneli kasadiman kilo fla ni tarance, ²⁴ani

^x30.2 Nɔngɔn ja kelen be se ka ben metere tarance le ma.

^y30.13 Heburukan na a fɔra ko sikele ye gera mugan ye. Sikele ye garamu tan ni fla ye, gera ye garamu tarance ye.

kase kasadiman kilo wɔɔɔ; o bɛɛ ye ke ka kaɲa ni yɔɔɔ saninman* ta jate ye, ka oliviye turu litiri wɔɔɔ fara o bɛɛ kan. ²⁵ Turulalagabaga dɔ ye o bɛɛ ɲagami ɲɔɲɔn na, k'a ke turu kasadiman ye, ani turu saninman*. O turu saninman* le bɛna ke ka sarakalasebagaw saninya.

²⁶ «I bɛna o turu le seriseri ɲɔɲɔnkunben fanibon kan, k'a saninya k'a bla danna Ala ye, ani jɛɲɲɔɲɔɲɔnya tagamasiyen kɛsu*, ²⁷ ani burutabali, ani fitinablanan ni a minanw bɛɛ, ani wusunanjɛnifen, ²⁸ ani sarakajɛnifen ni a minanw bɛɛ, ani saninyari minan ni a siginan. ²⁹ I ye o fɛnw bɛɛ saninya ka o bla danna ne Ala ye. O fɛnw bɛna ke fɛn saninyaninbaw le ye. Ni fɛn o fɛn ka maga o ra, o fɛn bɛ saninya. ³⁰ I ka kan ka o turu le seriseri Haruna ni a dɛncɛw kan ka o saninya, janko o ye sarakalasebagaya baara ke ne ye.

³¹ «O kɔ, i ye a fɔ Izirayelimɔɲɔw ye ko nin turu ye turu saninman* le ye, min bɛ ke ka sarakalasebagaw saninya. A ka kan ka ke ten le aw ta duruja nataw bɛɛ fɛ. ³² Mɔɲɔ si man kan ka nin turu ta k'a yɛrɛ mun ni a ye. Aw kana a bɔɲɔɲɔnko turu lalaga, ka a ni nin cogo bɛɛ ke kelen ye; sabu nin turu saninyanin lo, aw fana ka kan k'a jate fɛn saninyanin le ye. ³³ Ni mɔɲɔ o mɔɲɔ ka turu dɔ lalaga, ka a ni nin lalagacogo bɛɛ ke kelen ye, walama ni mɔɲɔ o mɔɲɔ ka nin turu ke ka mɔɲɔ gbansan dɔ mun, o tigi ka kan ka faran ka bɔ Izirayeli ta jamanadenw na.»

Wusunan saninman lalagacogo

³⁴ Ayiwa, Matigi Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: «Kasadiyanan dɔw fara ɲɔɲɔn kan: sitaki, ani ɔnkile, ani galibanɔmu, ani wusunan kasadiman yɛrɛworo. I y'a to o bɛɛ hakeya ye ke kelen ye. ³⁵ Wusunanalagabaga dɔ ye olugu ɲagami ɲɔɲɔn na k'a ke wusunan saninman ye, ka kɔɲɔ fana ke a ra. ³⁶ I ye a dɔ susu k'a mugu bɔ, ka o bla jɛɲɲɔɲɔnya kɛsu* ɲa fɛ, ɲɔɲɔnkunben fanibon kɔɲɔ. Ne bɛna ne yɛrɛ yira i ra o yɔɔɔ le ra. ³⁷ Aw si kana o wusunan kasadiman ɲɔɲɔn lalaga aw yɛrɛ ye, ka kaɲa ni nin lalagacogo ye. Aw ka kan k'a jate fɛn saninman le ye, min blara danna Matigi Ala ye. ³⁸ Ni mɔɲɔ o mɔɲɔ k'a ɲɔɲɔn lalaga, ka to k'a sunsun, o tigi ka kan ka faran ka bɔ a ta jamana mɔɲɔw cɛ ra.»

Mɔɲɔ minw bɛna fanibon saninman lalaga

31 ¹ Matigi Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: ² «Ne ka Uri dɛncɛ Betisaleli le ɲanawoloma nin baara kama; Zuda ta gbamɔɲɔ dɔ lo. A faɛ Uri ta faɛ le tun ye Huru ye. ³ Ne ka Betisaleli hakiri fa ne ta Nin Saninman na, ka hakiritigiya ni faamuri, ni lɔnniya di a ma, janko a ye baara suguya bɛɛ kɛcogo lɔn. ⁴ A bɛ se ka baara dɔw bɔ a yɛrɛ hakiri ra, k'a ke, ka sanin ni warigbe ni siranɛɛ baara. ⁵ A bɛ se ka lulu kisɛw ɲɛgen, ka o dondon sanin na, ka yiri lɛsɛ, ani ka baara suguya bɛɛ ke. ⁶ Ne ka Ayisamaki dɛncɛ Oliyabu di a ma, ka o ke a demɛbaga ye; ale ye Dan ta gbamɔɲɔ dɔ le ye. Minw bɛɛ bɛ baara lɔn a ɲa ma, ne ka hakiritigiya di olugu bɛɛ ma, janko ne ka ci minw bɛɛ fɔ i ye, o ye se ka o bɛɛ ke. ⁷ Olugu le bɛna ɲɔɲɔnkunben fanibon lalaga, ani jɛɲɲɔɲɔnya kɛsu* ni a datugunan; o bɛna Fanibon minan tɔw bɛɛ lalaga fana: ⁸ burutabali ni a minanw bɛɛ, ani fitinablanan saninlaman ni a minanw bɛɛ, ani wusunanjɛnifen, ⁹ ani sarakajɛnifen* ni a minanw bɛɛ, ani minanba ni a siginan, ¹⁰ ani sarakalasebagaw ta baarakefaniw, Haruna ta fani saninmanw, ani a dɛncɛw ta sarakalasebagaya faniw, ¹¹ ani turu saninman*, ani Ala ta yɔɔɔ saninman* wusunan kasadiman. O ka kan ka o fɛnw bɛɛ ke ka kaɲa ni ne ta cifɔninw ye.»

Nenekirilon ta sariya

¹² Matigi Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: ¹³ «Kuma Izirayelimɔɲɔw fɛ, i ye a fɔ o ye ko ne ka Nenekirilon* min sigi, aw ka kan ka o jate, sabu o bɛna ke tagamasiyen le ye ne ni aw cɛ, aw ta duruja nataw bɛɛ ra, janko aw y'a lɔn ko ne le ye Matigi Ala ye min ka aw saninya. ¹⁴ O le kosɔn, aw ye Nenekirilon sariya sira tagama, sabu a ka kan ka ke lon saninman le ye aw fɛ. Ni mɔɲɔ min ka Nenekirilon ke lon gbansan ye, aw ka kan ka o tigi faga. Ni mɔɲɔ o mɔɲɔ ka baara ke o lon na, aw ka kan ka o tigi faran ka bɔ Izirayeli ta jamanadenw na. ¹⁵ Aw ye baara ke tere wɔɔɔ; a tere wolonflanan ye Nenekirilon le ye; mɔɲɔ man kan ka baara ke o lon na. O lon blara danna ka Matigi Ala bonya. Ni mɔɲɔ o mɔɲɔ ka baara ke Nenekirilon na, aw ka kan ka o tigi faga. ¹⁶ Izirayelimɔɲɔw ka kan ka Nenekirilon sariya sira tagama, k'a ke lonba ye, o ni o ta duruja nataw bɛɛ; o jɛɲɲɔɲɔnya sariya ye sariya dablabari le ye. ¹⁷ Nenekirilon bɛna ke tagamasiyen le ye ne ni Izirayelimɔɲɔw cɛ tuma bɛɛ; sabu ne Matigi Ala ka sankolo ni dugukolo dan tere wɔɔɔ kɔɲɔ. A tere wolonflanan, ne ka baara dabra ka nenekiri.»

¹⁸ Ayiwa, Matigi Ala kumana ni Musa ye ka ban tuma min na Sinayi kuru kan, a tun ka sariyaw sebe ni a yɛrɛ boro ye kabakuru walaka fla minw kan, a ka o kabakuru walaka fla di Musa ma.

Izirayelimɔɲɔw ka batofen were bato

32 ¹ Ayiwa, mɔɲɔw k'a ye ko Musa mɛɛnna, ko a tɛ jigira ka bɔ kuru kan minke, o ka ɲɔɲɔn lajɛn ka taga Haruna fɛ, ka taga a fɔ a ye ko: «Haruna, wuri ka batofen dɔw lalaga an ye, minw bɛna bla an tagamatɔ ɲa fɛ ka taga; sabu nin cɛ tɔɲɔ min ka an labɔ Misiran jamana ra, min ye Musa ye, an tɛ a yera, an m'a lɔn fɛn min k'a sɔɔɔ.» ² Haruna k'a fɔ o ye ko: «Tororanɛɛ saninlaman minw bɛ aw ta musow ni aw denmusow ni aw dɛncɛw torow ra, aw ye o bɛɛ bɔ ka na ni o ye yan.» ³ O yɔɔɔnin bɛɛ, o bɛɛ ka o ta

sanin tororanegew bɔ ka na ni o ye Haruna fe. ⁴Haruna ka o tororanegew mina ka o yeele, ka o ke misiden bisigi dɔ ye. Izirayelimɔgɔw ka o ye minke, o perenna ko: «Izirayelimɔgɔw, aw ta ala ye nin ye! Ale le ka aw labɔ Misiran jamana ra!» ⁵Haruna k'a ye ko o diyara mɔgɔw ye minke, a ka sarakajenifen dɔ lɔ misiden saninlaman na fe, ka peren k'a fɔ mɔgɔw ye ko: «Sini an bena panagbeba ke ka Matigi Ala bato!» ⁶O dugusagbe, o wurira sɔgɔmada jona fe, ka saraka jenita* dɔw bɔ, ani jenɔgɔnya sarakaw*. Mɔgɔw sigira ka domuni ke, ka min; o kɔ, o wurira ka dɔn ke ka o yere panagbe.

Matigi Ala dimina Izirayelimɔgɔw kɔrɔ

⁷Matigi Ala ko Musa ma ko: «Jigi i ye taga, sabu i ka i ta mɔgɔ minw labɔ Misiran jamana ra, o ka kojoguba ke. ⁸Ne tun ka sira min yira o ra, o ka o yere mabɔ o le ra yɔrɔnin kelen na tan ka ban. O ka misiden dɔ lalaga ni sanin ye, ka biri o kɔrɔ ka o bato, fɔ ka saraka bɔ a ye k'a fɔ ko: «Izirayelimɔgɔw, aw ta ala ye nin ye! Ale le ka aw labɔ Misiran jamana ra!» ⁹Matigi Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: «Ne k'a ye ko nin mɔgɔw ye mɔgɔ torokungbelenw le ye. ¹⁰Ayiwa, ele ye i nin bɔ a ra k'a to ne ma. Ne dimina o kɔrɔ cogo min na, ne bena o beɛ halaki ka ban pewu ten le. Ne bena ele Musa dɔrɔn ta duruja le ke siyaba ye.»

Musa ka Matigi Ala daari

¹¹Musa ka Matigi Ala daari kosebe. A ko: «Matigi Ala, i ka i ta mɔgɔ minw labɔ Misiran jamana ra i ta sebgaya ni i ta baraka sababu ra, mun kosɔn i dimina o mɔgɔw kɔrɔ tan? ¹²Ni i ka o ke, Misirankaw bena a fɔ ko: «Ala k'a ta mɔgɔw labɔ Misiran ka taga kojugu le ke o ra.» O bena a fɔ ko i tun b'a fe ka taga o faga kuruw ce ra yi le, ka o si tunu ka bɔ dugukolo kan.

«O ra, Matigi Ala, sabari ka i ta dimi mala. I b'a fe ka kojoguba min ke i ta mɔgɔw ra, i ta miiriya yelemaka o dabra. ¹³I hakiri to i ta jɔnw na, an bemacew Iburahima, ani Isiyaka, ni Izirayeli. I tun ka layiri ta olugu ye, ko i bena o ta duruja caya i n'a fɔ lolow, ani i ka jamana min layiri ta o ye, i ko i bena o di o ta durujaw ma, k'a ke o ta ye wagati beɛ.»

¹⁴Ayiwa, Musa ka Matigi Ala daari ten minke, Matigi Ala tun ko, ko a bena kojoguba min ke a ta mɔgɔw ra, a k'a ta miiriya yelemaka o dabra, a ma o ke tuun.

Musa jigira ka bɔ kuru kunna

¹⁵Musa jigira ka bɔ kuru kunna ni jenɔgɔnya walaka fla ye a boro. Ala ta sariyaw tun sebenin be a fan fla beɛ kan, ¹⁶Matigi Ala yere boro le tun ka o walakaw lalaga. Seberi min tun fana be a kan, o tun ye a yere boro nɔ le ye.

¹⁷Ayiwa, ka Musa ni Yosuwe natɔ to, o ka mankan dɔ men. Yosuwe ko Musa ma ko: «Kere mankan dɔ be bɔra dugu kɔnɔ.» ¹⁸Musa ko Yosuwe ma ko: «Nin te kerekan ye. Sesɔrɔbaga kan te, sesɔrɔbari kan te fana. Ne be min menna, o ye dɔnkirilakan le ye.»

¹⁹O surunyara mɔgɔw ra minke, Musa ka misiden saninlaman ye, ka mɔgɔw ye o be dɔn kera k'a lamini. Ayiwa, Musa dimikojugu fe, kabakuru walaka minw tun be a boro, a ka o firi, ka o cici kuru sen kɔrɔ. ²⁰O tun ka misiden min lalaga, a ka o jeni; k'a tɔ mugumugu, ka o mugu pagami ji ra, k'a di o ma, ko o ye a min.

²¹O kɔ, Musa ko Haruna ma ko: «O tuma, nin mɔgɔw ka mun le ke ele ra, ka na a to i sɔnna ka nin jurumunba jɔgɔn lase o ma?» ²²Haruna ko: «Ne matigice, sabari i kana dimi. Kojugu ka di nin mɔgɔw ye cogo min na, ele yere ka o lɔn. ²³O nana a fɔ ne ye ko: «Haruna, batofen dɔw lalaga an ye, minw bena bla an tagamatɔ na fe ka taga; sabu nin ce min ka an labɔ Misiran jamana ra, min ye Musa ye, an te a yera, an m'a lɔn fen min k'a sɔrɔ.» ²⁴Ne k'a fɔ o ye o le ra, ko ni sanin be mɔgɔ o mɔgɔ fe, a ye na ni a ye. O nana ni sanin ye ka na a di ne ma. Ne ka a don tasma ra k'a yeele minke, a kera nin misiden le ye.»

Ce waga saba fagara Izirayelimɔgɔw ra

²⁵Ayiwa, Musa k'a ye ko Haruna ka mɔgɔw to o yere ma, o ka o sago ke. A k'a ye ko sisan olugu juguw bena yereko o ma. ²⁶Musa tagara lɔ dugu donda ra ka peren ko: «Minw be Matigi Ala kanu, olugu ye na ne kɔrɔ yan!» Levi ta gbamɔgɔw beɛ nana jɔgɔn kunben Musa kɔrɔ. ²⁷Musa ko o ma ko: «Matigi Ala, Izirayeli ta Ala ko: «Aw ra ce beɛ kelen kelen ye a ta kerekemuru ta. Aw ye fanibonw beɛ yaala, ka aw balemacew, ni aw teriw, ni aw siginɔgɔnw faga.» ²⁸Musa ka min fɔ, Levi ta mɔgɔw k'a ke ten. Ce waga saba le fagara mɔgɔw ce ra o lon na. ²⁹Musa ko Levi ta mɔgɔw ma o le ra ko: «Bi aw ka aw yere bla danna Matigi ta baara kama, sabu aw ma sigiya hali ka aw dencew ni aw balemacew faga. Matigi Ala ye baraka don aw ra bi.»

Musa ka Matigi Ala daari tuun

³⁰Ayiwa, o dugusagbe, Musa k'a fɔ mɔgɔw beɛ ye ko: «Aw ka jurumunba le ke. Ne bena kɔsegi kuru kunna ka taga Matigi Ala fe, ka taga a daari k'a fle, ni a bena sɔn ka yafa aw ma.» ³¹Musa kɔsegira o le ra kuru kunna Matigi Ala fe. A tagara a fɔ a ye ko: «E, Matigi Ala, nin mɔgɔw ka jurumunba le ke. O ka batofen saninlaman le lalaga k'a bato. ³²Sisan ne be i daari, i ye yafa o ma. Ni i te se ka yafa o ma, o tuma i ye ne tɔgɔ jɔsi ka bɔ i ta panamanya kitabu kɔnɔ.» ³³Matigi Ala ko: «Ne tena ele tɔgɔ jɔsi. Minw ka ne hake ta, ne

bena olugu tɔgɔw le jɔsi ka bɔ ne ta panamanya kitabu kɔnɔ. ³⁴ Ayiwa, sisan, taga. Ne ka jamana min yira i ra, i ye taga ni nin mɔgɔw ye o jamana ra; ne ta meleke bena ke ni i ye. Nka ni ne ta hakebolon sera, ne bena ne hake bɔ o ra o ta kojuguw kosɔn.»

³⁵ Ayiwa, Matigi Ala nana a hake bɔ Izirayelimɔgɔw ra o misiden kosɔn, o tun ko Haruna ye o misiden min lalaga o ye.

Matigi Ala bɔra Izirayelimɔgɔw ce ra

33 ¹ Matigi Ala kumana Musa fe, ko: «I ka Izirayelimɔgɔ minw labɔ Misiran jamana ra, i ni o mɔgɔw ye wuri ka bɔ yan. Ne karira Iburahima ni Isiyaka ni Yakuba ye ko ne bena jamana min di o ta duruja ma, aw ye taga o jamana ra. ² Ne bena ne ta meleke bla aw na, ka taga Kanaanakaw ni Amɔrikaw ni Hetikaw ni Perezikaw ni Hevikaw ni Yebusikaw gben ka bɔ o jamana ra. ³ Aw ye wuri ka taga o jamana ra, nɔnɔ ni li be woyo o jamana min na. Nka ne yere le tena ke ni aw ye, ni o te, ne bena aw halaki sira ra; sabu aw ye mɔgɔ torokungbelenw le ye.»

⁴ Ayiwa, jama ka o kumagbelenw men minke, o jusu kasira. Mɔgɔ si ma sɔn ka masirifen don a yere ra; ⁵ sabu Matigi Ala tun k'a fɔ Musa ye ko a ye a fɔ Izirayelimɔgɔw ye ko: «Aw bee ye mɔgɔ torokungbelenw le ye. Ni ne ka ke ni aw ye ka hali wagati dɔɔnin dɔɔn ke, ne bena aw halaki le. O ra aw ye aw ta masirifenw bee bɔ aw yere ra; o kɔ, ne bena min ke aw ra, ne bena o lon.»

⁶ Izirayelimɔgɔw ka o yere mabɔ Horebu kuru ra; o ka o ta masirifenw bee bɔ o yere ra.

Musa ni Ala ta Nɔgɔnkunben fanibon

⁷ Ayiwa, Musa ka fanibon dɔ ta ka taga a lo kene ma, k'a yɔrɔ janya fanibon tɔw ra. A ka o fanibon tɔgɔ la ko Nɔgɔnkunben fanibon*. Ni mɔgɔ o mɔgɔ tun b'a fe ka Matigi Ala sago lon ko dɔ ra, o tigi tun be bɔ ka taga Nɔgɔnkunben fanibon yɔrɔ le ra, dugu kɔ fe. ⁸ Ni Musa tun be tagara o fanibon kɔnɔ tuma o tuma, mɔgɔw bee tun be bɔ ka lolɔ o ta fanibonw dondaw ra, ka Musa tagatɔ fle, fɔ ka taga a don fanibon kɔnɔ. ⁹ Ni Musa tun ka don o fanibon kɔnɔ, sankaba jamijan tun be jigi ka na lo fanibon da ra; Matigi Ala tun be kuma Musa fe. ¹⁰ Ni Izirayelimɔgɔw tun ka sankaba jamijan lonin ye fanibon da ra, o bee tun wurira ka lo o ta fanibonw dondaw ra, ka biri dugu ma ka Ala bato.

¹¹ Matigi Ala tun be kuma ni Musa ye da ni da, i n'a fɔ mɔgɔ ni a teri be kuma cogo min na. O kɔ, Musa tun be kɔsegi ka taga jama fe. Nka a ta baarden kanbelen Yosuwe, Nuni dence, ale tun be to o Nɔgɔnkunben fanibon kɔnɔ yi.

Musa ta Aladaari

¹² Ayiwa, Musa k'a fɔ Matigi Ala ye ko: «Matigi Ala, i ko ne ma ko ne ye taga ni nin mɔgɔw ye, nka min bena ne blasira, ka ne deme, i ma o tigi yira ne ra; k'a sɔrɔ i ko ne ye i tericesobe le ye, ko ne ko ka di i ye.

¹³ Ayiwa, ni ne ko ka di i ye, i ka ko minw latige, o yira ne ra, k'a to ne ye i lon; ni o kera, ne bena a lon can ra ko i be ne kanu. Matigi Ala, i hakiri to a ra ko nin mɔgɔw ye i yere ta mɔgɔw le ye.»

¹⁴ Matigi Ala ka Musa jaabi ko: «Ayiwa, ne yere bena ke ni i ye, ka jususuma di i ma.» ¹⁵ Musa ko Ala ma ko: «Ni i yere kɔni tena ke ni an ye, o tuma i kana a to an ye bɔ yan. ¹⁶ Can ra ni ele tena ke ni an ye, k'a yira ko an ni dugukolo siya tɔw te kelen ye, o tuma ne ni i ta mɔgɔw bena a lon cogo di ko an ko ka di i ye?»

¹⁷ Ayiwa, Matigi Ala ko Musa ma ko: «I ka min daari ne fe ne bena o ke i ye, sabu ne neemara i ye, i ye ne teri sɔbe le ye fana.» ¹⁸ Musa ko Ala ma ko: «Ne be i daari, ko i ye i ta nɔrɔ yira ne ra.» ¹⁹ Ala ko: «Ne bena teme i na fe, ka ne ta numanya yira i ra, ani ka ne tɔgɔ fɔ i ye, i ye a men; ko: ne ye Matigi Ala le ye; ni ne b'a fe ka makari mɔgɔ min na, ne be makari o tigi ra. Ni ne ko ne be hina min na, ne be hina o tigi ra fana.

²⁰ Nka, i te se ka ne pada ye; sabu mɔgɔ si te se ka ne pada ye, k'a panamanya tuun.»

²¹ Matigi Ala ko tuun ko: «Yɔrɔ dɔ fle ne kere fe yan. I bena lo farakuru dɔ kan o yɔrɔ ra. ²² Ni ne ta nɔrɔ be teme tuma min na, ne bena i dogo farawo dɔ ra; ne bena ne boro ke ka i datugu, fɔ ne ye teme ka taga. ²³ O kɔ, ne bena ne boro bɔ i kan; ne temenin kɔ le, i bena ne kɔ ye. Nka ne pada te se ka ye.»

Walakakuraw

34 ¹ Matigi Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: «Walaka fla were lese, k'a ke i n'a fɔ i tun ka minw cici. Ne tun ka kuma minw sebe o walaka folɔw kan, ne bena o nɔgɔn sebe o walakakuraw fana kan. ² I ye i yere laben sani dugu ye gbe. Sɔgɔmada joona, i ye yelen ka na lo Sinayi kuru kunce ma, ka ne kɔnɔ yi. ³ Mɔgɔ si kana yelen ni i ye. Mɔgɔ si kana ye kuru fan si ra fana, hali sagaw ni misiw kana domuni ke kuru kere fe.»

⁴ Musa ka kabakuru walaka fla lese i n'a fɔ folɔtaw. Sɔgɔmada joona fe, a wurira ka yelen Sinayi kuru kunna ni walaka fla ye a boro, i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ a ye cogo min na.

⁵ Matigi Ala jigira sankaba ra ka na lo Musa kɔrɔ, k'a yere tɔgɔ fɔ. ⁶ A temena Musa na kɔrɔ k'a fɔ ni fanga ye ko: «Ne le ye Matigi Ala ye, ne le ye Matigi Ala ye, hina tigi Ala, ani Ala min be makari. Ne te dimi joona, ne ta numanya ni ne ta kankelentiya ka bon. ⁷ Ne be kopuman ke mɔgɔw ye, k'a ke o ta denw ye, ani o ta denw ta denw, fɔ ka taga se o ta duruja wagakelennan ma. Ne be terenbariya ni hake ni jurumun yafa

mɔɔw ma. Nka ne te kojugukebaga jarakibari to. Ne be faw ta hakew bɔ o denw na, k'a bɔ o ta denw ta denw na, fɔ ka taga se o ta duruja sabanan ni a naaninan ma.»

⁸ O yɔrɔnin bɛɛ, Musa birira dugu ma ka Matigi Ala bato. ⁹ A ko: «Matigi ni a kera ko ne ko ka di i ye, o tuma i ye sɔn ka ke ni anw ye. Sabu nin mɔɔw ye mɔɔw torokungbelenw le ye; nka ne be i daari ko i ye an ta jurumunw ni an ta terenbaryaw yafa an ma, ka an jate i ta mɔɔw ye.»

Ala ka jɛnɔɔɔnya don ni Izirayelimɔɔw ye tuun

¹⁰ Matigi Ala k'a fɔ Musa ye ko: «Ayiwa, ne bɛna jɛnɔɔɔnya don ni aw ye tuun. Ne bɛna kabakow ke i ta mɔɔw bɛɛ na na, kabako minw ma deri ka ke dugukolo yɔrɔ si ra fɔlɔ, ani min ma ke siya wɛɛ cɛ ra ka ye. Mɔɔw minw bɛɛ be ni i ye, olugu bɛɛ bɛna ne ta kewalew ye, sabu ne bɛna se di i ma k'a to i ye ko minw ke, o bɛna ke siranyakobaw le ye. ¹¹ Ne be ci minw fɔra aw ye bi, aw ye aw janto o ciw ra kosebe. Ni o kera, ne bɛna Amɔrikaw ni Kanaanakaw ni Hetikaw, ni Perezikaw, ni Hevikaw, ni Yebusikaw gben ka bɔ aw na. ¹² Nka aw bɛna don jamana min kɔnɔ, aw ye aw yɛɛ kɔrɔsi o mɔɔw ra kosebe; aw kana jɛnɔɔɔnya foyi don ni o jamana mɔɔw ye, janko o kana na ke sababu ye ka aw lafiri. ¹³ Aw ye o ta sarakabɔnanw waraga; aw ye o ta kabakurujanw cici, ka o ta jo musoman Asera ta berew tigetigɛ.

¹⁴ «Aw fana man kan ka biri batofɛn wɛɛ kɔrɔ k'a bato, sabu ne tɔɔ ye ko «Ala min t'a fɛ batofɛn wɛɛ ye bato ale kɔ»; ne t'a fɛ aw ye ne ni batofɛn wɛɛ kanu jɔɔn fɛ fiyewu. ¹⁵ O kosɔn aw kana jɛnɔɔɔnya don ni o jamanaw mɔɔw ye. Ni o tɛ, ni o be o ta jow bato, ani ka o sɔn tuma min na, o bɛna aw wele, aw fana bɛna taga o sɔnnikɛfɛnw domu ni o ye. ¹⁶ Ni aw ka jɛnɔɔɔnya don ni o ye fana, a laban aw bɛna o denmusow furu ka o di aw dencɛw ma. Ni o kera, ni o denmusow be o ta jow bato, o bɛna aw dencɛw nɛɛ k'a to olugu fana ye o jow bato.

¹⁷ «Aw kana nɛɛ yeele ka o ke batofɛn dɔ ye k'a bato.

¹⁸ «Aw ka kan ka burufunubari janagbɛ* ke. Ni Abibu karo sera, ka kaɔa ni wagati latigenin ye, i n'a fɔ ne k'a fɔ aw ye cogo min na, aw ka kan ka burufunubari le domu, sabu aw bɔra Misiran jamana ra o karo le ra.

¹⁹ «Dencɛ fɔlɔ bɛɛ bɛna bla danna ka ke ne ta ye, hali bɛganw ta den fɔlɔ cɛmanw, ani misiw, ani sagaw, ani baw bɛɛ. ²⁰ Nka ni faliden lo, aw ye sagaden walama baden dɔ di a nɔ ra k'a kunmabɔ. Ni aw t'a fɛ k'a kunmabɔ, o tuma aw ye a kan kari k'a faga. Aw ka kan ka aw yɛɛ dencɛ fɔlɔw bɛɛ kunmabɔ fana.

«Mɔɔw si kana na ne na kɔrɔ fana, ka na ne bato, k'a sɔrɔ foyi tɛ a boro k'a di ne ma saraka ye.

²¹ «Aw ka kan ka baara ke tere wɔrɔ, ka nenɛkiri a tere wolonflan. Hali ni senɛkewagati lo, walama simantigewagati, aw ka kan ka nenɛkiri.

²² «Ni aw be aw ta simankura kun fɔlɔw tigɛ tuma o tuma, aw ye lɔɔkunw ta janagbɛ ke^z. Ni san yelemana fana, ni aw be aw ta forow yiridenw ladon tuma min na, aw ye simanladon janagbɛ ke.

²³ «O cogo ra, san o san, cɛw bɛɛ ka kan ka na sijaga saba ne na kɔrɔ, o janagbɛw ra, ne Matigi Ala, Izirayeli ta Ala.

²⁴ «Ne bɛna siya tɔw gben ka bɔ aw na, ka dɔ fara aw ta jamana bonya kan. Hali ni aw be taga ne ta yɔrɔ saninman na, ka taga Matigi Ala, aw ta Ala bato sijaga saba san o san, ne tena sɔn k'a to siya si ye nabɔ aw ta jamana fɛ k'a ta aw kɔ fɛ.

²⁵ «Ni aw b'a fɛ ka bɛgan saraka bɔ ne ye, aw kana o jori ni burufununin kori jɔɔn na. Jɔnyaban janagbɛ* ta sarakasogo fana man kan ka bla k'a si.

²⁶ «Aw ka kan ka na ni aw ta simankura kun fɔlɔw ye Matigi Ala, aw ta Ala ta batoso kɔnɔ. Aw kana badennin tobi ni a ba ta nɔnɔ ye.»

²⁷ Ayiwa, Matigi Ala k'a fɔ Musa ye tuun ko: «Nin kumaw sɛbe, sabu ne be jɛnɔɔɔnya don ni ele ni Izirayelimɔɔw bɛɛ ye ka kaɔa ni nin kumaw le ye.»

²⁸ Musa ka tere binaani ni su binaani le ke ni Matigi Ala ye. A ma domuni ke, a ma ji min. Matigi Ala ka jɛnɔɔɔnya ta sariyaw sɛbe walakaw kan, sariya tan, k'a di a ma.

Musa jigira ka bɔ Sinayi kuru kan

²⁹ Musa jigita ka bɔ Sinayi kuru kan, jɛnɔɔɔnya ta sariyaw tun sebera walaka fla min kan, a jigira ni o ye a boro. Nka Musa tun m'a lɔn ko ale pada tun be manamanana sabu ale kumana ni Ala ye.

³⁰ Haruna ni Izirayelimɔɔw bɛɛ ka Musa pada fle; o k'a ye ko a pada be manamanana. O siranna, o ma sɔn ka gbara a ra.

³¹ Musa ka o wele; Haruna ni jama jamɔɔw bɛɛ nana Musa kɔrɔ. Musa kumana o fɛ. ³² O kɔ, Izirayelimɔɔw tɔw bɛɛ gbarara Musa ra. Matigi Ala tun ka ci minw fɔ a ye Sinayi kuru kan, a ka o bɛɛ lase o ma.

³³ Musa kumana o fɛ ka ban tuma min na, a ka fani dɔ biri a pada ra, a pada manamanako kosɔn.

³⁴ K'a ta o wagati ra, ni Musa tun be taga Matigi Ala fɛ tuma o tuma ka taga kuma ni a ye, a tun be fani bɔ a pada ra, fɔ ka taga a bɔ o yɔrɔ ra. Ni a bɔra yi, ni Matigi Ala tun ka min fɔ a ye, a tun be o fɔ Izirayelimɔɔw ye. ³⁵ Ni Izirayelimɔɔw tun ka Musa pada fle, o tun be a pada manamanato ye; o tuma Musa tun be fani biri a pada ra tuun. Ni a be taga kuma ni Ala ye, a be fani bɔ a pada ra.

^z34.22 Lɔɔkunw ta janagbɛ ni simantige janagbɛ bɛɛ ye kelen ye.

Fanibon saninman lɔri

Nenekirilon ta ko

35¹ Musa ka Izirayelimɔgɔw bɛɛ wele ka o lajen k'a fɔ o ye ko: «Matigi Ala ka ci minw fɔ, o le ye nin ye: ²«Aw ka kan ka baara ke tere wɔɔɔ, nka a tere wolonflanan ka kan ka ke lon saninman le ye, ka ke Nenekirilon ye; o lon blara danna ka Matigi Ala bonya; ni mɔgɔ o mɔgɔ ka baara ke o lon na, o tigi ka kan ka faga. ³Aw kana hali tasuma mana aw ta sow si kɔnɔ o lon na.» »

Fɛn minw ka kan ka di ka fanibon saninman lɔ

⁴ Ayiwa, Musa kumana Izirayelimɔgɔw bɛɛ lajennin fɛ tuun k'a fɔ o ye ko: «Matigi Ala k'a fɔ fana, ⁵ko aw bɛɛ ye dɔ bɔ aw borofenw na ka o di ale Matigi Ala ma. Mɔgɔ o mɔgɔ bɛ sɔn k'a di ni ŋaninyanuman ye, o tigi ye na ni a borofenw ye Matigi Ala fɛ. Aw bɛ se ka fɛn minw di, o ye nin ye: sanin, ani warigbɛ, ani siranegɛ, ⁶ani sagasijese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yɛrɛ, ani lenfani fiyenman, ani basiw, ⁷ani sagajigi gbolo min logira k'a wulen, ani gbolojalan, ani akasiyayiri, ⁸ani fitinaturu, ani kasadiyanan minw bɛ ke ka turu saninman* ni wusunana lalaga, ⁹ani onikisi lulu, ani lulu werɛ minw bɛna ke ka saninderege ni disirafen masiri.»

Baara min ka kan ka ke fanibon na

¹⁰ Musa ko: «Minw bɛɛ bɛ se bororabaara ra fana, olugu ye na Matigi Ala ta baara ke. ¹¹O bɛna fanibon saninman lɔ, ani fani min bɛna ke k'a datugu, ani gbolo minw bɛna biri a kunna, ani a nege koorininw, ani a yiriferɛnw, ani a berew, ani a yiriw, ani a yiriw jusiginanw, ¹²ani jɛnɔgɔnya kesu* ni a berew, ani a datugunan, ani boncɛtigɛfani min bɛ fanibon cɛtigɛ fla ye, ¹³ani tabali ni bere minw bɛ ke k'a ta, ani a minanw bɛɛ, ani sarakaburu minw bɛ bla tabali kan, ¹⁴ani fitinablanan ni a minanw, ni a fitinadagaw, ani a fitinaturu, ¹⁵ani wusunanjɛnifen ni bere minw bɛ ke k'a ta, ani turu saninman*, ani wusunana kasadiman, ani fani min bɛna siri fanibon donda ra, ¹⁶ani sarakajɛnifen ni a ta negesansan, ani bere minw bɛ ke k'a ta, ani a minanw bɛɛ, ani minanba ni a siginan, ¹⁷ani lu laminifani, ani a yiriw, ani a jusiginanw, ani fani min bɛ siri lu donda ra ¹⁸ani fanibon ta negeberew, ani lu laminifaniw ta negeberew, ani a juruw, ani sarakalasebagaw bɛna fani saninman minw don ka sarakalasebagaya ke Ala ta yɔɔ saninman* na; ¹⁹o ye sarakalasebaga Haruna ta fani saninmanw, ani a dencɛw ta sarakalasebagaya fani saninmanw ye.»

Izirayelimɔgɔw ka o borofenw di

²⁰ Ayiwa, o kuma fɔnin kɔ, Izirayelimɔgɔw bɛɛ bɔra Musa kɔɔ.

²¹ A ko donna minw bɛɛ jusu ra, ani ŋaninyanuman tun bɛ minw kɔnɔ, olugu bɛɛ nana ni o borofenw ye, ka na o di Matigi Ala ma, Nɔgɔnkunbɛn fanibon* ni a minanw bɛɛ ta baara kama, ani sarakalasebagaw ta faniw.

²² Cɛ fara muso kan, o bɛɛ nana ni o borofenw ye; ŋaninyanuman tun bɛ min o min na, o bɛɛ nana ni o ta saninw ye: tororanegɛw, nunnanegɛw, borokandennegɛw, bororanegɛw, ani sanin suguya bɛɛ. Min o min tun b'a fɛ ka sanin di Matigi Ala ma, o ka o di.

²³ Jɛse bulaman tun bɛ minw fɛ, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yɛrɛ, walama len jɛse, walama basiw, walama sagajigi gbolo wulennin, walama gbolojalan, olugu bɛɛ nana ni o ye.

²⁴ Min o min tun b'a fɛ ka warigbɛ walama siranegɛ di Matigi Ala ma, olugu bɛɛ nana ni o ye ka na o di Ala ma. Akasiyayiri tun bɛ minw fɛ, ni a tun bɛ se ka Ala ta yɔɔ saninman ta baara na, olugu nana ni o ye fana.

²⁵ Muso minw tun bɛ se jɛsemunu na, olugu ka jɛse munu ka na ni o ye: jɛse bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yɛrɛ, ani len jɛse. ²⁶Nin baara ko diyara muso minw bɛɛ ye, ni o bɛ se baara ra kɔsɛbɛ, olugu ka basiw munu k'a ke jɛse ye, ka na o di.

²⁷ Izirayelimɔgɔw ta pamɔgɔw nana ni onikisi luluw ye, ani lulu suguya werɛw, minw bɛna don saninderege ni disirafen na; ²⁸o nana ni kasadiyananw ye, ani turu min bɛ don fitinaw na, ani min bɛ ke ka sarakalasebagaw saninya, ani min bɛ don wusunana kasadiman na.

²⁹ Ayiwa, Matigi Ala tun ka o baara min yira Musa ra, o baara ko tun bɛ Izirayelimɔgɔ minw bɛɛ jusu ra, cɛ fara muso kan, olugu bɛɛ nana ni o borofenw ye o yɛrɛ ma ka na o di Matigi Ala ma.

Mɔgɔ minw ŋanawolomara fanibon baara kama

³⁰ Musa k'a fɔ Izirayelimɔgɔw ye ko: «Matigi Ala ka Uri dence Betisaleli le ŋanawoloma nin baara kama; Zuda ta gbamɔgɔ dɔ lo. A face Uri ta face le tun ye Huru ye. ³¹Ala ka Betisaleli hakiri fa a ta Nin Saninman na, ka hakiritigiya ni faamuri ni lɔnniya di a ma, janko a ye baara suguya bɛɛ kecogo lɔn. ³²Ala ka hakiri di a ma, janko a ye se ka baara dɔw miiri a yɛrɛ hakiri ra ka o ke, ka sanin ni warigbɛ ni siranegɛ baara, ³³ka lulu kisew nɛgen, ka o don sanin na, ka yiri lɛsɛ, ani ka bororabaara suguya bɛɛ ke. ³⁴Ala ka hakiri di a ma fana, janko a ye se ka dɔw karan o baaraw ra, ale ni Ayisamaki dence Oliyabu; ale ye Dan ta gbamɔgɔ dɔ le

ye. ³⁵ Ala ka lɔnniyaba di o ma; o ka yirilese ni bororabaara lɔn; o be se ka fani bulamanw, ani a wulenman bisigiw, ani a wulenmanw yere, ani lenfaniw sɔɔ, ka o dan, ka baara suguya be ke, ani ka baara dɔw miiri o yere hakiri ra ka o ke.»

Fanibon ta baara damina

36 ¹ «Ayiwa, Betisaleli, ani Oliyabu, ani minw be tun be se baara ra, Matigi Ala tun ka hakiritigiya ni lɔnniya di olugu minw ma, janko o ye se ka baara suguya be ke, olugu le ka fanibon ta baaraw be ke i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ cogo min na.»

² Musa ka Betisaleli ni Oliyabu wele ka o baara di o ma, ani minw be se baara ra, Matigi Ala tun ka lɔnniya don minw hakiri ra, ani minw be tun labennin be, ka o sɔbe don baara ra k'a ke ka na.

³ Izirayelimɔɔw tun nana fen minw di fanibon ta baara kama, o nana o fenw ce Musa kɔɔ ka taga baara damina. Nka sɔɔma o sɔɔma, mɔɔw belen tun be na ni o borofen dɔw ye tuun ka na o di Musa ma.

⁴ A nana ke fɔ o baarakebagapuman minw tun be fanibon baaraw kera, olugu ka o ta baara lalɔ, ⁵ ka taga a fɔ Musa ye ko: «An mako be fen minw na ka Matigi Ala ta baara ke, mɔɔw ta fen dita cayara ka teme o kan.»

⁶ A kera ten, Musa k'a fɔ mɔɔw be ye, ce fara muso kan, ko mɔɔ si kana na ni fen ye tuun. O ka mɔɔw lalɔ o cogo le ra, o ma na ni fen ye tuun; ⁷ sabu fen minw tun sɔɔra, o tun be se ka baara ban, fɔ k'a tɔ to.

Fanibon lalagacogo

⁸ Ayiwa, o mɔɔ minw tun be se baara ra, olugu ka fanibon lalaga damina; o ka fani gbiriman gbeman tan lalaga ni len jese fiyenman ye, ani jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere. O ka seruben melekew ja ke a kan, k'a sɔɔ ka na kosebe. ⁹ Fani be kelen kelen janya kera nɔngɔn^a na mugan ni seegi ye, k'a bonya ke nɔngɔn na naani ye. Faniw janya ni o bonya be kera kelen ye. ¹⁰ O ka o faniw looru tugutugu ɔɔɔn na, k'a ke fanimugu kelen ye, k'a tɔ looru fana tugutugu ɔɔɔn na ka o ke fanimugu kelen ye fana.

¹¹ O ka juruden dɔw dan ni jese bulaman ye, ka o sirisiri o fanimugu fɔlɔ dagbolo ra; ka dɔw sirisiri fana fanimugu flanan dagbolo ra. ¹² O ka juruden bilooru don fanimugu fɔlɔ dagbolo ra, ka bilooru don fanimugu flanan fana dagbolo ra. O fanimugu fla ta jurudenw daw benna ɔɔɔn ma.

¹³ O ka sanin koorinin bilooru lalaga, ka fanimugu fla mina ka o tugu ɔɔɔn na ni o sanin koorininw ye. O cogo ra, fanibon be kera fanimugu kelen ye.

¹⁴ O ka fani gbiriman tan ni kelen dan tuun ni basiw ye, ka o fana ke ka fanibon datugu. ¹⁵ O fani gbirimanw be kelen kelen janya kera nɔngɔn na bisaba ye, a bonya kera nɔngɔn na naani. O fani gbiriman tan ni kelen be janya ni a bonya be kera kelen ye. ¹⁶ O ka o fani gbirimanw looru tugutugu ɔɔɔn na k'a ke fanimugu kelen ye, k'a tɔ wɔɔɔ fana tugutugu ɔɔɔn na, ka o ke fanimugu kelen ye. ¹⁷ O ka juruden bilooru siri fanimugu fɔlɔ dagbolo ra, ka bilooru siri fani mugu flanan fana dagbolo ra. ¹⁸ O ka siranege koorinin bilooru lalaga ka o ke ka fanimugu fla mina ka o siri ɔɔɔn na, janko fanibon be ye ke fanimugu kelen ye.

¹⁹ O kɔ, o ka sagajigi gbolo dɔw wulen, min bena ke ka faniw datugu; o kɔ, o ka gbolo gbiriman janin dɔw lalaga, min bena biri a be lajennin kunna.

Fanibon be lɔ ni bere minw ye

²⁰ O kɔ, o ka yiriferen dɔw lese akasiyayiri ra, minw bena lɔlɔ ka fanibon mina. ²¹ O yiriferen be kelen kelen janya tun ye nɔngɔn na tan ye; a bonya ye nɔngɔn na kelen ni tarance. ²² O ka sen fla ke ɔɔɔn kɔɔ yiriferen be kelen kelen na. Fanibon bena lɔ ni yiriferen minw ye, o ka o be ke o cogo ra.

²³ O ka yiriferen mugan lese ka o ke fanibon woroduguyanfan ta ye. ²⁴ O ka warigbe den binaani gbasi ka wow bɔ o ra, ka olugu ke o yiriferen mugan sendonyɔɔ ye, ka o bla fla fla yiriferenw senw jukɔɔ, ka yiriferenw senw dondon o wow ra dugu ma.

²⁵ O ka yiriferen mugan lese ka o ke fanibon sahiliyanfan ta ye. ²⁶ O ka warigbe den binaani gbasi, ka wow bɔ o ra fana, ka o ke sendonyɔɔw ye, ka o bla fla fla ka yiriferenw senw dondon o wow ra dugu ma.

²⁷ O ka yiriferen wɔɔɔ lese, ka o ke fanibon kɔɔɔɔɔɔ ta ye, a terebenyanfan na. ²⁸ O ka yiriferen dɔw lese, ka na olugu lɔ fla fla fanibon nɔngɔnw na, a kɔɔɔɔɔɔ ra. ²⁹ O ka o yiriferen fla kɔɔ ɔɔɔn na, k'a ta dugu ma fɔ san fe, k'a fla mina ɔɔɔn na a sanfeyɔɔ ra ni nege koorinin dɔ ye. Fanibon nɔngɔn fla be ta yiriw kera ten le. ³⁰ O cogo ra, fanibon nɔngɔn naani ta yiriw be lajennin kera yiriferen seegi, ani o sendonyɔɔ warigberamanw. A be kera sendonyɔɔ tan ni wɔɔɔ, ka fla don yiriferen be kelen kelen kɔɔ.

³¹ O ka akasiyabere looru lese, ka o bananbiri fanibon fan kelen ta yiriferenw kan, ka yiriferenw mina ni o ye. ³² O ka bere looru were lese, ka o bananbiri fanibon fan dɔ ta yiriferenw kan, ka o mina ni o ye fana, ka looru were lese tuun, ka o bananbiri fanibon kɔɔɔɔɔɔ ta yiriferenw kan, a terebenyanfan na, ka o yiriferenw mina ni o ye. ³³ O ka cemancebere teme yiriferenw cemance ra, ka ta fanibon kun dɔ ra ka taga a bla a kun dɔ ra. ³⁴ O ka sanin la yiriferenw be kan. Berew be don nege koorinin minw na ka yiriferenw mina, o ka olugu fana ke ni sanin ye. O ka sanin la berew fana kan.

^a36.9 Nɔngɔn na kelen be se ka ben metere tarance le ma.

Boncetigefani ni bondarafani

³⁵ Fani min be ke ka bon cetige, o ka o dan ni jese bulaman ye, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, ani len jese. O ka o fani sɔɔ ka ja, ka seruben melekew ja bisigiya ke a kan. ³⁶ O ka akasiyayiri naani lese, ka sanin yeele k'a bon o bee kan. O ka nege koorinin daw ke ni sanin ye ka o don o yiriw ra. O ka sendonyoro naani ke ni warigbe ye, ka o berew sigi o kan.

³⁷ Fani min be siri fanibon da ra, o ka o dan ni jese bulaman ye, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, ani len jese. O ka o fani sɔɔ ka ja kosebɛ.

³⁸ O ka yiri looru fana lese ka o fani mina, ka sanin la o yiriw ni o datugunanw bee kan, ani a nege koorininw, ani a fani dulonnanw. O yiriw sendonyoro looru kera ni siranɛge ye.

Jenɔɔnya kesu ni a datugunan lalagacogo

37 ¹ Betisaleli ka kesu do lalaga ni akasiyayiri ye. A janya kera nɔngɔn^b ja fla ni tarance, a bonya kera nɔngɔn ja kelen ni tarance, a lo fana kera nɔngɔn ja kelen ni tarance. ² A ka sanin yereworo yeele k'a bon a yoro bee kan, a kɔkanyoro ni a kɔnɔnyoro bee; a ka sanin ke k'a konkonda lamini. ³ A ka sanin gbasi, k'a koori, ka wo ke a ra; a ka o ɔɔɔɔ naani lalaga, ka o dondon kesu fan naani na; ka fla don fan kelen na, ka to fla don fan to kelen na. ⁴ A ka akasiyayiri daw lese, ka o ke bere fla ye, ka sanin yeele k'a bon o berew yoro bee kan. ⁵ A ka o berew don sanin koorininw wow ra kesu fan fla ra, ka to ka kesu ta ni o ye. ⁶ A ka kesu datugunan fana lalaga ni sanin yereworo ye. A janya kera nɔngɔn ja fla ni tarance, a bonya kera nɔngɔn ja kelen ni tarance.

⁷ A ka ja fla lalaga ni sanin ye ka o ke i n'a fo seruben melekew, ka o lo lo kesu datugunan fan fla ra; ⁸ a ka meleke kelen lo a kun do ra, ka to kelen lo a kun to kelen na. Melekew lora kesu datugunan fan fla ra. ⁹ O sanin seruben melekew fla kamanw birira kesu datugunan kunna, ka kesu datugunan datugu ni o kamanw ye, ka o fla paw sin ɔɔɔɔ ma, ka o ja biri kesu datugunan kunna.

Tabali ni a minanw lalagacogo

¹⁰ A ka tabali do fana lalaga ni akasiyayiri ye. A janya kera nɔngɔn ja fla ye, a bonya kera nɔngɔn ja kelen ye, a lo kera nɔngɔn ja kelen ni tarance. ¹¹ A ka sanin yereworo yeele k'a bon o tabali yoro bee kan. Ka sanin ke k'a konkonda lamini. ¹² A k'a to tabali konkonda ye bonya doonin, k'a bonya ke i ko borokanden naani bonya, ka sanin ke k'a dagbolo lamini. ¹³ A ka sanin gbasi, k'a koori, ka wo ke a ra; a ka o ɔɔɔɔ naani lalaga, ka o dondon tabali nɔngɔn naani na, tabali senw koro. ¹⁴ A ka o sanin koorininw dondon tabali senw sanfeyoro ra, a nɔngɔn naani na. Berew be don o wow le ra ka tabali ta. ¹⁵ A ka o berew ke ni akasiyayiri le ye, ka sanin yeele k'a la o berew bee kan. O bena tabali ta ni o berew le ye.

¹⁶ A ka minan daw lalaga fana minw bena bla tabali kan, i n'a fo tasaw, ani setiw, ani belenw, ani jifiyew, ka rezenji sarakaw ke ni o ye. A ka o bee lalaga ni sanin yereworo le ye.

Fitinablanan ni a fitinaw lalagacogo

¹⁷ O ko, a ka fitinablanan do lalaga ni sanin yereworo gbasinin ye. A ka sen ke a ra, ani a fitinaborow, ka fen daw ke a ra i ko yiriden bisigi, ka kuru ke o koro, ka fen daw ke a ra fana i ko yirifiyeren bisigi. A ka o bee ke ni sanin kuturu kelen le ye. ¹⁸ A ka fitinaboro woro ke fitinablanan fan fla ra; a ka boro saba ke a fan kelen na, ka saba ke a fan do ra. ¹⁹ A ka yiriden bisigi saba ke a boro kelen kelen bee ra, k'a ke i ko amande yiridenw, ka kuruw ke a ra fana, ani yirifiyeren bisigi. Fitinaboro woro bee ta kera ten. ²⁰ A ka yiriden bisigi saba ke a cemance boro ra fana, ka o ke i ko amande yiriden, ka kuruw ke a ra, ani yirifiyeren bisigiw. ²¹ A ka kuru do ke cemance boro ra fitinaboro fla jukoro, ka kuru do ke fitinaboro fla were jukoro. Fitinaboro fla o fitinaboro fla, kuru kera o bee jukoro. O cogo ra, fitinaboro woro bee, kuruw kera o bee jukoro fla fla. ²² A k'a kuruw ni a borow ni a yoro tow bee ke ni sanin kuturu kelen le ye. A k'a bee ke ni sanin yereworo gbasinin ye.

²³ A ka fitinadaga wolonfla lalaga: a tasma lalagananw, ani a buguri donminanw; a ka o bee ke ni sanin yereworo le ye. ²⁴ A ka fitinablanan ni a minanw bee lalaga ni sanin yereworo kilo bisaba le ye.

Wusunanjefen ni wusunan lalagacogo

²⁵ A ka wusunanjefen do lalaga ni akasiyayiri ye. A janya kera nɔngɔn ja kelen, a bonya fana kera nɔngɔn ja kelen. A janya ni a bonya bee kera kelen ye. A lo kera nɔngɔn ja fla ye. A ka gbanw ke a nɔngɔn naani bee ra. ²⁶ O ka sanin yereworo yeele k'a bon a yoro bee kan; a sanfeyoro, ni a kerefeyoro, ni a gbanw bee. A k'a konkonda bee lamini ni sanin ye. ²⁷ A ka sanin koorinin fla gbasi ka o don a konkonda fla jukoro, a fan fla ra. A ka bere fla don o wow ra, janko k'a ta ni o berew ye. ²⁸ A ka o berew lalaga ni akasiyayiri ye, ka sanin yeele k'a bon a yoro bee kan. ²⁹ A ka turu saninman* lalaga, turu min be ke ka sarakalasebagaw saninya, ani ka wusunan kasadiman yereworo lalaga. A ka o ke ka kapa ni turu lalagabagaw ta turulalagacogo ye.

^b37.1 Nɔngɔn ja kelen be se ka ben metere tarance le ma.

Sarakajenifen ni siranegetasa lalagacogo

38¹ Ayiwa, Betisaleli ka sarakajenifen* lalaga ni akasiyayiri ye. A k'a janya ke nongon^c na looru ye, k'a bonya fana ke nongon na looru ye. A fan naani bee janya kera kelen ye. A lo kera nongon na saba ye.² A ka gban naani ke a nongon naani na, ka siranege yeele k'a bon o gbanw bee kan. ³ A ka sarakajenifen ta minanw bee lalaga: a buguri donminanw, ani a buguricenaw, ani a tasaw, ani a sogosogonanw, ani a takamidonnanw. A ka o minanw bee ke ni siranege le ye.

⁴ A ka nege woman do ke ni siranege ye fana, k'a ke i n'a fo negesansan, ka o don sarakajenifen kono. A ka o la sarakajenifen konkonda jukowoyoro kan, a konowoyoro ra, k'a se sarakajenifen lo cemance ra. ⁵ A ka siranege koorinin naani ke ka o don sarakajenifen siranege sansan nongon naani na, ka berew don o wow ra. ⁶ A ka akasiyaberew tige, ka o ke ka sarakajenifen ta. A ka siranege la o berew bee kan. ⁷ A ka o berew dondon siranege koorininw wow ra, sarakajenifen fan fla ra, ka o berew ke ka sarakajenifen ta. A ka sarakajenifen lalaga ni yiriferenw le ye, k'a kono lakolon to.

⁸ A ka siranegetasa lalaga, ani a siginan; a ka o bee ke ni siranege ye. Muso minw tun be to ka nongon lajen fanibon na fe ka baara dow ke Ala ye, olugu ka dugalen minw di, a ka o le ke ka minanba lalaga.

Fanibon lukene laminicogo

⁹ Ayiwa, o ko, a ka lukene laminifenw lalaga. A ka lukene woroduguyanfan laminifani dan ni len jese ye. O fan kelen janya kera nongon na keme ye, ¹⁰ k'a berew ke mugan ye, ani sendonyoro siranegeraman mugan, berew be sigi minw kan. Nege koorinin minw be ke berew ra, ani fanidulonnanw, a ka olugu lalaga ni warigbe ye. ¹¹ A sahiliyanfan fana ta fani janya kera nongon na keme ye, k'a berew ke mugan ye, ani sendonyoro siranegeraman mugan, berew be sigi minw kan. Nege koorinin minw be ke berew ra, ani fanidulonnanw, a ka olugu lalaga ni warigbe ye. ¹² A terebenyanfan laminifani janya kera nongon na bilooru ye, k'a berew ke tan ye, k'a berew sendonyoro fana ke tan ye. Nege koorinin minw be ke berew ra, ani fanidulonnanw, a ka olugu lalaga ni warigbe ye. ¹³ Ayiwa, lukene terebonyanfan, min ye a donda fan ye, o fana janya kera nongon na bilooru ye. ¹⁴ Lu donda kininboroyanfan faniw janya kera nongon na tan ni looru, k'a berew ke saba ye, ka berew sendonyoro fana ke saba ye. ¹⁵ Lu donda numanboroyanfan, min ye da fan do ye, o faniw janya kera nongon na tan ni looru ye fana, k'a berew ke saba ye, ka berew sendonyoro fana ke saba ye.

¹⁶ Fanibon lukene laminifaniw bee kera ni lenfani le ye. ¹⁷ Lukene ta berew sendonyoro bee tun ye siranege le ye. Nege koorinin minw be don berew ra, ani a fanidulonnanw, olugu kera warigbe ye. Warigbe le fana tun lara o berew datugunanw kan. Fanidulonnanw le tun be lukene ta berew bee ni nongon ce, ka berew tugu nongon na.

¹⁸ Fani min blara lu donda yere ra, o ka o sogo ka na kosebe ni jese bulaman ye, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, ani len jese. A janya tun ye nongon na mugan ye. A lo ye nongon na looru, i n'a fo lukene ta faniw ta bonya. ¹⁹ A ta bere naani ni o sendonyoro naani bee tun kera ni siranege le ye. A nege koorininw ni a fanidulonnanw tun warigberaman lo, ka warigbe la a berew sanfeyoro kan fana. ²⁰ Negebere minw turura dugu ma ka fanibon mina, ani minw ka lukene faniw mina, o bee tun ye siranege le ye.

Fanibon lalagaminanw bee jateda

²¹ Ayiwa, o ka fanibon ta minanw jate; Ala ta layiri tun be o fanibon min kono; Musa ko Levi ta mogow ye o minanw jate k'a hakeya lon. Haruna dence Itamari le kera o baara namogo ye.

²² Huru dence Uri, o dence Betisaleli, min be bo Zuda ta gba ra; ale le kera fanibon ta baara namogo ye. Matigi Ala tun ka fen o fen fo Musa ye, a ka o bee ke. ²³ A demebaga kera Ayisamaki dence Oliyabu ye; ale be bo Dan ta gba le ra. Ale tun be se ka fenw jegen, ani ka ko lon a yere ma k'a ke, ani ka fani bulamanw, ani a wulenman bisigiw, ani a wulenmanw yere, ani lenfaniw sogo; ale tun be se o baara ra kosebe.

²⁴ Ayiwa, sanin min kera ka fanibon ta baara bee lajennin ke, mogow ka min di Matigi Ala ma, o bee lajennin kera sanin kilo keme seegi ni biwolonfla ni wolonfla, ani garamu keme saba, ka kapa ni yoro saninman* ta jate ye.

²⁵ Izirayelimogo minw tun jatera, olugu ka warigbe min di, o bee lajennin kera warigbe kilo waga saba ni kilo tan ni wolonfla ye, ani garamu keme wolonfla ni garamu bilooru, ka kapa ni yoro saninman* ta jate ye.

²⁶ Ce min o min jatera, k'a damina san mugan na, olugu bee kelen kelen tun ka kan ka warigbe garamu wawo le sara, ka kapa ni yoro saninman* ta jate ye. O cogo ra, ce waga keme wawo ani ce waga saba ani ce keme looru ni ce bilooru (603 550), olugu le tun jatera.

²⁷ O ka warigbe kilo waga saba le ke ka fanibon yiriw sendonyoro lalaga, ani boncetigefani ta yiriw sendonyoro; o kera sendonyoro keme. Sendonyoro bee kelen kelen benna warigbe kilo bisaba ma. ²⁸ Warigbe kilo tan ni wolonfla ni garamu keme wolonfla ni bilooru min tora, o ka nege koorininw lalaga ni o ye, ani fanidulonnan minw donna berew ra, k'a to la lukene donda ta bere kunna.

^c38.1 Nongon na kelen be se ka ben metere tarance le ma.

²⁹ Mɔ̀ɔw ka siranege min di Matigi Ala ma, o bee lajennin kera kilo waga fla ni kilo keme ni kilo mugan ni naani ye. ³⁰ O ka fanibon donda ta yiriw sendonyɔ̀w lalaga ni o ye, ani sarakajenifen*, ani a negesansan min lara a kɔ̀ɔ, ani sarakajenifen ta minan tɔ̀w bee, ³¹ ani lukene laminiberew ta sendonyɔ̀w, ani a donda ta berew sendonyɔ̀w, ani negebere minw turura dugu ma ka fanibon mina, ani minw ka lukene ta faniw mina.

Sarakalasebagaw kuntigi ta saninderege lalagacogo

39 ¹ Sarakalasebagaw be fani minw don ka sarakalasebagaya baara ke Nɔ̀ɔnkunben fanibon kɔ̀ɔ, o ka olugu lalaga ni fani bulamanw ye, ani a wulenman bisigiw, ani a wulenmanw yere; o ka fani saninman dɔ̀w lalaga Haruna ye, min be a yira ko Haruna blara danna Ala ta baara kama, ani min be a ni mɔ̀ɔ tɔ̀w bɔ̀ nɔ̀ɔn na, i n'a fɔ̀ Matigi Ala tun k'a fɔ̀ Musa ye cogo min na.

² O ka saninderege lalaga ni sanin ye, ani jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, ani len jese. ³ O ka sanin yeele k'a tigetige k'a misenya k'a ke i ko jese; o ka o jese dondon fani bulamanw, ani a wulenman bisigiw, ani a wulenmanw yere, ani lenfani dɔ̀w ra ka o sɔ̀ɔ ka na.

⁴ O ka fani dɔ̀ la saninderege kamankun fla kan, k'a nafeyɔ̀w ni a kafeyɔ̀w tugu nɔ̀ɔn na.

⁵ Cɛsirinan ni saninderege baaracogo kera kelen ye. O ka ale karan saninderege ra, k'a dan ni sanin ye, ani jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, ani len jese; o k'a ke i n'a fɔ̀ Matigi Ala tun k'a fɔ̀ Musa ye cogo min na.

⁶ O ka onikisi lulu dɔ̀w ta, ka sanin dɔ̀ gbasi ka o ke ka o lulu koori. O ka Izirayeli ta gbaw tɔ̀ɔw sebe o luluw kan, i n'a fɔ̀ tagamasiyenfen be sebe cogo min na. ⁷ O ka o luluw don saninderege kamankun fla ra, ka o ke hakirijigifen ye Izirayeli siya tan ni fla ko ra, i n'a fɔ̀ Matigi Ala tun k'a fɔ̀ Musa ye cogo min na.

Sarakalasebagaw ta disirafen lalagacogo

⁸ Ayiwa, o kɔ̀, o ka disirafen lalaga; ale ni saninderege lalagacogo bee kera kelen ye. O k'a lalaga ka na, k'a nɛgen ni sanin ye, ani jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere, ani len jese. ⁹ A fan naani bee janya kera kelen ye. O k'a ke fla, ka a fla kuru k'a la nɔ̀ɔn kan. A janya kera sibiri^d na kelen, k'a bonya fana ke sibiri na kelen. ¹⁰ O ka o luluw ke sira naani ye. A sira fɔ̀ɔ kera sariduواني lulu ye, ani topazi lulu, ani emerodi lulu. ¹¹ A sira flanan kera sikaribuli lulu ye, ani safiri lulu, ani jaman. ¹² A sira sabanan kera opali lulu ye, ani agati lulu, ani emetisi lulu; ¹³ a sira naaninan kera kirisoliti lulu ye, ani onikisi lulu, ani zasipe lulu. O ka o luluw bee donyɔ̀w lalaga ni sanin le ye. ¹⁴ A bee lajennin kera lulu den tan ni fla, ka kapa ni Izirayeli ta gbaw tɔ̀ɔw ye. Izirayelimɔ̀ɔw ta gba tan ni fla bee kelen kelen tɔ̀ɔw sebera ni nege ye lulu kelen kelen kan, i n'a fɔ̀ tagamasiyenfenw be sebe cogo min na.

¹⁵ O ka saninjuru fla lalaga ni sanin yereworo ye, ka o dan i n'a fɔ̀ jurukise be dan cogo min na; o ka o siri disirafen na.

¹⁶ O ka sanin dɔ̀ gbasi, ka o ke lulu fla donyɔ̀w ye, ani nege koorinin fla; o ka o nege koorinin fla don disirafen kun fla ra, a sanfeyɔ̀w ra. ¹⁷ O ka o saninjuru fla siri nege koorininw wow ra, disirafen kun fla ra, a sanfeyɔ̀w ra.

¹⁸ O kɔ̀, o ka saninjuru kun fla tɔ̀ siri saninderege kamankunw na, luluw donyɔ̀w ra, ka disirafen bla pa fe.

¹⁹ O kɔ̀, o ka sanin dɔ̀ gbasi ka nege koorinin fla were lalaga ka o siri disirafen kafeyɔ̀w ra, a kun fla min be a dugumayanfan na.

²⁰ O ka sanin dɔ̀ gbasi tuun ka nege koorinin fla were lalaga, ka o siri saninderege kamankun fla ra, lulu fla nafeyɔ̀w jukɔ̀w, karansira kere fe, saninderege san fe. ²¹ O ka disirafen ta kooriw ni saninderege ta kooriw siri nɔ̀ɔn na ni jese bulaman dɔ̀ ye, janko disirafen lanin ye to cɛsirinan san fe, saninderege kan; a kana yɔ̀ɔyɔ̀ɔ ka bɔ̀ saninderege kan, i n'a fɔ̀ Matigi Ala tun k'a fɔ̀ Musa ye cogo min na.

Sarakalasebagaw ta fani tɔ̀w

²² Ayiwa, Haruna bena saninderege don forokiyajan min kan, o ka o yɔ̀w bee dan ni jese bulaman le ye.

²³ O ka o forokiyajan kan bɔ̀, ka fani gbiriman dɔ̀ karan a kan na k'a lamini, janko a kana faran. ²⁴ O ka forokiyajan senkɔ̀ɔyɔ̀w bee masiri ni gerenadi yiriden bisigi dɔ̀w ye. O ka o ke ni jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere ye, ani len jese.

²⁵ O ka tanan dennin dɔ̀w lalaga ka o dondon o yiriden bisigiw ce ma, ka forokiyajan senkɔ̀ɔyɔ̀w bee lamini ni o ye. ²⁶ Ni o ka tanan dennin kelen don, o be gerenadi yiriden kelen gban o ra; ni o ka tanan dennin kelen don, o be gerenadi yiriden kelen gban o ra, fɔ̀ ka taga Haruna ta sarakalasebagaya forokiyajan senkɔ̀ɔyɔ̀w bee lamini, i n'a fɔ̀ Matigi k'a fɔ̀ Musa ye cogo min na.

²⁷ O ka Haruna ni a dencew ta forokiyasurunw fana lalaga ni lenfani ye; ²⁸ o ka Haruna ta jalamugu fugula lalaga ni lenfani ye, ani a dencew ta banflaw, o be min don ka o yere masiri. O ka kurusiw fana lalaga o ye ni lenfani ye, ²⁹ ka cɛsirinan fana dan ni len jese ye, ka olugu sɔ̀ɔ ni jese bulaman, ani a wulenman bisigi, ani a wulenman yere ye, i n'a fɔ̀ Matigi Ala tun k'a fɔ̀ Musa ye cogo min na.

^d39.9 Sibiri na kelen be se ka ben nɔ̀ɔn na kelen tarance le ma.

³⁰ O ka sanin yereworo dɔ gbasi ka o ke i n'a fɔ yirifieren bisigi ka o ke masirifen saninman ye; o ka seberi dɔ ke o kan ni nege ye, i n'a fɔ o be tagamasiyenfen sebe cogo min na. O k'a sebe a kan ko: A SANINYARA KA KE MATIGI ALA TA YE. ³¹ O ka o sanin masirifen siri jalamugu fugula ja fe, ni jese bulaman dɔ ye, Haruna ten na, i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ Musa ye cogo min na.

Fanibon saninman ta baara banna

³² O cogo le ra, Nɔgɔnkunben fanibon baara bee banna. Matigi Ala tun k'a fɔ Musa ye cogo min na cɔ, Izirayelimɔgɔw k'a ke ten le.

³³ O kɔ, o ka fanibon minanw bee ce ka taga ni a ye Musa fe: a nege koorininw, a yiriferenw, a berew, a yiriw, a sendonyɔrɔw, ³⁴ a sagajigibolo wulenman minw be biri fanibon kunna, ani gbolo gbiriman janin minw be ke k'a datugu, a bon cetigefaniw, ³⁵ a jɛnɔgɔnya tagamasiyen kesu*, ani a berew, ani kesu datugunan, ³⁶ ani burutabali ni a minanw, ani sarakaburuw, ³⁷ ani fitinablanan saninlaman min kera ni sanin yereworo ye, ani a fitinadagaw ni a minanw bee, ani fitinaturu, ³⁸ ani sarakabɔnan saninlaman, ani turu saninman*, ani wusunan kasadiman, ani fani min be siri fanibon da ra, ³⁹ ani siranege sarakajenifen, ani a ta siranege sansan, ni a ta berew, ani a ta minanw bee, ani minanba ni a siginan, ⁴⁰ ani lu laminifaniw, ani a berew ni o sendonyɔrɔw, ani a minanw bee, ani fani min be ke ka luda datugu, ani jurukisew, ani negeberew, ani fanibon minan tɔw bee, ⁴¹ ani sarakalasebagaw ta baarakefaniw, ani sarakalasebaga Haruna ta fani saninmanw, ani a dencew ta sarakalasebagaya faniw.

⁴² Ayiwa, Izirayelimɔgɔw ka o baara bee ke a cogo ra i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ Musa ye cogo min na.

⁴³ Musa ka baara fle kosebe. A k'a ye ko Matigi Ala tun ka min fɔ ale ye, ko o k'a ke o cogo le ra. Musa ka dugawu ke o ye.

Ala ko Musa ye fanibon lɔ k'a saninya

40 ¹ Matigi Ala k'a fɔ Musa ye ko: ² «San karo fɔlɔ tere fɔlɔ, aw ye Nɔgɔnkunben fanibon* lɔ. ³ Aw ye jɛnɔgɔnya kesu* bla a kɔnɔ, ka boncetigefani siri, janko mɔgɔ kana kesu ye.

⁴ «Aw ye tabali bla a kɔnɔ, k'a laben ka ja, ka sarakaburuw blabla a kan. Aw ye fitinablanan fana bla a kɔnɔ, k'a fitinadagaw sigisigi a kunna.

⁵ «Wusunan be jeni sarakabɔnan saninlaman min kan, aw ye o bla jɛnɔgɔnya tagamasiyen kesu ja fe. Fani min be siri fanibon da ra, aw ye o fana siri.

⁶ «Aw ye sarakajenifen* sigi Nɔgɔnkunben fanibon donda kɔrɔ.

⁷ «Aw ye minanba sigi sarakajenifen ni fanibon yere furance ra, ka ji ke a ra.

⁸ «Aw ye lu laminifaniw ke ka lu lamini; fani min be siri lu donda ra, aw ye o fana siri.

⁹ «Aw ye turu saninman* dɔ seriseri Nɔgɔnkunben fanibon kan, ani a kɔnɔnɔminanw bee; k'a minanw bee saninya ka o bla Ala ta baara kama. Ni o kera, o fenw bee be ke fen saninyanin ye.

¹⁰ «Aw ye turu saninman* dɔ fana seriseri sarakajenifen ni a minanw kan, k'a saninya k'a bla Ala ta baara kama. Ni o kera, sarakajenifen be saninya kosebe.

¹¹ «Aw ye turu saninman* dɔ seriseri minanba fana kan, ani a siginan, k'a saninya k'a bla Ala ta baara kama.»

Haruna ni a dencew saninyacogo

¹² «Ayiwa, o kɔ, i ye Haruna ni a dencew lana Nɔgɔnkunben fanibon donda kɔrɔ, ka o ko ni ji ye.

¹³ «I ye Haruna ta sarakalasebagaya fani saninmanw don a ra, ka turu saninman* dɔ ke a kun na, k'a saninya, janko a ye sarakalasebagaya baara ke ne ye.

¹⁴ «O kɔ, i ye a dencew fana gbara i yere ra, ka olugu ta forokiyasurunw don o ra fana. ¹⁵ I ye turu saninman* dɔ ke olugu fana kun na i ko i ka o face ta ke cogo min na, janko o ye sarakalasebagaya baara ke ne ye. Turu min kera o kun na, o sababu ra sarakalasebagaya baara be ke olugu ni o ta duruja nataw ta le ye tuma bee.»

¹⁶ Ayiwa, Matigi Ala ka ci minw bee fɔ Musa ye, Musa ka o bee ke. A k'a bee ke a cogo ra.

Musa ka Nɔgɔnkunben fanibon lɔ

¹⁷ San flanan karo fɔlɔ, o karo tere fɔlɔ, fanibon lɔra. ¹⁸ Musa ka fanibon lɔ; o ka sendonyɔrɔw blabla, ka yiriferenw senw dondon o wow ra, ka berew bananbiri o kan, ka yiriw fana lɔ. ¹⁹ O ka fanibon kunnafani biri fanibon kunna, ka sɔrɔ ka birifaniw la o kunna, i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ Musa ye cogo min na.

²⁰ O ka sariya walakaw ta ka o bla jɛnɔgɔnya kesu* kɔnɔ; ka berew don kesu ta nege koorininw na, ka kesu datugunan biri kesu kunna. ²¹ O ka jɛnɔgɔnya kesu ladon Nɔgɔnkunben fanibon kɔnɔ. O kɔ, o ka boncetigefani siri, janko mɔgɔ kana jɛnɔgɔnya tagamasiyen kesu ye, i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ Musa ye cogo min na.

²² O ka burutabali bla boncetigefani nafeyɔrɔ ra, Nɔgɔnkunben fanibon kɔnɔ, fanibon sahiliyanfan fe. ²³ O ka sarakaburuw blabla tabali kan Ala ja kɔrɔ, i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ Musa ye cogo min na.

²⁴ O ka fitinablanan lɔ fanibon woroduguyanfan fe, k'a nasin tabali ma. ²⁵ O ka fitinadagaw mana Matigi Ala na kɔrɔ, i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ Musa ye cogo min na.

²⁶ O ka sarakabɔnan saninlaman bla Nɔgɔnkunben fanibon kɔnɔ, boncɛtigefani kɔrɔ. ²⁷ O ka wusunan kasadiman don o sarakabɔnan kan, i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ Musa ye cogo min na.

²⁸ Fani min be siri fanibon donda ra o ka o siri. ²⁹ O kɔ, o ka sarakajenifen bla Nɔgɔnkunben fanibon donda ra, ka began saraka* dɔ jeni, ani ka siman saraka* dɔ bɔ, i n'a fɔ Matigi Ala tun k'a fɔ Musa ye cogo min na.

³⁰ O ka minanba sigi Nɔgɔnkunben fanibon donda ni sarakajenifen furance ra, ka ji ke a kɔnɔ sarakalasebagaw ta saninyari kosɔn. ³¹ Musa ni Haruna ni a dencew tun be o ji le ke ka o borow ni o senw ko. ³² Ni o be don nɔgɔnkunben fanibon kɔnɔ, walama ni o be gbara sarakajenifen na tuma o tuma, o be o yere saninya ni o ji le ye, i n'a fɔ Matigi Ala k'a fɔ Musa ye cogo min na.

³³ O kɔ, o ka lu laminifani siri ka fanibon ni sarakajenifen lamini, ka lu donda ta fani fana siri. Ayiwa, Musa ka fanibon ta baara ban o cogo le ra.

Matigi Ala ta nɔrɔ ka fanibon fa

³⁴ Ayiwa, sankaba jamijan jigira ka na to Nɔgɔnkunben fanibon kunna. Matigi Ala ta nɔrɔ ka fanibon fa.

³⁵ A kera ten fɔ Musa tun tɛ se ka don Nɔgɔnkunben fanibon kɔnɔ; sabu sankaba jamijan tun lɔnin be fanibon kunna, Matigi Ala ta nɔrɔ fana tun ka fanibon kɔnɔnɔyɔrɔ beɛ fa.

³⁶ Izirayelimɔgɔw ta tagama wagati beɛ ra, o tun be sankaba jamijan le flɛ. Ni sankaba jamijan tun kɔrɔtara ka bɔ fanibon kunna wagati min na, o wagati ra, o tun be tagama damina. ³⁷ Nka ni sankaba jamijan tun ma kɔrɔta ka bɔ fanibon kunna, o tun tɛ taga. O tun be tagama lalɔ ka sankaba jamijan kɔnɔ, fɔ a ye kɔrɔta.

³⁸ Tere fe, Matigi Ala ta sankaba jamijan tun be ke fanibon san fe. Ni su tun kora, a tun be ke tasumamana jamijan le ye Izirayelimɔgɔw beɛ na kɔrɔ. A kera ten le fɔ ka taga o ta tagama ban.